VLADISLAV CVITANOVIĆ

GLAGOLJSKA MADRIKULA* SVETOG MIHOVILA U VRSIMA (KOD NINA)

Vrsi oko 5 km istočno od Nina je selo smješteno na brijegu. Po svome smještaju na vrhu brijega dobilo je selo i ime VRSI. Talijani i latinske isprave pišu ga VERCHÈ. Prvi pisani spomen o Vrsima nalazimo već g. 1387.[1] U glagoljskim maticama Bokanjca i Krmčine imamo varijante Vrsiju: g. 1696. spominje se Stikić iz »Varhov«, g. 1739. Umković iz »Varha« a g. 1750. Baran iz »Vrhov«. To su sve oznake čakavskog izgovora ovog sela, pa tako i danas čakavci-boduli-otočani vele: »iz Vrhov«.

Za doba provale i osvajanja zadarskog teritorija po Turcima, a poglavito g. 1570, kad je nemilo stradao obližnji Nin,[2] zastalno su i Vrsi stradali od Turaka, jer je turski general Jasen kod Vrsiju bio utaborio svoju vojsku.[3] Još i danas postoji tradicija u selu da su stanovnici obližnjeg nestalog sela Jasenova nazivali Turke »krivezi«, neka vrst krvoločnih životinja, jer su ih ovi nemilice uništavali i nisu im razumjeli govor. U selu pak postoji toponim

* *Dolazi od talijanskih riječi madre rogola — majka pravilo.*

[1] C. F. Bianchi, Zara cristiana, II, Zara, 1879, str. 327.

[2] Nav. djelo, str. 188.

[3] Nav. djelo, 328. Bivše selo Jasenovo kraj Vrsiju, veli Bianchi, dobilo je ime po turskom generalu Jasenu. To nije istina. Jer se selo Jasenovo spominje g. 1455, kad je don Juraj Premčić, župnik Jasenova, ispisao glagoljski misal (Zadarski notar Joh. Calcina, V, sv. 42. Državni arhiv u Zadru), a Turci se pak u ninskom području ne pojavljuju prije g. 1500. Selo je nazvano po stablu »jasen«. Do nedavna je tamo postojao gaj Jasenak zbog šume jasena. — Na str. 306. opet Bianchi tvrdi da je ime sela Jasenice kod Posedarja nastalo od imena istog turskog generala Jasena. Ni to nije istinito, nego je i ovo selo dobilo ime po drvetu »jasen«, koje tamo raste u izobilju.

»Čardačina«,[4] zidine u obliku niskog zvonika, možda spomen na osvajače Turke. Ispod sela Vrsiju spominju se g. 1586. toponimi Depsina i Katunine.[5] — God. 1603. bio je župnik Ivan Jurgović iz Zapuntela (ot. Molat) po apostolskoj vizitaciji.

Bianchi[6] napominje da je na opustošeno područje Vrsiju iza odlaska Turaka iz ovih krajeva (oko g. 1669) novo pučanstvo došlo u Vrsi iz Podgorja. To donekle potvrđuju i glagoljske matice: Krunić iz Lovinca »iz cesarovine Like« naselio se u Vrsima g. 1754, Lahtić iz Lovinca došao u laštvo, u maticama je izraz »ugovorenik«, u obitelji Rušo g. 1747, Milohanić zvan Šegota g. 1788. iz Jablanca, Miolanić iz Jablanca ugovorenik u Buntaša g. 1785, Miškulin iz Jablanca g. 1780. ugovorenik u Rušića, Šokota iz Jablanca u Anića g. 1787, Ugarković iz Starigrada g. 1743, Zubčić iz Tribnja 1770, Vukić iz Tribnja ugovorenik u Fabijanića g. 1801. Također su prispjeli u Vrsi u laštvo, ugovorenici iz Slivnice (Antićević), iz Paga (Božiković, Fabijanić, Orlić, Perikul), iz Novalje (Škunca), iz Biograda (Veličić, Lilić), iz Raba (Marjanović), iz Betine (Perišić), iz Brbinja (Dugi o.), (Rančić), iz Suhovara (Vitas, pravoslavac postao katolik), iz Vinjerca (Žunić) te iz Ravnih kotara (Jordan, Kaković, Modrić, Mrkela, Pilato, Starčević, Stošić itd.).

Kad su bile suše ili nerodice i u Vrsima je vladala kao i drugdje glad. Tako g. 1767. umre Ivan Laničević od 85 godina života »u vrime gladno«, kako to donosi glagoljska matica umrlih. Glagoljska madrikula svetog Mihovila bilježi da je g. 1780. donesena hrana iz Zadra, koju je darovao »princip« — dužd mletački, a a g. 1802. je darovao hranu »kralj«-austrijski. To su zabilježene godine kad je vladala glad u selu. Po glagoljskoj matici umrlih doznajemo da je g. 1741. bilo 20 slučajeva smrti, g. 1764. 18 mrtvih, a g. 1818. umrlo je 18 osoba. Vjerojatno su u navedenim gradovima harale neke zarazne bolesti. Od g. 1772. do 1822, se zbilo u Vrsima šest ubojstava, vjerojatno u pijanstvu ili zbog krvne osvete, kako to donosi glagoljska matica umrlih. Mrtve kopaju u grobištu sv. Mihovila u Jasenovu. Ivan Augustić,[7] kotarski liječnik u Zadru, napisao je stručni izvještaj o masovnoj ženskoj histeriji, koja je g. 1818. izbila u selu Vrsima blizu Nina. U tom selu, naime, bavila su se dva muškarca raznim čarolijama i pod svoj utjecaj su stavili mnoge seoske žene, tako da su morale intervenirati vlasti iz Zadra.

[4] Čardak, turska riječ, znači kula.

[5] Sumario dei titoli dei privati possessori ne territorio di Nona VI, 220. Drž. arhiv u Zadru.

[6] Nav. djelo, 327—328.

[7] Dr Miloš Škarica, Zadarski liječnici, u Radovima Instituta jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, sv. 2, Zagreb, 1955, str. 152.

Na području Vrsiju nalazi se 6 crkava. 1) Crkva Gospe od Žečeva ili Gospa Zečica[8] spominje se u dokumentima g. 1335, 1448, 1474.[9] Današnja je crkva podignuta na ruševinama stare u prošlom stoljeću. Oko crkve nalaze se ruševine nekog starog samostana. Sve su to Turci sravnali sa zemljom. 2) Crkva svetog Lovrenca u uvali blizu Zečeva zvana svetog »Lovrena« izgrađena u XIII stoljeću u romanskom stilu. 3) Crkva svetog Jakova u drugoj uvali prema Ninu podignuta je u XIV stoljeću. 4) Crkva svetog Mihovila u Jasenovu građena je u starohrvatskom stilu (IX—XI stoljeće) 5) Crkva svetog Tome ili »Sutmijan[10] u Dračam«, kako je piše glagoljska matica umrlih, južno od sela, oko koje su ukapali Vršane kojima nije bio dozvoljen crkveni pokop. 6) Župska crkva svetog Mihovila usred sela sagrađena je, vjerojatno, početkom XVII stoljeća na ruševinama prvotne župske crkve.[11]

Statistika Vrsiju: g. 1748. bilo je u Vrsima 288 osoba. »U Varsi na 8 (.z.) zunja 1748 (č.ot.k.z.): Broj od duša muških koji se ispovidaju i pričešćuju 60 (.m.), ženskih od ispovidi i pričešćenja 92 (.p.b.), broj dice muške koji se ne pričešćuje 56 (.l.e.), dice ženske koji se ne pričešćuju 80 (.o.);[12] g. 1856. bilo je 415 duša;[13] g. 1879. ima 566 osoba;[14] g. 1913. broji 796 duša;[15] g. 1937. našlo se 1198,[16] a danas ima oko 1500 žitelja.

Kodeks glagoljske bratovštine svetog Mihovila u Vrsima

Vlasništvo arhiva župskog ureda u Vrsima. Format je 278 x 192 mm. Korice su ispale, ali na hrptu se nalaze tri kožnata uloška, kojima je hrbat bio pričvršćen za korice. Papir je bijele boje, gladak i filigriran s 8 vertikalnih crta. Na početku i na kraju osječeno je i odneseno po 3 lista. Nije bio numeriran. Ima 172 stranice u 4 tabaka. Prazne su: 22, 31, 67, 73—76, 96—110, 112, 114—

[8] Godine 1748. na 20. V — »Kata Perković od lita incirka 90, koja preminu od smarti nagle na putu hodeći iz Zečeva na dan Gospe Zečice« (Glagoljska matica umrlih u Vrsima, str. 34).

[9] Uspomene o Gospi od Zečeva, koja se štuje u Ninu, Zadar, 1915, str. 3 i 4.

[10] Prefiks »sut« dolazi od latinskog pridjeva »sanctus« a nastao je u srednjem vijeku. Tako je npr. nastalo i ime sela Sutkošan od latinskog Sanctus Cassianus. U novom vijeku takve tvorbe nema. Selo Filipjakov nastalo je u novom vijeku, i zato nema Sutfilipjakov.

[11] Stil i vrijeme gradnje crkava pod br. 2, 3, 4 i 5 označio je dr Šime Batović, Vršanin, direktor Arheološkog muzeja i docent na filozofskom fakultetu u Zadru. Hvala mu.

[12] Glagoljska matica krštenih u Vrsima, str. 11.

[13] Schematismus archidioecesis Jadrensis, Jadera, 1856, str. 22.

[14] Bianchi, naved. djelo, 329.

[15] Status personalis et localis archidioecesis Jadertinae, Jaderae, 1913, str. 63.

[16] Šematizam katoličke crkve u Jugoslaviji, Sarajevo, 1939, str. 259.

—150, 154—156, 159, 160, 164—166 i 171. Svi su listovi čitavi. Nijedna stranica nije izlinirana. Ima 1—44 retka po stranama. Pisano je širinom lista. Popravaka i brisanja nema. Crnilo se dobro sačuvalo osim na prve 4 stranice, gdje je nešto izblijedjelo. Kodeks je inače dobro sačuvan, čitljiv, original je i sada se prvi put izdaje štampom. Kodeks je pisan od g. 1790. do 1822, a sadrži materijal od god. 1777. do 1822. Pisan je kurzivnom glagoljicom osim nekoliko pasusa latinicom. Dva su pisara napisala cijeli kodeks: don Šime Kuštera i don Bože Kuštera, stric i nećak. Prvi je pisao do g. 1803, a drugi od g. 1803. do 1818. O tim pisarima znamo: don Šime Kuštera, rodom iz Preka (o. Ugljan), g. 1751—1760. kapelan u Vrsima, za župnikovanja njegova strica don Jure; župnik u Vrsima g. 1761—1765. pa 1792—1803. Umro je oko g. 1808. u Preku. Drugi pisar don Bože Kuštera, rođen u Preku, nećak prednjeg don Šime, spominje se kao žakan pri krštenju u Vrsima (1787—1789), g. 1790. je postao glagoljaš i celebrirao prvu misu u Vrsima kod strica; od g. 1792—1803, je kapelan u Vrsima, a župnik Vrsiju 1803—1818. umro u Preku 9. I 1822. (Podaci iz glagoljskih matica u Vrsima i Preku.)

U kodeksu se nalazi: historijat Vrsiju, njegovi župnici, popis glava (kapitula) bratovštine svetog Mihovila, popis bratima, prihodi crkve sv. Mihovila od g. 1777—1818, ali manjkaju podaci za g. 1790—1792, 1809, 1811, 1820. i 1921; troškovi crkve i bratovštine od g. 1777—1818, ali manjkaju podaci za g. 1800, 1804—1807, 1810, 1811, 1813—1814, 1817; popis dužnika crkvi svetog Mihovila od g. 1717—1788; crkveno blago sitnog i velog zuba, vuna, sir.

U ovoj madrikuli objavljuje se važan izvor za sitne prilike seljačkog života na prekretnici 18. i 19. stoljeća ninske okolice.

U kodeksu su zastupana sva glagoljska slova kao i glagoljski brojevi. Ali prvi pisar — don Šime Kuštera — rabi mletačku grafiju za slova z = c (anzi = anci), s = z (is = iz). Za slova lj i nj, koja ne postoje ni u glagolskom alfabetu, a stari glagoljaši pišu samo l i n (ludi, niva), ovaj pisar upotrebljava mletačku grafiju gl = lj, gn = nj (s kamegnen, blagoslovglen).[17] Pisari ne paze na slogove

[17] U tekstu još nalazimo da glagoljsko slovo »št« znači »č« a također i »dj« — došte = dodje. — Zadarski glagoljski pisari u »Glagoljski spisi arhiva obitelji Garanjin-Franfonja u Trogiru«, Split, 1965 (izdao historijski arhiv, br. 5 a spremio za štampu Hrv. Morović) osim normalnog *l* i *n* za *lj* i *nj* rabe: g. 1550 (br. 1) *jn* — jne = nje; g. 1578 (br. 6) *gn* — gnegova = njegova; g. 1626 (br. 43) *gl* — zemagl = zemalj; g. 1663 (br. 48) *jl* — vojli = volji. — U glagoljskim maticama u Bokanjcu (kod Zadra) nalazimo ovakvu grafiju za *lj* i *nj:* g. 1755 *štj -lj* (štludi = ljudi); g. 1761 *li -lj* (liudi = ljudi); g. 1773 na *n* i *l* stavlja kvaku povrh slova (Čuran, Polica). — Također i u Glagoljskom misalu izdanom u Rimu 1706. (redaktor I. Paštrić) u kanonu — najvažnijem dijelu mise nad *n* i *l* stavljen je cirkumfleks kad označavaju *lj* i *nj*. U glagoljskoj matici u Krmčini kod Turnja g. 1630, glas *nj* piše se s dva slova nn — iz Tinna = iz Tinja.

pri rastavljanju riječi, ne označuju pravilno da su rastavili riječ. Nema točaka na kraju rečenice. Počinju novu rečenicu s malim slovom, a velikih slova ima vrlo malo u tekstu.

U jeziku se miješaju štokavske i čakavske govorne osobine. Na koncu riječi prvi pisar mjesto slova m konstantno rabi n (osan). U tekstu se nalazi nemali broj talijansko-mletačkih riječi. U tekstu su nestalna slova j i h (bio i bijo, hrana i rana, Mihovio i Miovio).

Radi preglednosti teksta bilo je potrebno provesti redakciju teksta, razdijeliti gradivo u 7 zasebnih naslova, provesti transkripciju te popratiti bilješkama.

*

1. PRAVILA BRATOVŠTINE I KRATKA POVIJEST CRKVE U VRSIH na 1790 (Č.ot.p.). U ime s(vete) Troice. Amen.

Ja don Šime Kuštera, parok[18] crkve s(vetog) Mihovila a to u ovo vrime u selu Vrsih, činih učiniti ovu MADRIKULU u Zadru, za koju dadoh libar[19] petnaest; u koju istu madrikulu upisah sve dugove, koje nađoh upisane u starih madrikulah i kartah[20] od duga crkvenoga, a što bihu ostali dužni seljani svojoj crkvi pod parokijanon don Juron Kušteron, koji dođe za paroka u ovo selo 1732 (Č.ot.j.b.). I od prija još njega. A paka i od mene, koji stupih odmah po smrti njegovoj za paroka. A kada bih skinut od parokije, dođe za paroka don Franić Ivosić iz Oliba. A za don Franićen dođe don Šime Barić i(z) Sutomišćice. A ja opet za Barićen. Dakle, sve ovo što nađoh prija mene i što biše duga učinjeno pod mojin vladanjen, jer su dužni u istinu. Neka se niko ne mari kleti, zašto san mnogo bagatelica[21] prikrižijo i crkvi štetu učinijo, a paka san nadoknadijo s mojon keson i životon. Ja nađoh u starih kartah.

Kada učiniše braća ovu svetu skulu svetoga Mihovila za moći svoju crkvu narešiti i oditi i neka bude u njo(j)zi svitlost i poštenje Bogu a njihovin mrtvin slava nebeska.

Prvi kapituja.[22] Sva braća inokupno odrediše: Ako koji titme[23] se zapisati za brata oli[24] žena da želi biti sestra, da ima dati svako godište crkvi polučak[25] prosa. Ako ne bi se moglo imati prosa da jima dati polučak žita i da ima kupiti sebi sviću što će goriti-najmanje da bude svića o(d) dvi libre.[26]

[18] Talijanski parroco, parrochiano znači župnik. Na zadarskim otocima to se još rabi.
[19] Talijanski libro znači knjiga. Ovdje libra znači mletački novac.
[20] Carta talijanski, papir. Na otocima se i danas čuje.
[21] Talijanski bagatella malenkost. Još je u upotrebi na otocima.
[22] Talijanski capitolo, poglavlje.
[23] Znači htjedne, od glagola htjeti.
[24] Oli, ali čakavski znači ili.
[25] Polučak mjera za zrnatu hranu sadržine oko 16 litara.
[26] Mletačka jedinica za težinu libra — librica težila je 46 dkg.

Drugi kapituja iliti naredba. Odrediše braća da se imaju učiniti tri gaštalda,[27] koji će gledati crkvu i korist crkvenu. Od ovih triju da jedan bude među njima koji će vladati i zapovida(ti) u stvari potribne od crkve, a to da bude najstari(ji) a ona dva da ga slušaju i da mu budu poslušni za moći prositi lemozinu[28] i ostale posle opraviti o braščini,[29] kada se bude činiti.

Treći kapituja i naredba. Da se ima činiti braština u prvu nedilju po Miholjoj[30] i najdalje u drugu nedilju i da se ima kupiti (j)edno goveče, ako ko (?) bude imati čin crkva. Ako ne bi imala čin, neka pokesaju se braća među se ter neka se braština učini. A posli kada se proda proso od obita, neka se naplate bra(ća). I ovo goveče mozi[31] biti jin za dva dni. I neka bude manestra,[32] riži[33] i lazanje[34] i divenice,[35] a kruh i vino neka braća nose svak sebi.

Četvrti kapituja. Mi braća naređujemo, kada se bude činiti ova braština, bit će dužan digan, a to sudac najstariji, avizati[36] braću prija osan dana oli parokijan da in se javi u crkvi. Ako bi koji brat oli sestra ne ktijo[37] doći na braštinu, ne mozi mu se dati ništa veće ako bi bijo bolestan, a more svaki brat i sestra poslati na misto svoje sisti, ma s ovin paton,[38] ako je dajo obit.[39] Tako i oni koji bude bolestan.

Peti kapituja iliti naredba. Mi braća određujemo da ona dva dni ima s nami siditi naš parokijan koji će ona dva dni reći svetu misu za ovu braću živu i mrtvu od ove s(vete) skule i da mu se ima dati turta[40] za obid. I ako bi koji drugi redovnik bio brat da mu se ima dati i n(j)emu turta za pašt,[41] a njegova će dužnost biti reći misu oni dan kad bude

[27] Gastald je i danas naziv sa starješinu bratovština u zadarskoj okolici. Ova je riječ uzeta iz longobardskog prava, a može da označuje i crkvenjaka.

[28] Talijanski elemosina znači milostinja. I danas se čuje na zadarskim otocima.

[29] Braština je oznaka za bratovštinsku godišnju zajedničku gozbu.

[30] Dan svetog Mihovila slavi se na 29. IX.

[31] Mozi je stari hrvatski imperativ, koji je u upotrebi do oko polovine XVIII stoljeća. Iz ovog možemo zaključiti, da su ova bratovštinska pravila sastavljena prije polovine XVIII stoljeća.

[32] Talijanski minestra znači juha, čorba.

[33] Talijanski riso znači pirinač.

[34] Lazanje su rezanci od bijeloga brašna.

[35] Divenica, nekakav nadjev, kobasica-krvavica od kukuruznog brašna, životinjske krvi, suhog grožđa i još nekih mirodija (Lj. Maštrović, Rječničko blago ninskog govora, u Radovima Instituta jug. akademije u Zadru, sv. 3, Zagreb, 1957, str. 429).

[36] Talijanski glagolj avvisare znači javiti, obznaniti. Još se ta riječ čuje na otocima.

[37] Znači htio.

[38] Talijanski patto ugovor, pogodba.

[39] Obit je stara hrvatska riječ dar, dužni doprinos braće bratovštini.

[40] Talijanska riječ torta znači slatki kruh, ali također i glava kruha.

[41] Talijanski pasto znači hrana i obrok jela.

siditi. Također, ako se namiri i koji drugi redovnik. A Žakan,[42] koji će služiti i koji će otpivati s(vetu) misu i za stolon reći s(vetu) večernju, ima se njima dati zdila kako i braći i turta. I svaki brat će biti dužan reći, kada bude na misi ona dva dni, po jednu krunicu Isukrstovu,[43] a na večernji, kako naredi parokijan. A sestra će biti dužna reći pedeset zdravimarija a to dijo luzarija Gospina[44] za braću mrtvu i živu. I drugi dan da parokijan ima prija[45] obida učiniti konat[46] gaštaldu starome, je li se dobro ponaša ono godišće u svome vladanju i ostaje li po dugon crkvenin i je li što razdužijo komu dobara crkvenih prez[47] testira[48] našega. Ako bi naša u takovih dugovih, mozi se obligati[49] on isti neka plati on isti crkvi a on neka ište od onih, komu je on zadužijo. Ako ne bi tijo slušati i škoditi[50] njegove dugove — a to crkvenu robu što je utaman dao — mozi ga mi braća tužiti gospodinu knezu,[51] neka plati njegova kuća crkvi.

Šesti kapituja iliti naredba. Određujemo mi braća, kada se bude učiniti ova braština, da prvi dan ima uzeti svoj vrč vina, ako ga bude imati stari digan[52] i da nađe novoga digana, koji će vladati s ovon s(vetom) skulon,[53] ma da prija se ima svitovati s parokijanon i s kapitanon i star(i)jon braćon od skule i da mu napie[54] di[55] reku braća, a ov novi digan neka nađe druga dva gaštalda mlađa koji će ga slušati. A pak, ako ne bi tijo primiti gaštaldiju, mozi mu braća uzeti libar pet i vrći u crkvu i kupiti toliko voska, neka izgori.

Sedmi kapituja oliti naredba. Mi braća određujemo, kada umre koji naš brat o(li) sestra od ove s(vete) skule da ima svaki brat doći na sprovod i sestra i da ga imaju kunpanjati[56] do greba i svaki brat da ima reći za njegovu dušu po krunicu Isukrstovu a sestra po krunicu Gospinu. I oće biti dužnost reći ove krunice svakome bratu i sestri, koji se ne namiri doma ni na sprovodu. A parokijan da ima reći vas oficij[57]

[42] Dolazi od latinske riječi diaconus, a ovdje znači đak, koji uči za svećenika.

[43] Izmoli se 33 očenaša, 7 zdravihmarija, i 3 vjerovanja.

[44] To je Gospina krunica: 5 očenaša, 50 zdravihmarija i 5 slava Ocu.

[45] Čakavski znači prije.

[46] Talijanski conto znači račun. I još se rabi na zadar. otocima.

[47] Čakavski prijedlog znači bez.

[48] Turska riječ znači dozvola.

[49] Talijanski glagol obbligare znači obvezati, zadužiti.

[50] Ovdje znači skupiti, sabrati. Ovaj glagol se i danas rabi na zadar. otocima.

[51] Sijelo kneza, političkog načelnika u Ninu, koji je obično bio »conte« — knez.

[52] Talijanska riječ decano znači crkveni starješina, a ovdje starješina bratovštine.

[53] Talijanski scuola znači škola i bratovština, ovdje bratovština.

[54] Napiti znači nazdraviti i time izabrati novog starješinu.

[55] Čakavski di znači gdje.

[56] Talij. glagol accompagnare znači pratiti.

[57] Talijanski officio znači služba za mrtve, koja se sastoji od 14 psalama i tri štenja.

mrtvi za brata od skule. I ako bi bijo doma koji brat oli sestra ter ako bi bijo zdrav ter ne bi htijo doći na sprovod i kunpanjati ga do greba oli poslati koga namisto svoje, mozi mu braća uzeti libar pet. Ako ne titme dati, neka ga gaštaldi tuže gospodinu knezu, neka mu skine penu.[58]

Osmi kapituja i naredba. Određujemo mi braća, kada se upiše koji brat oli sestra u ovu s(vetu) skulu tere dođe na obid, kada bude braština, neka mu se dade zdila kako i ostaloj braći, a on neka donese kruh i vino i neka plati ručak i sviću ako će goriti i da ne ima sviću goriti dokle je ne kupi.

Deveti kapituja iliti naredba. Mi braća određujemo, ako bi koji brat oli sestra odstupijo od ove s(vete) skule i ne htijo stati veće u njojzi a dao bi prija obit, a to polučak prosa oli polučak žita, ter bi hotio da mu se vrati proso o(li) žito, da mu se neima dati, neka stoji u crkvi. A potlen,[59] ako (bi) opet htio doći u skulu, mozi ga braća opet uzeti. I ako bi koji brat u ovoj skuli činijo smutnju oli skandal oli hotijo da mu se dade veće[60] nego ostaloj braći, mozi ga braća ispisati i zatirati od ove s. skule i ne primiti ga već u skulu.

Deseti kapituja. Jevo mi braća određujemo, kada umre koji brat o(li) sestra od ove skule ter bi bijo prija smrti dajo obit oli bi ga dajo koji za nj prija braštine, mozi na skupu oli na braštini svaki brat i sestra dati za nj grošići,[61] a to po dvi gazete[62] i dati parokijanu da reče za nj tolike mise i ako bi bijo koji drugi brat misnik, neka podili š njime te grošiće parokijan. Neka brat za brata moli Boga kako je i pravo i dostojno.

Ovo mi starci od sela i braća od skule i oltara svetoga Mihovila i ja prvi brat i kapitan Mate Perković i Jurac Perković i Jako Perinić i Vicko Perinić i Martin Milić i Miho Radobuljac i Barić Holjić i Prijo Vlainić i Jure Ćosić i Pave Barak i Vid Papić i Mate Stojak i Mate Radobuljac i Jakov Milutina i Josip Tokić, Lovre Stura, Jerko Anić, Tome Sidić, Jure Leženja, Jivan Predovan određujemo da ima parokijan govoriti jednu misu kantanu[63] na godište za dušu pok. Zuvana Remete, zašto[64] je mnogo trudijo i potrošijo za našu crkvu i pomoga dokle smo pozlatili veliki oltar i tabernaku(l)[65] načinili. A paka po smrti ostavi svoja dobra crkvi našoj i onu veliku skrinju, di se drži u njojzi roba crkvena. — Opet oćemo da se govori jedna (misa) kantana na godište

[58] Talijanski pena znači kazna.
[59] Čakavski potlen ili potla znači poslije.
[60] Veće znači više.
[61] To je stari običaj u bratovštinama, tj. svaki je brat i sestra bio dužan dati za umrlog brata nešto malo novaca, da se sakupljeni novac predade svećeniku da izgovori onoliko misa koliko se novaca skupi. U ono doba za misu se davalo oko dvije libre ili 20 gazeta.
[62] Libra-lira mletačka je vrijedila 10 gazeta ili 20 soldina.
[63] Dolazi od talijanskog glagola cantare, znači pjevati.
[64] Zašto ovdje znači jer, budući da.
[65] Talijanski tabernacolo označuje svetohranište, redovito na velikom oltaru u crkvi, drveno ili kameno.

za Marka Galiju koji ostavi u našu crkvu pišidu[66] od srebra i kalež od srebra i kupi parament[67] veliki šari od svile i ostavi druga dobra njegova, da se od onoga kupi koji rub na oltar i ostavi popu nakon popa vrta njegov poviše sela, da mu popi govore tri mise na godište za njegove mrtve, kako upisa u njegovu teštamentu parokijan don Jivan Lančević na 1684 (č.h.o.g.) a to na hiljadušestoiosandesetičetire. A za to neka misle popi. — I treću određujemo misu da ima reći na godište kantanu misu za pok. Lucu Dešu, koja ostavi tolike ovce crkvi i od ovih ovaca i fruta[68] njihova učini se mnoga korist u crkvu a navlatito pod sucem[69] Tomom Tokića, koji i on držaše u ono doba ove ovce Dešine, pomože kupiti daske, za nebo pituru i meštar se plati i kupi na tabernaku(l) košulju šaru od svile. A za pok. don Jakova Fatovića, koji umri u kući Nikole Rončevića, koji i on ostavi svoja dobra i pokućstvo, što jimijaše sve, da se proda i dade u crkvu; i za nj da se ima reći jedna misa. — Odrediše starci od sela i braća od skule, a to kapitan Ante Perković i Šime Perković i Juko Perinić i Marko Perinić i Nikola Milić, Miho Radobuljac, Mate Radobuljac, Tome Mrdelja, Pave Milutina, Jure Čosić, Nikola Rončević i Luka Utković, Grgo Sidić. I ove mise da plati crkva parokijanu. A na smrti, kada tijaše umriti, don Jure Kuštera naredi meni don Šimi Kušteri svomu sinovcu i priporuči mi, ako buden posli njega parokijan da iman govoriti ove četiri mise na godište. I ja ih jesan izgovara i naplaćiva san se od crkve. A to mi naredi na 1761 (Č.ot.m.a.), koji dođe u ovo selo za paroka posli smrti don Mate Bulevca na 1732.

Jevo je dvanadesta naredba od braće i staraca. Kada bude se činiti braština da se neima sići drva za braštinu u gaju crkvenome, a to u gornjoj punti. Neka raste gora i kreše[70] drva. Koji gaj i gora bi odabrana za crkvu da bude i da se brani jošte pod kapitanon Milićen i prija nego bi odabran i kapitan Milić.

Bija(še) i skula od oltara s. Trojstva i davahu se obiti i strošak činjaše se kako i u skuli s. Mihovila. I gorahu se sviće koje bijahu biližene na kraju zelenin. Videći braća i ja parok da veliki strošak čini crkva, ukinusmo braštinu s. Trojstva.

[66] Talijanska riječ pisside označuje manju posudu od bakra ili srebra, a služi za malene posvećene hostije za pričest vjernika.

[67] Talijanski paramento znači crkveno misno odijelo.

[68] Talijanski frutto znači plod.

[69] Sudac u bratovštinama je čast, a on je sudio braći, ako su se ogriješila o pravila bratovštine.

[70] Od talijanskog glagola crescere, znači rasti, množiti se.

[71] Dolazi od talijanskog glagola pittorare, znači slikati, bojadisati.

[72] Talijanski glagol ordinare znači narediti (neki predmet).

2. ZA USPOMENU o nekim događajima (»MEMORIA«)

Prija kada dođe don Jure Kuštera bijahu dva oltara — nego samo pale na njima i oko njizi daske piturane,[71] a to oltar s. Trojstva i oltar s. Josipa. On čini urdinati[72] daske, meštre[73] i načiniti oltare: zlato, srebro, koje mu čini doniti iz Bnetaka Rado, pop Zadranin. Meštri u njega spavahu i u svece jiđahu. A to biše meštar starac Luka Mačak iz Kranjske zemlje svojin sinon Franjon, koji se biše oženijo u Filipjakovu. Oltar donji: čini prositi za nj hranu. I sve ga učini od limozine i svoje kese. A oltar gornji s. Trojstva čini učiniti od skula i platiše seljani. Tako i nebo učini Franje Mačak. A pitura nebo i oltari Menigo Sola iz Zadra. A salìž[74] od crkve činih ga ja učiniti ma s jaspron[75] crkvenon i sel(j)anskon. I pogodih se s meštron Zuvanon Brleštron koji biše iz Talije.[76] Pogodih se dvadesetipet cekina š njme, da će on sve stine utesati i zgotoviti i donesti, a ja da platin brod. Dovezoše ploče, ma ne sve i neutesane. Kad poče graditi, manka[77] ploča. Sam ne more dospiti ni graditi. Nađoh brod u Zadru, poslah ga na Zapunte(l) (ot. Molat) po stine i meštra s brodon, jere mu bijahu onde stine nevađene. I dovezoše ih, ma sve na moje spise.[78] Nađoh dva meštra u Ninu, činih da tešu stine. I dava san in svaki dan po pet libar i spizu i postelju, a u nedilje i svece dava san in ja spizu od moje kuće, zašto Brleštra hotijaše toliko puta otići i ostaviti fabriku.[79] Dakle, ona dva meštra otiđoše. Brleštra pak sam dospi svu fabriku i načini mi krsti(o)nicu i kamenicu od vode blagoslovljene, jere bihu stine šćet(n)e[80] i ne laurane.[81] I kada učinih konat potanko dođe gustati[82] sva fabrika cekina[83] četrdeset. A Keku Fešti iz Nina, što obili crkvu i inbuka[84] svu s mramorinon i učini propeće u zidu i što načiniše banke kod oltara velikoga i vrata od crkve, dadosmo mu cekina dvadesetipet. A on plati maranguna.[85] A u mene spavaše i mnogo puta ručaše i večaraše. A zvonik što načini dadosmo pet talira.[86] A za jednu stinu u Ninu, što uzeše u Karida za učiniti gobelju[87] za zvonik, dadoše libar dvadesetičetire. A za stolac i klonde[88] dadoše Selestrinu cekina pet.

[73] Talijanski maestro znači učitelj i majstor-radnik.
[74] Prema talijanskom znači popločanje.
[75] Jaspra stari izraz za novac uopće.
[76] Mjesto Italije.
[77] Talijanski glagol mancara znači nedostajati.
[78] Talijanska imenica spesa znači trošak.
[79] Talijanski glagol fabbricare znači graditi, zidati, ovdje gradnja.
[80] Šćetne znači pokvarene.
[81] Dolazi od talijanskog glagola lavorare, raditi, obrađivati.
[82] Talijanski glagol costare, znači koštati, zapadati.
[83] Cekin, svjetska zlatna valuta, vrijedila je oko 48 mletač. libara.
[84] Talijanski glagol imbucare znači sakriti, mortom pokriti zid.
[85] Talijanska imenica marangone znači drvodjelac.
[86] Srebrni novac u vrijednosti oko 24 mletačke lire.
[87] Četvrtina kruga (vjerojatno ukras na zvoniku od kamena). (D. Parčić, Rječnik slovinsko-talijanski, u Zadru, 1874, str. 133.)
[88] Klonde stara riječ u značenju čavli.

I on se biše pogodio z don Šimon Baričen, koji biše ovde parok, da će ga on načiniti; paka slaga. Načini ga Fešti i metnusmo u zvonik pod jabuku di je križ, moći i zapis, a to svete kosti. Učinih škatulu[89] od olova i zatvorih dobro pak ih Keko zaziđa u zvonik. Propeće učini učiniti Čaleta, a to što prodadoše robu pok. Mande, što biše u Rončevića. I dadosmo za nj cekina pet. Što pitura oko propeća i oko oltarov po zidu plati sve stara Barica Čaletina. I ona kupi koltrine[90] za propeće i na veliki oltar i rub s onima velikima mirlićima.[91] Sakristiju čini posaližati[92] pok. don Jure Kuštera. Tikule[93] kupiše u Ninu u Ižepa Bolića. A ove tikule bihu građene na Prodorici[94] od meštra Mate Guzića. Učini stari Kuštera u sakrstiji ormar di stoje paramenti. Učini učiniti dva banka[95] od Ilije Marina i jedan u sakristiji di stoje sviće i vosak, a drugi — koji je kod vrat(a) od crkve — stoji u njemu — stoje kandeliri[96] od drveta. A ja činih učiniti oni banak di se kleči kod oltara s. Trojstva odistok. I dadoh za faturu[97] što ga učini Baštijan li(re) 24 (i. g.). Učinih učiniti pridoltarnjak prid oltar s. Trojstva od meštra na Grbah, a pitura ga don Šimeto kanonik Bakić iz Nina. Baldakin[98] učini učiniti parok don Franić Ivosić, a ja ga činih pozlatiti a plati Petrica žena pok. Luke Predovana. Od rubova čini učiniti don Jure Kuštera: tri ruba velika, jopet dva, jednoga ostavi Bile Maraš na oltar s. Josipa. One što je s mirlići široki čini učiniti Krošnja Perkovića i jedan ostavi Marija žena kovača Perikula, a ja na nj stavih mirliće velike duge, što donesoh iz Bnetaka i fudra[99] jih postavom[100] crljenin a oni drugi bihu u crkvi. Paramenti čini učiniti don Jure Kuštera: jednoga biloga od vune plati Jure Mrdelja i kupi krunu na propeće. Čini skrojiti crljeni parament od kambelota,[101] koga plati stari Jure Deženja. Čini učiniti parament šari od svile, plati stari Luka Utković. Što je jedan opet šari od svile ostavi ga don Šime Cvitulić a namisto njega zakopaše na don Šimi, kada umri jedan crkveni vinov polovni. A donesoh iz Bnetak jedan šari od svile,

[89] Talijanska imenica scatola znači kutija.

[90] Talijanska riječ coltrone znači pokrivalo (za prozor).

[91] Prema talijanskom popločati.

[92] Talijanski merlotto znači čipka.

[93] Talijanska imenica tegola znači cigla.

[94] Prodorica lokalitet između Vrsiju i Nina nešto sjevernije od današnje tvornice opeka. Do nedavno još su se mogle tu vidjeti poljske peći, u kojima su se pred 2 stoljeća pravile cigle. (Prema pismenom izvještaju Krste Predovana, Vršanina.)

[95] Talijanska imenica banco znači drvena klupa.

[96] Talijanska imenica candeliere znači svijećnjak.

[97] Talijanska imenica fattura znači radnja.

[98] Talijanska imenica baldacchino znači nebnica, koja služi pri procesiji sa Presvetim povrh svećenika.

[99] Talijanski glagol foderare znači podstaviti neku robu ispod glavnog platna.

[100] Postav je vrlo stara riječ a znači platno. I danas se ta riječ čuje na zadarskim otocima.

[101] Talijanska riječ cambelotto znači fina vrst tkanine.

stari jedan crljeni i plati crkva. Činih učiniti vinov od kambelota, plati crkva i jedan crni plati crkva. A oni drugi zelen i crljeni — oba od svile — i jesu još od starine. I jedan bili po sridi malo crljen jedan crni od raše,[102] što kupi kapitan Mate Perković, što mu biše naređeno za pokoru, što biše odsika glavu ženi. Platija šari, dade za nj Bare Utković cekina pet a crkva groša[103] pet. A ja uzeh oni vinovi, namiri se na me i dadoh za nj cekina od crkve tri. Barjak od svile s. Mihovila uze ga Aloiđ Adobati, dadoše mu za nj cekina pet. I on donese iz Bnetaka onu palu s. Trojstva, dadoše mu za nju cekina pet. I za sve mu dadoše toliko drva iz gornje Punte. A (o)na druga dva barijaka(!) crljena od mateza učini i skroji jih i saši don Jure Kuštera. Jednoga plati selo s lemozinom, što za oltar svetoga Josipa a drugoga plati Manda žena Juriše Perkovića. I kupi križ od srebra na oltar sv. Josipa i ponovi oni mali križ od srebra i načini na nj cvite od srebra, jer ne biše nijednoga na njemu. A ovi križ biše skovala kuća kapitanova. Ponovi jedan kalež stari, učini ga renovati[104] i napraviti i pozlatiti, zašto biše smežl(j)en. Uze i plati četire kandelira ona posrebrnjena. Uze na oltar četire cvita a to palme, a četire velika prija Grgo Sidić. A ja uzeh šest cvitova, za koje dadoh dvanaest petica.[105] Za rožetu,[106] di se nosi s. Sakramenat uze je u sinovca pok. biskupa Rože[107] iz Nina. I jedan faco[108] crljeni bruka di oro,[109] za koji dade petica deset, a za kristaldin[110] dad cekina 8 (z.), a to crkvene jaspre dade parok don Jure Kuštera, a za jedan kalež i patenu[111] dade cekina sedan. Plati jure Ćosić. Krunu pozlaćenu na sv. Mihovilu uze je Manda Utkovića. A one krune druge pozlaćene bihu antige,[112] na s. Roku kupi kuća Čaletina, na s. Josipu kupi Ivan Ćaleta. I kandelu[113] prid oltar kupi isti Ivan Ćaleta a veliku kandelu kupi mater Bare Predovana. A ono gozje[114] na čemu stoje kandele i one male kandelice i ona dva kadinjaka

[102] Tkanina atlas prozvana od Raše (u staroj Crnoj Gori), jer se tako pravila.

[103] Groš je srebrni novac, a vrijedio je 10 mletač. lira.

[104] Talijanski glagol rinnovare znači obnoviti.

[105] Petica je imala vrijednost mletačkih triju lira i dvije gazete.

[106] Rožeta dolazi od mletačke riječi crosetta, talij. crocetta, znači mali srebrni križ, u kojem se je mogla nositi pričest bolesnicima.

[107] Giovanni Federico Rosa, Venecijanac, biskup u Krku 1730—1733, biskup u Ninu 1738—1742, tj. do svoje smrti, pokopan je u crkvi u Ninu. (Bianchi, nav. dj. 233.)

[108] Talijanska riječ fazzoletto znači rubac. Udomaćena riječ na zadarskim otocima.

[109] Skupocjena tkanina brokat sa prošivenim zlatnim nitima.

[110] Izraz venecijanski a označuje ostensorij dotično pokaznica za blagoslov sa Presvetim. I danas se čuje od staraca na zadarskim otocima.

[111] Talijanski patena znači plitica, rabi se skupa s kaležom.

[112] Talijanski pridjev antico znači star. I ova je riječ nekad u upotrebi na zadarskim otocima.

[113] Talijanska imenica candela znači svijeća, a ovdje znači metalna svjetiljka, koja visi pred oltarom a u njoj gori ulje. Obična riječ na zadarskim otocima.

[114] Znači gvožđe. Obična riječ na zadarskim otocima.

kupih i(h) ja don Šime Kuštera. I druge bagatele uzeh u crkvu, jer biše na smrti ostavijo Tome Mrdelja groša 16 (i. e.) u crkvu ma s ovin paton: Kada se ikad izgradi ali bi se tila načiniti crkva s. Lovrina u Jasenovu, mozi se dati joj u pomoć ovih 16 (i. e.) groša. A onu kruna s (dragim) kamenjem na oltaru s. Trojstva činih je učiniti ja don Šime Kuštera, plati je Grgo Papić, što prodaše robu pok. Ružice Gašparove žene, a ostale darovaše dobročinci drugi. Uzeh četire kandelira od latuna[115] a tri od drveta u Zadru, kupih jih u žene Šime Jakića, a to bihu kandeliri biskupa Belglave,[116] njezina brata, i dadoh za nje petica za svih sedan usve dvadesetisedan — od latuna a za one od drveta petice 4 (g.), to je petica 31 (j. a.). A mezalunu[117] čini činiti i razbiti zid don Franić Ivosić a meštar iliti kovač Tito, koji biše iz Breše[118] skova ona dva gozja od mezalune. A ja renovah cakla,[118a] što se bihu razbili. Dadoh meštru za ruke l(ibara) 24 (i. g.).

Ovo činin spomenu parokijanon koji budu posli mene da nimaju nositi madrikule ni dati jih u ruke knezu ninskome, ako bi jih on htio sebi, nego samo kopiju od duga crkvenoga. Zašto učini dekret đenera(l) Bodun, da knez ne ima se intregivati[119] u ovi pet selov pet sela(!) ni u njihove madrikule ni u dugove od crkava. Već ako bi se tužili oli činili štanciju[120] gaštaldi i parokijani. I ovi dekret oće se naći u kančelariji[121] ninskoj, zašto knezovi oće da ostrigu skule i gaštalde. A malo koristi učine crkvi kako i meni učiniše na 1783 (Č. ot. p. v.), di dadoh cekina 2 (.b.) i petica 4 (g.). A to jin biše skuža,[122] da nije bio učinjen konat lipo i jušto[123] i ko nan je dao testir činiti toliki trošak u crkvu brez njihova testira. Zatvoriše gaštalda Ivana Mrdelju i da će ga slati u Zadar u pržun[124] jeneralov. Morasmo dati ovi pinezi, zašto i prija biše nan odnio knez Minijo u Bneci madrikulu sobon a to za dešpet.[125] I da nismo je rekuperali[126] šteta bi bila crkvi osan cekina. Pisasmo arkižak-

[115] Talijanska imenica latta znači lim. Obična riječ na zadar. otocima.
[116] Ante Belglava, Zadranin, rođ. 1730 u Zadru, Škole je posvršio u Padovi. Obavljao je službu kancelara pod nadbiskupom Karamanom, kanonik u Zadru i Ninu, biskup u Zanti, zatim u Korčuli i napokon u Trogiru (1778—1790). Po nalogu kongregacije za raširenje vjere u Rimu bavio se ispravljanjem glagoljskih liturgičnih knjiga. (Bianchi, nav. dj. I, str. 225—226). Umro g. 1790.
[117] Talijanska imenica mezzaluna znači polumjesec, ovdje prozor u obliku polumjeseca.
[118] Brescia grad u sjevernoj Italiji.
[118a] Znači staklo.
[119] Talijanski glagol intrigare znači zapletati, smetati. Još se rabi na zadar. otocima.
[120] Talijanska riječ instanza znači molba, traženje.
[121] Talijanska imenica cancelleria znači pisarna.
[122] Talijanska imenica scusa znači izgovor, isprika.
[123] Talijanski prilog giusto znači pravično, ispravno.
[124] Talijanska imenica prigione znači zatvor, tamnica.
[125] Talijanska imenica dispetto znači inat, prkos.
[126] Talijanski glagol ricuperare znači natrag dobiti.

nu[127] Jurinoviću rečenome Kotlaru, koji biše u ono doba u Bneci, da nan rekupera i čini imati madrikulu. I tako je rekupera i donese. I kada mi je dade, ja mu rekoh misu za zdravlje. A prija nego Minijo otiđe u Bneci, obeća se kančelir da će je povratiti i da je ne će odniti. I dadoh mu kvartuč[128] i po masla i dva sira. Ali slaga i odnese. I tako je ne valja nikad dati u ruke. I tako mi naredi biskup Škoti[128a] da se ne da.

U Vrsih godišta Gospodinova 1798 (Č. ot. p. z.). Činim memoriju.[129] Ja don Šime Kuštera, parok od istoga sela Vrhov, kada činih krstiti veliko zvono od biskupa Grgura Škoti, a to biskupa ninskoga, koga krsti ovde u crkvi i vršKoj miseca setenbra na 10 (i.) 1798 (Č. ot. p. z.). I bihu š njime kanonici koi ga pomogoše krstiti: Arcižakan don Ivan Jurinović deto Kotlar iz Novoga a kanonici don Jere Paro iz Paga a ceremonista biše kanonik don Ante Ferari od Betine — sva tri kanonika od Nina — i nadiše ime zvonu »Mihovio«, na ime crkve. A to staro zvono veliko budući mu se prigloďala žuica, di stoji klepac. Poslasmo isto zvono u Bneci po parunu[130] Antonu Mariniću iz Silbe. I dadosmo mu cekina dvadeset, da čini preliti zvono, a on da donese zvono novo. I tako donese zvono novo miseca agusta. I reče da potroši usve cekina 17 (i. ž.) i po i zvono staro.

U Vrsim na 19 (z. i.) zu(j)a 1819. Po urdinu[131] preuzvišena governa[132] od kapitana[133] od curkula[134] (!) od okoliša od Dalmacije bi dato gospodinu poteštatu[135] Frančesku Justinijanu, da on imade odabrati pet prokaratura, koi će gledati i upravl(j)ati sa sviman n(j)ezinim potrebama i jimati veliku pom(j)u svrhu n(j)e i pridavati čis(t) konat od svega potanko svaki misec, što troše na n(j)u i upišivati na libar crkveni, neka bi se i drugi regulali,[136] što se prima od svake stvari i koliko i po što jest prodato svaka vrsta robe napose svaka i koliko se primilo za svaku vrst od iste robe i koliko se potroši na misec za svaku stvar crkovnu na isti libar crkovni, neka bi se moglo lašnije[137] pridati konat istome guvernu,

[127] Talijanski archidiacono. Arhiđakon je bila prva čast u ninskom kaptolu.

[128] Kvartuč stara mjera za tekućine sadržine 0.68 l.

[128a] Josip Scoti rođen je u Kaštel Starom kod Trogira g. 1732, imenovan g. 1789. biskupom ninskim, a g. 1806. je postao nadbiskupom Zadra, gdje je umro 1817. god. (Bianchi, nav. dj. II, str. 78.)

[129] Talijanski memoria znači spomen.

[130] Mletački izraz za vlasnika ili kapetana broda na jedra. Dolazi od talijanske riječi padrone (della barca), gospodar broda. — Silba je otok s razvijenim brodarstvom u prošlosti, sad je turističko malo selo.

[131] Talijanska imenica ordine znači red, zapovijed.

[132] Talijanska riječ governo znači vlada.

[133] Talijanska riječ capitano znači poglavar sreza, vojnički zapovjednik te starješina sela.

[134] Talijanska imenica circolo znači krug, ovdje kotar.

[135] Talijanski podestà znači vlast, ovdje načelnik grada.

[136] Talijanski glagol regolare znači rediti, vladati se.

[137] Znači lakše.

kada ga pitaju. I tako isto šior[138] potešta(t) odredi i najde isti prokaraturi i potvrdi naistarijega Mijata Božića i četiri n(j)egova pomoćnika, a to jest Vida Rončevića i Baru Papića i Antu Papića i Martina Predovana, da oni imadu vladati si[139] istom crkvom i jisti konat potanko pridavati parokijanu a parokijan da imade pomn(j)ivo i potanko pisati na isti libar crkovni.

3. POPIS BRATIMA U BRATOVŠTINI SV. MIHOVILA U VRSIMA

Pišen braću koja su sada živa ovo godište 1794 (Č. ot. p. g.), a najprvoga mene don Šimu Kušteru, koji se bijah upisao u ovu s. skulu na 1757 (Č. ot. k. ž.) na 11 (a. i.) miseca decenbra na stolu Grgasa Radobuljca. Bi brat Stipan Radobuljac, kapitan; bi brat Bare Predovan, bi brat Petar Radobuljac; bi brat Jakov Radobuljac; bi brat Grgo Radobuljac; bi brat Jivica Milić; bi brat Bože Perinić; bi brat Stipan Perinić; Bi brat Šime Perinić; bi brat Nikola Perković; bi brat Pave Čaleta; bi brat Josip Papić; bi brat Marko Papić; bi brat Nikola Papić; bi brat Gašpar Knežević; bi brat Luka Rončević; bi brat Jakov Vukić; bi brat Jure Stura; bi brat Stipan Rušo; bi brat Jivanko Surić iz Privlake; bi brat Zale Maraš; bi brat Mihat Papić; bi brat Ante Širinić iz Nina; bi brat Josip Žunić iz Vinjerca; bi brat Nikola Maraš; bi bart Ive Mrdelja; bi brat Vid Mrdelja; bi brat Ante Rušo; bi brat Adam Utković; bi brat Menigo Valentini deto[140] Mureli iz Pad(o)ve;[141] bi brat Kuzman Perkovića; bi sestra Matija Barakova; bi sestra Jela Papića; bi brat novi Gašpar Šarić iz Privlake 1794 (Č. ot. p. g.); bi brat Jakov Maraš; bi brat Jakov Perinić; bi brat Šime Vlainić; bi brat Tome Rušić; bi brat Andrija Jajić iz Like. Svi platiše ručak i sviće, a to li(bara) 5 (d.). — Na 1797 (Č. ot. p. ž.) na 15 (i. d.) jenara zapisa se za brata Ižepo Boši iz Vicence,[142] koji biše na Grban[143] za kapa[144] od kanpanje, svojon ženon imenom Katon koja se rodi u Novome,[145] zvaše se po kući Ivančevića; bi brat Ižepo Boši iz Vicence; bi brat Toma Stojak; bi sestra Kata Ivančevića iz Novoga a žena Ižepa Boši; bi brat Blasuja Radobuljac kapitan; bi brat Bože Rončević. 1797 n 27 (i. ž.) novenbra upisaše se ova braća: Stanko Milutina bi brat; bi brat Mate Papić; bi brat Ante Papić; bi brat Petar Sidić; bi brat Petar Maraš; bi brat Nikola Rančić; bi brat šijor Julio Donà iz

[138] Talijanski signore znači gospodin, ovdje je skraćenica šjor.
[139] Mjesto sa.
[140] Talijanski detto znači rečen ili bolje zvan.
[141] Grad Padoa blizu Mletaka u Italiji.
[142] Vicenza grad u Italiji.
[143] Bianchi, nav. dj. II, str. 176. navodi, Stabilimento — naše Grbe — je g. 1786. osnovao Jerolim Manfrin, talijanski industrijalac, kad je tu postavio plantažu duhana i jednostavnu tvornicu opeka. Doveo je težake iz Italije, koji su se kroz kratko vrijeme pohrvatili. Godine 1879. selo je imalo 95 stanovnika.
[144] Talijanska imenica capo znači glava, ovdje nadzornik nad radnicima.
[145] Novigrad kod Obrovca.

Nina; bi brat Blasuja Mihin; bi brat Jivan Mrdelja sin pok. Ilije. Ovi se upisaše na 8 (z.) decenbra 1799 (Č. ot. p. z.) i platiše sviću i ručak. Dade Blasuja i Jivan svaki po šest libar(a), a šinjor Julio dade talir a to 24 (i. g.) libre, a to darova crkvi li(bara) 18 (z. i.), — (Str. 18—21).

4. POPIS DUŽNIKA ŽUPSKOJ CRKVI SV. MIHOVILA U VRSIMA

Kuće[146] koje su dužne crkvi svetoga Mihovila: Mihat Vlainić osta dužan — počevši od zapad sela kuće koje su redom i ovi dug, koji je ovde upisan jest zapisan u drugom libru koji je sašiven u karti modroj u komu su upisan(a) godišta od dugova. I svako potanko će znati za što je dužan i za koju stvar, što je uzeo crkvenu. Dakle, Mihat, kad otiđe stati u Petrčane,[147] gdi i umri, osta dužan usve crkvi od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) libar 29 (i. z.) i gazeta pet. Toma Vlainić Mihatov brat, koji otiđe stati u Staru Poljanu[148] i onde umri; kada biše gaštalad u Vrsi, osta dužan crkvi od godišta 1762 (Č. ot. m. b.) groša sedan i libara sedan i gazeta šest. Mate Vlainić i njegovi sinovi ostadoše dužni crkvi od godišta 1761 (Č. ot. m. a.) groša četire i libara sedan i gazet pet. Jure Vlainić, brat Tomin i Matin, osta duža(n) crkvi od godišt(a) 1766 (Č. ot. m. e.) groša šest i libara pet i gazet pet. Ante Maraš osta dužan crkvi od godišta 1782 (Č. ot. o. b.) groša pet i libara šest i gazet sedan, a Božica žena Antina gazet 32 (j. b.). Osta dužan Tome Maraš crkvi godišta 1756 (Č. ot. l. e.) usve groša trideset i libara sedan; opet groša 13 (v. i.) i gazet 15 (d. i.). Osta dužan Mate Maraš crkvi od godišta 1767 (Čžot. m. ž.) groša četrdesetijedan i libre pet i gazet devet. Osta dužan Zale Maraš crkvi od godišta 1785 (Č. ot. o. d.), a otac mu Bile osta dužan od godišta 1749 (Č. ot. k. z.) usve su dužni groša 14 — četrnaest — i libar osan i gazeta 7 (ž.). Osta dužan Bože Perinić crkvi od godišta 1776 (Č. ot. n. e.) groša jedanaest i libre dvi i gazet pet. Osta dužan Luka Perinić crkvi od godišta 1764 (Č. ot. m. d.) groša devetnajest i libre četire. Osta Dužan Gašpar Perinić crkvi od godišta 1759 (Č. ot. l. z.) groša šest i libre dvi i gazete četire; opet dužan libar 10 (i.) i gaze(te) 2 (.b.). Osta dužan Stipan Perinić crkvi od godišta 1784 (Č. ot. o. g.) groša sedan i libar šest i gazete četire. Osta dužan Jivica Milić crkvi od godišta 1756 (Č. ot. l. e.) groša četrnajest i libar šest i gazete 2 (.b.). Osta Dužan Borko Perković rečeni Ante crkvi od godišta 1782 (Č. ot. o. b.) groša deset i libre tri i gazete dvi. Osta dužan Ilija Perković i Stoša žena mu i Mate sin mu crkvi groša dvadesetidva i libre tri i gazet šest, a ovo počamši od

[146] Kuće ovdje znače obitelji.

[147] Selo blizu Nina.

[148] Selo na o. Pagu. Godine 1658. stanovnici se iz Stare Povljane preseliše u današnju Povljanu, tj. u suprotnu uvalu. (Bianchi, nav. dj. 41.) — U matici krštenih u Povljani g. 1797. spominje se »Stara selina« mjesto »Stara Povljana«. Dolazi mi na um da se i selo prema Vinjercu zove Seline. Vjerojatno, zvano kao staro selo »Selina-Seline«. (V. Bianchi, II, 286—287.)

godišta 1769 (Č. ot., .z.). Ostadoše dužni crkvi Šime Perković i Marko Perković od godišta 1746 (Č. ot. k. e.) i od 1768 (Č. ot. m. z.) groša četrdeset i libre tri i gazet šest, a to 40 groša libre 3 i gazet 6. A Nikola Perković, koji posiduje dobra brata Marka i oca Tadije, osta on dužan kada biše gaštald crkveni, što se nalazi upisano u madrikuli, groša četire i libre četire i gazet 8 (.z.) i još mnoge stvari koi su upisane u drugon libru. Osta dužan Pave Čaleta crkvi od godišta 1787 (Č. ot. o. ž.) groša dvadesetidevet i libre 4 (.g.). Osta Dužan Jure Ćosić i Gašpar mu sin i Mihat Gašparov sin crkvi od godišta 1773 (Č. ot. j. ž.) groša pedesetipet i libre četire. Osta dužan Mate Anić i Jakov i Ilija Anić crkvi počamši od godišta 1755 (Č. ot. l. d.) groša tridesetidva i dvi gazete. Osta dužan Nikola Stojaka crkvi od godišta 1776 (Č. ot. n. e.) groša devet i libre četire i gazet 7 (.ž.). Osta dužan Mate Stojak crkvi od godišta 1776 (Č. ot. n. e.) groša šest i libre dvi i gazet pet. Osta dužan crkvi Mare Barak od godišta 1748 (Č. ot. k. z.) groša devet i libar pet i gazet 8 (.z.). Osta dužan Blasuja Barak crkvi od godišta 1768 (Č. ot. n. z.) groša trideset i libre četire i gazet pet. Osta dužan Mate Radobuljac deto Mihin crkvi od godišta najprvo 1756 (Č. ot. l. e.) i od godišta 1767 (Č. ot. m. ž.) groša četrdesetidva i libar osan i dvi gazete, opet gazet 32 (.j. b.). Osta dužan crkvi Grgo Radobuljac deto Mihin od godišta 1777 (Č. ot. n. ž.) groša tridesetiosan i libara osan i gazet 9 (.z.), opet libar 20. Osta dužan crkvi Jakov Radobuljac deto Mihin od godišta 1776 (Č. ot. n. e.) groša 12 (.b. i.) i gazet 8 (.z.). Osta dužan Marko Božin i njegovi stariji počamši od godišta 1717 (Č. ot. ž. i.) i od godišta 1768 (Č. ot. m. z.) a to groša četrnaest i libar sedan i gazet pet. Osta dužan Šime Božin crkvi od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) groša tridesetičetire i libre tri i gazet četire. Osta dužan crkvi Grgo Papić od godišta 1765 (Č. ot. m. d.) groša četrdesetijedan i gazet pet i libar 6 (.e.). Osta dužan crkvi Mihat Papić od godišta 1781 (Č . ot. o. a.) groša sedan libar šest i gazet 8 (.z.). Osta dužan Mate Papić pok. Grge crkvi libar dvadesetisedan, gazet 3 (.v.) i opet gazet 26 (.i. e.). Usve je dužan libar 43 (.j. v.). Osta dužan crkvi Josip Papić od godišta 1768 (Č. ot. n. z.) groša dvanaest i libar osan i 2 (.b.) gazete. Osta dužan Nikola Papić deto Gobović crkvi od godišta 1776 (Č. ot. n. e.) groša osamnaest i libara 3 (.v.) i gazet 8 (.z.). Osta dužan crkvi Stipan Radobuljac, kapitan i njegov did i stric i otac i brat mu i sinovac počamši od godišta 1747 (Č. ot. k. ž.) i od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) groša šezdesetisan. Osta dužan crkvi Bare Utković od godišta 1770 (Č. ot. n.) groša pedesetijedan i libar 8 (.z.) i gazet 8 (.z.). Osta dužan Matija žena pok. Blasula Baraka, što staše z don Šimon Cvitulića — i don Šime osta crkvi i ona dužni — od godišta 1746 (Č. ot. k. e.) i od godišta 1777 (Č. ot. n. ž.) groša dva i libar 7 (.ž.) i gazet 7 (.ž.). Osta dužan crkvi Nikola Rančić, što stoi u kući pok. don Šime Cvitulića, groša 2 (.b.) i libre 4 (.g.). Osta pok. Josip i Pilip njegov sin i Jela žena njegova — a to Tokića — dužni crkvi a to od godišta 1737 (Č. ot. j. ž.) i od godišta 1765 (Č. ot. m. d.) groša 1 (.a.) i šest libar i gazetu 1 (.a.). To je libara 16 (.e. i.) i gaze(t) 7 (.ž.). Osta dužan crkvi Jure Tokić, što

staše kod lokve, libre četire i gazet pet. Osta dužan crkvi Jakov Utković libar 8 (.z.). Osta dužan crkvi Gašpar Knežević kovač od godišta 1772 (Č. ot. n. b.) dvadesetiosan groša i libar pet. Osta dužan Lovre Stura i Martin Lovrin brat i Jure njegov otac od godišta 1752 (Č. ot. l. b.) i od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) crkvi groša deset i libara osan i gazet 4 (.g.). Osta dužan crkvi Jivan La(n)čević deto Abat od godišta 1746 (Č. ot. l. e.) libar dvadeset. Osta dužan Pave Milutina crkvi od godišta 1780 (Č. o. t. o.) groša šest i gazet 8 (.z.). Osta dužan crkvi Pilip Milutina od godišta 1752 (Č. ot. l. b.) i od godišta 1762 (Č. ot. m. b.) groša petnaest i libre dvi i gazet 4. (.g.). Osta dužan crkvi Tome Batinović i sin mu Nikola, a to od godišta 1755 (Č. ot. l. d.) groša osan i gazetu 1 (.a.). Osta dužan crkvi Tome Mrdelja od godišta 1765 (Č. ot. m. d.) groša petnaest i gazet 5 (.d.). Osta dužan crkvi Vuče Mrdelja i Vid sin mu od godišta 1769 (Č. ot. m. z.) groša pet i libre dvi i gazet 7 (.ž.). Osta dužan crkvi Zale Mrdelja od godišta 1774 (Č. ot. n. g.) groša deset i gazeta 7 (.ž.). Osta dužan Ilija Mrdelja od godišta 1774 (Č. ot. n. g.) groša deset i libre dvi. Osta dužan crkvi Nikola Rončević i Gašpar sin mu i sinovi Gašparovi: Toma i Bože a to od godišta 1748 (Č. ot. k. z.) i od godišta 1765 (Č. ot. m. d.) groša četrdeset i libar dvi i gazet 7 (.ž.). Osta Mate Rončević dužan crkvi od godišta 1761 (Č. ot. m. a.) i Luka sin mu i Ante groša sedamnaest i gazet 8 (.z.) i opet libar 5 (.d.). Osta dužan crkvi Grgo Rončević od godišta 1788 (Č. ot. o. z.) libar dvanaest. Osta dužan crkvi Fabe Fibijanić od godišta 1758 (Č. ot. l. z.) groša deset i dvi libre. Osta dužan Šime Sokolović crkvi od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) groša deset i libar 2 (.b.) i gazet 9 (z.). Osta dužan Marko Deženja crkvi od godišta 1770 (Č. ot. n.) groša sedan i libar 7 (.ž.). Osta dužan Toma Buntač deto Kovač i Josip i Manda žena Josipa, a to Tome osta dužan crkvi od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) dokle umri, groša usve 12 (.b. i.) i gazet 18 (.z. i.), a Josip i Manda rešto.[149] Usve su dužni crkvi groša trinaest i libre pet. Osta dužan crkvi Ivan i Ante Dukić groša od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) šesnaest i libre 4 (.g.) i gazet 4 (.g.). Osta dužan Ante Vrtača i Mirko sin mu od godišta 1765 (Č. ot. m. d.) groša deset i libara 8 (.z.). Osta dužan crkvi Jakov Vukić od godišta 1770 (Č. ot. n.) groša šest i libara šest i gazet 4 (.g.). Osta dužan Bare Predovan i Jure njegov otac crkvi od godišta 1744 (Č. ot. k. g.) i od godišta 1770 (Č. ot. n.) groša dvanaest i libar pet. Osta dužan crkvi Nikola Ruša od godišta 1744 (Č. ot. k. g.) i od godišta 1765 (Č. ot. m. d.) groša deset i libara pet i gazet 2 (.b.). Osta dužan crkvi Jure Rušo od godišta 1772 (Č. ot. n. b.) groša devet i libar šest. Osta dužan crkvi Stipan Miškulin iz Jablanca koji biše doša u kuću k Antici hćeri pok. Nikole Ruše, a to od godišta 1773 (Č. ot. n. v.) groša tri i libre tri i gazet 6 (.e.). Osta crkvi dužan Ante Sidić od godišta 1764 (Č. ot. m. g.) groša dvadesetičetiri i libar šest. Osta dužan Ilija Šarin i Nikola sin mu crkvi od godišta 1752 (Č .ot. l. b.) groša osan i libre 4 (.g.) i gazete 2 (.b.). Osta dužan crkvi Stanko Ćosić

[149] Talijanska imenica resto znači ostatak.

od godišta 1766 (Č. ot. m. e.) groša tri i libre četire i gazete 4 (.g.). Osta dužan Domnjan Mažar, kada staše u Vrsih, godišta 1755 (Č. ot. l. d.) libar sedan. Osta dužan crkvi Antun Trošelj iz Tribnja, koji staše na Brdarići[150] godišta 1771 (Č. ot. n. a.) libara dvadesetidvi i gazete pet. Osta dužan crkvi Ilija Benić iz Ražanca a to brat žene Vuče Mrdelje Benkin libara devet, gazet osan od godišta 1771 (Č. ot. n. z.). Osta dužan crkvi Pave Šikić iz Nina od godišta 1769 (Č. ot. m. z.) i 1771 (Č. ot. n. a.) libara sedamnaest. Osta dužan crkvi Martin Šoša iz Nina libar šest. Osta dužan crkvi Ivan Sipinović iz Nina tridesetipet libara, a to godišta 1766 (Č. ot. m. e.), a Ante Sipinović i on osta dužan usve crkvi groša četire i libar pet i gazet šest, a to od godišta 1785 (Č. ot. n. o. d.) i od 1792 (Č. ot. p. b.). Osta dužan crkvi Niko Ivanić od godišta 1769 (Č. ot. n. z.) groša pet i libar pet. Osta dužan kovač Franje Periku(l) crkvi libar dvadesetosan i gazete tri. Osta dužan Murelo iz Pad(o)ve, što staše na Grbah, libre četire i po. A Poljanić iz Povljene (!) libre tri. A Osip Ažiić libre tri, brat mu libar 5 (.d.). A parun Franje Skočić osta dužan crkvi od 1736 (Č. ot. j. e.) libara dvadeset i gazet 8 (.z.).

5. PRIHODI CRKVENI OD GODINE 1777. DO 1822.

Pišen ovde u madrikuli ja don Šime Kuštera parok od ovoga sela Vrhov po duši, što san primio od seljana i gaštalda jaspri crkvenih posli kad dospismo crkvu saližati, a to je ovo godište 1777 (Č. ot. n.ž.). Ovo godište 1777 (Č. ot. n.ž.) primih od gaštalad, što bihu prodali vunu crkvenu i lemozinu, cekina sedan i gazet 7 (.ž.). Primih od Mike Magra iz Paga cekina dva i gazet osamnaest, što biše osta dužan za proso crkveno. Dade mi kapitan stipan Radobuljac što biše proda živinu crkvenu, talira sedan i petica deset i gazet 7 (.ž.). Dade mi Jakov Knežević što proda brave crkvene, jer biše u njega živina od ove crkve, libar tridesetidvi i gazet osan. Dade mi Petar Mihin što proda brave crkvene talira tri i gazet 4 (g.), a što mu je bijo dajo Bare Utković šenice crkvene dade mi libar sedan i gazet pet. Dade mi Barica Čaleta što biše prodala sir crkveni i lemozinu od žita groša četire i libre osan i gazet 8 (.z.). Dade mi Mihat Ćosić što proda živinu crkvenu libar osamnaest. Dade mi Keko Fešti što biše uzeo u Čalete šenice poličaka 2 (.b.) i oke[151] 5 (.d.) od lemozine libara dvadesetipet i gazete tri. To je ce(kina) 18, li(bara) 44.

A ovo godište 1778 (Č. ot. n. z.) primih što prodadoše vunu crkvenu i lemozinu cekina sedan i libar sedan, a što prodadoše sir crkveni dadoše mi talira tri i libar dvadeset. Dade mi Jakov Knežević što proda živinu

[150] Brdarić je zaselak Poljica par kilometara udaljen od sela. (Bianchi, sp. dj. 331). — Status personalis et localis archidioecesis Jadertinae, Jaderae. 1906. str. 64. Brdarić je odlomak Poljica udaljen 1 i 3/4 km.: jedna obitelj sa 5 duša.

[151] Oka je mjera za hranu, deseti dio polučaka, 1.60 lit.

crkvenu talira tri. Dade mi Fabe što je uzejo lemozinu u Ante Sidića libar dvadesetičetire. Ante Sidić i on što biše uzejo lemozinu dade mi libar dvadeset. A što prodaše proso crkveno dadoše mi groša tridesetisedan i gazet 35 (.j.d.). — Ce(kina) 19 i gazet 45.

A ovo godište dade mi kapitan Stipan (Radobuljac) što prodadoše vunu crkvenu cekina četire i libar jedanaest, a za sir crkveni, što uzeše, dadoše mi cekina dva i libar deset. Dadoše mi što prodadoše proso crkveno cekina pet i libar dvadeset. Dade mi Pilip Milutina libar dvadesetidevet. Dade mi Mihat Ćosić što proda brava crkvenoga libar 11 (.a. i.). Dade mi Jakov Knežević što proda brave cekin 1 (.a.) i libar osamnaest. — Ce(kina) 14 i li(bara) 8.

Ovo godište 1780 (Č. ot. o.) dadoše mi što uzeše za vunu crkvenu cekina osan i libara trideset, a što uzeše sir crkveni dadoše mi cekina dva i libar pet, a što uzeše za proso crkveno dadoše mi cekina šest i libara dvanajest. — Ce(kina) 16, li(bara) 47.

A ovo godište 1781 (Č. ot. o. a.) dade mi Ante Sidić što proda vunu crkvenu, dade mi cekina osan i libara dvadesetičetire. Što uzeže za sir crkveni dadoše mi cekina jedan i libara tridesetipet. Što prodadoše proso crkveno dadoše mi cekina tri i libre četire i gazet 6 (.e.). Što uze Ante Sidić lemozinu dade mi libar tridesetičetire. Dade mi Tome Maraš što proda brave crkvene groša pet. Dade mi Petar Mihin što proda brave crkvene groša pet. Primih na braštini libar dvadesetičetire. — Ce(kina) 16, li(bara) 28.

A ovo godište 1782 (Č. ot. o. b.) primih što uzeše za vunu crkvenu cekina četire. Što primiše za sir crkveni dadoše mi talira tri i libar pet, a što uzeše za proso crkveno cekina četire i groša četire i libara jednu i gazet 5.— To san primio ce(kina) 10, li(bara) 22, ga(zet) 5.

A ovo godište 1783 (Č. ot. o. v.) primio od Bare Predovana što biše proda hranu crkvenu cekina pet i talir 1. (.a.). Što su prodali vunu crkvenu cekina četire i libara dvadesetidvi, i opet (od) vune libar tridesetičetire, a što prodadoše sir primih groša četire i libar šest. Što primiše od braće za muntu[152] dadoše mi libara tridesetišest. — Ce(kina) 12, li(bara) 1.

A ovo godište 1784 (Č. ot. o. g.) primih što uzeše za vunu cekina četire i groša četire, a što prodadoše sir dadoše mi libar petnaest, a što skupiše u Čalete za munte dadoše mi groša pet i libar šest. Dade mi Petar Mihin što biše proda živinu crkvenu groša šest i libar šest. Matija Maraševa što prodavala meso i živinu krepanu crkvenu dade mi libar dvadesetidvi. — Ce(kina) 9, li(bara) 21, ga(zet) 7.

A ovo godište 1785 (Č. ot. o. d.) primih što prodadoše vunu crkvenu cekina šest i groša četire i libre 2 (.b.). A sir što prodadoše dadoše mi groša šest i gazet 10 (.i.), a što uzeše za proso crkveno dadoše mi cekina šest i libre 34 (.j. g.). Dade mi Jakov Knežević što biše proda brave crkvene groša tri i libre 3 (.v.). Dade mi Matija Maraševa groša jedanaest

[152] Dolazi od talijanske riječi montata, znači skok cijena, dražba.

u ime duga što bihu dužni za kože goveđe. Što bihu muntali[153] na braštinami, primih na brašti(ni) što skupiše za dug od munte groša četire i gazet 3 (.v.). Što prodadoše lemozinu od Božića dadoše mi libar osamnaest. Dade mi Mihat Ćosić što proda hranu crkvenu što biše u njega cekina šest i libre dvadesetičetire. Opet dade mi Mihat što biše u njega hrane što proda libar četrdesetišest. — Ce(kina) 26, li(bara) 23, ga(zet) 31.

A ovo godište 1786 (Č. ot. o. e.) primih što prodadoše vunu cekina četire i libar osamnaest, a što prodadoše sir Arbanason[154] na Grbe dadoše mi cekina dva manje dvi libre. Dade mi Mihat Ćosić što proda brava crkvenoga libar dvadeset. Dade mi Blasuja Mihin što proda dva dvišca[155] crkvena libar dvadesetičetire, a Matija Maraševa dade mi tri talira, što biše prodala brave crkvene. Dade mi Stipan kapitan što biše proda proso crkveno cekina dva, a što uzeše lemozinu o Božiću dade mi kapitan libar tridesetitri, a što skupiše na braštini za munte i obiti dadoše mi cekina tri i libar dvadesetijednu. Dade mi Matija Maraševa što prodade meso od ovaca krepanih libar 8 (.z.) i gazet 2 (.b.). Dade mi Petar Mihin libar pet i gazete četire što uze za krepalinu. Dade mi kapitan Stipan Radobuljac što proda brave crkvene cekina dva. — Ce(kina) 17, li(bara) 7, ga(zet) 6.

A ovo godište 1787 (Č. ot. o. ž.) primih što prodadoše vunu cekina četire i libar sedamnaest. Što prodadoše sir, primih cekina sedan i libar šesnajest. Što uzeše za proso dadoše mi kapitan Stipan cekina pet. Bože Perinić što proda hranu crkvenu dade mi tri talira, a kapitan dade mi groša šest što uze lemozinu crkvenu, a što uze lemozinu o Božiću dade mi libar dvadesetišest. Dade mi Matija Maraševa što proda krepalinu libar 35 (.j. d.), a što proda brave dade mi groša četiri i libre 6 (.e.). Dade mi Borko Perković što biše munta kožu groša tri i gazet petnaest, Stipan kapitan dade mi što biše proda dva brava crkvena dade mi groša pet i gazeta 11 (.a. i.), a Matija Maraševa što proda dvišca crkvenoga dade mi libar petnaest. Što skupiše na braštini za muntu dadoše mi cekina jedan i libara osamnajest.

A ovo godište 1788 (Č. ot. o. z.) primih što prodadoše vunu crkvenu cekina trinajest i groša (?), a što prodadoše sir dadoše mi cekina pet i libara osan, a što uzeše za proso crkveno dadoše mi cekin jedan i libar šest. A Bože Perinić što biše proda žito i ovas i šenicu crkvenu dadoše mi cekina dvanajest. Nikola Maraš što proda brave crkvene dade mi groša šest i libar devet. Što skupiše na braštini za munte dadoše mi groša četire i libar pet. Nikola Maraš što uze meso krepalinu dade mi libar šest. Dade mi Pave Čaleta libar 8 (.z.) što uze za meso što mu biše krepala krava gospina.[156] Dade mi Jakov Knežević što biše proda brave ove crkve naše cekina dva i libar petnajest, a kapitan Stipan dade mi groša četire, što biše proda dva brava crkvena. Dade mi Jakova Sidić

[153] Talijanski glagol montare, skakati cijene, kupiti na dražbi.
[154] Stanovnici Arbanasa kod Zadra.
[155] Ovan od dvije godine.
[156] Gospine ovce su vlasništvo Gospe Zečice.

groša pet što joj biše otac dužan za muntu. Dade mi Ja(kov) Vukić talira 1 (.a.) što biše uzejo brava crkvenoga. Dade mi Grgo Mihin groša sedamnajest što proda brave crkvene. — Ce(kina) 42, ga(zeta) 20.

A ovo godište 1789 (Č. ot. o. z.) primih što prodaše vunu crkvenu cekina sedan; uzeše ih i dadoše jih za pravdu, što se pravdahu s Ninjani — za gaje, i dade jih gaštalad ovo godište Grgo Radobuljac i Toma Rončević i Marko Papić, a crnu vunu dadoše za dva sića ulja što uzeše za kandelu. Što uzeše za sir dadoše mi cekina dva i libar dvadesetidvi. Što uzeše za proso crkveno dadoše mi groša pet i tri libre. Dade mi Grgo Mihin što proda crkvene brave groša četire i libar 7 (.ž.), a što prodadoše dva jarca crkvena dadoše mi groša šest i libre 3 (.v.). Dade mi Bože Perinić što proda grah crkveni od lemozine, dade mi libar 18 (z. i.). Dade mi Nikola Perković libar šest što uze sir od koza crkvenih što bihu u njega. Što prodadoše živinu crkvenu dadoše mi cekina četire i libar dvadesetijednu. Dade mi Grgo Mihin što proda krepalinu od ovaca crkvenih libar sedan. Dade mi Nikola Maraš što proda krepalinu i kože od živine što krepaše groša tri. Dadoše mi što skupiše na braštini za munte cekina dva i groša četire i libre 4 (.g.). — Ce(kina) 14, li(bara) 23 i ga(zete) 6.

1790 (Č. ot. p.). Ove godine biše gaštalad Marko Božin i bihu u njega u rukah sva dobra od crkve i od poriza seljanskoga. A meni ne pridaše u ruke nijednu stvar crkvenu ni seljansku. A Marko je ima odgovoriti crkvi cekina 11 (.a. i.), petica 6 (.e.), što je primio crkvenih.

1791 (Č. ot. p. a.). A ovo godište biše gaštalad star(i)ji Bare Predovan. Meni ne dadoše u ruke nijednu stvar crkvenu.

1792 (Č. ot. p. b.). I ovo godište biše Bare Predovan gaštalad i u njega stvari crkvene, a meni ne dadoše u ruke nijednu stvar crkvenu.

A na 1793 (Č. ot. p. v.). Ovo godište dade mi Bare Predovan što prodade hranu crkvenu talira tri i libara devet; što uzeše za vunu crkvenu dadoše mi cekina sedan. Što su gonili iz gornje Punte prašku,[167] kada su bili je posikli i prodali drva a prašku štimali na svaku kuću i što škodiše od seljana pridadoše meni cekina četire i libar dvanajest. Dade mi Grgo Mihin što proda brave crkvene talira sedan. — Ce(kina) 16, li(bara) 21.

Ovo godište 1794 (Č. ot. p. g.) dade mi Jivan Mrdelja što biše škodijo na braštini i pokupijo za munte i za munte (!) cekina pet i libre tridesetitri. Dade mi opet Jivan što uze za dva brava crkvena talira dva. Dade mi Marko Pa(p)ić groša četire i dvi libre što proda brave crkvene. Dade mi opet Marko libar tridesetičetire što biše dužan za šenicu crkvenu. Dade mi Jakov Perinić cekina pet što biše dužan za trsje što je bijo ostavijo crkvi Mihat pok. Ćosić. — Ce(kina) 24, ga(zeta) 10.

I ovo godište 1795 (Č. ot. p. d.) dade mi Jivan Mrdelja što biše uzeo za proso crkveno cekina tri i libar šest, a što prodadoše vunu crkvenu dadoše mi tri cekina i libar dvadesetisedan. Dade mi Marko Papić što proda brave crkvene cekina sedan. — Ce(kina) 13, li(bara) 33.

[167] Praška dolazi od talijanske riječi frasca znači šiblje, grana.

A ovo godište 1786 (Č. ot. p. e.) pridade mi Pave Čaleta što prodadoše vunu crkvenu cekina četire, a što uzeše za sir crkveni dadoše mi libar tridesetidvi. Dade mi Jako Perinić cekin jedan što biše osta dužan za trsje. Dade mi Nikola Perković libar tridesetišest što je bijo proda jarca crkvenoga što biše u njega. A miseca luja na 18 (.z. i.) donese mi Blasuja Radobuljac kapitan i Marko Papić cekina dvadesetijedan, zašto bihu dati ovi dvadesetijedan cekin iz skrinje crkvene Kuzmanu Perkoviću, kad biše otišao u Bneci za selo, kad se pravdahu s Mafrinon;[158] nakon petoga miseca a to na dvadeset miseca novenbra donese mi kapitan Blasuja Radobuljac i Marko Papić drugi(h) dvadesetijedan cekin, da metnen u skrinju crkvenu. A ovih 21 cekin biše in dao Zavoreo[159] što in je bijo uzeo u Sutmijan Mafrin zemlje od gaja, a ovi 21 (.i. a.) ne metnuh u skrinju nego san jih trošijo za potribe crkvene. — To je ce(kina) 48, li(bara) 20.

A ovo godište 1797 (Č. ot. p. ž.) primih što prodadoše vunu crkvenu libar dvadesetičetire, a za ostalu vunu uzeše ulja za kandele kvartuča dvadesetitri, a od sira ne dadoše meni ništa. Kad učini braštinu Pave Čaleta miseca jenara pridade mi što skupi na braštini za muntu cekina tri. A ovo isto godište učini braštinu Nikola Prković a to miseca 28 (.i. z.) novenbra, onda dadoše meni što skupiše i muntu cekina sedan. A ovo isto godište doniše mi seljani jaspre što bihu u njizih, što su bili primili od Mafrina za zemlje od gaja. Paka za ove jaspre, što bihu u njizih, tužiše ih u Nin sucu Cankinu, a Cankin dade zapovid da ih imaju vratiti i metnuti u crkvenu skrinju. I doniše ih, najprvo Marko Papić, prokaratur od sela, donese mi Marko Papić tri talira i bijahu skarsi[160] libar 8 (.z.), a kapitan Blasuja Radobuljac donese mi on cekina tri, a Nikola Maraša donese mi i on cekina jedanajest, a Nikola Perković i on donese mi cekina četire. To san primijo cekina usve devetnajest i libar šesnajest. Piše meni iz Nina Cankin i daje mi zapovid i uredin da rečen Marku Papiću, da one jaspre što su vrgli u skrinju, da od onih pineza imaju se naplatiti i poruci,[161] što su bili podložili svoje vole Bari Predovanu a drugi seljani su bili podložili u Povljani Grgi Brkiću, Rumori i Jivanu Lovriću, što bihu jin zajmili jaspre za pravdu. I kad učiniše dojti mirača iz Bnetaka da jin miri i nađe zemlju od gaja. Dođe najprvo Jakovu Periniću da mu dan jaspre. I dadoh mu od ovih pineza što san primijo groša pet i libru jednu. Dadoh Nikoli Perkoviću groša pet i libru jednu. Dadoh Tomi Stojaku groša pet i libru jednu. Dadoh Jivanu Mrdelji groša pet i libru jednu. Dadoh Blasulu Mihinu groša pet i libru jednu, a dadoh cekina 19 (.z. i.) što dadoh ovin gori upisanin. Još ostade u mene cekina 14 (.g. i.). — Ce(kina) 39, talira i libra 1.

[158] Manfrin Jerolim iz Italije je g. 1786. kupio veliki posjed zemlje kod Nina, gdje je zasadio plantažu duhana (Bianchi, spom. dj. 276).

[159] Ovaj Zavoreo je bio inženjer pri gradnji kuća na Grbama, kad je veleposjednik Manfrin kupio zemlju i zasadio duhan. Istodobno je bio tumač hrvatskog jezika (prema predaji i saopćenju Krste Predovana, Vršanina).

[160] Talijanski pridjev scarso znači manjkav, kusav.

[161] Znači jamci.

A ovo godište 1798 (Č. ot. p. z.) pridade mi Blasuja Radobuljac — biše gaštalad — što uze za vunu cekina šest; što biše uzejo za sir crkveni dade mi libar tridesetišest, što biše uzejo za proso crkveno dade mi libar tridesetipet, što biše uzejo od Baštijana za živinu crkvenu, koju Baštijan biše uzejo u Nikole Perkovića, dade mi cekina četire i libre dvadesetijednu. Što skupi na njegovoj braštini za muntu i ostale dugove dade mi cekina pet. Dade mi Zale Maraš što biše uzejo žita crkvenoga u Nikole Perkovića groša šest. — Ce(kina) 18, li(bara) 8 (.z.).

Ovo godište 1799 (Č. ot. p. z.) pridade mi Jivan Mrdelja što biše proda proso i žito crkveno dade mi cekina četire i libar dvadesetipet, što uze za vunu crkvenu dade mi talira devet. Što skupi se za muntu na braštini dadoše mi cekina četire i libre trideset — dade ih Grašonu za vole. To je ce(kina) 9. A ovo godište 1799 (Č. ot. p. z.) dade mi Pave Čaleta na 16 (.e. i.) miseca novenbra četire talira napulitanska u jime duga crkvenoga što biše dužan crkvi. Prominih svaki talir nego po dvadesetidvi libre. Opet dade mi libar dvadesetičetire i gazet pet. A ovo mu dadoh ja što mu bih dužan za rakiju. — Ce(kina) 2, li(bre) 16 (.e. i.).

Ovo godište 1800 (Č. št.) biše gaštalad Bare Predovan. Meni ne dadoše — a to Bare — ništa nego libar devet i gazet osan, što mu biše vancalo[162] kad biše kupija sviće za crkvu. Ovo godište na 25 (.i. d.) miseca luja dade mi Marko Papić što biše proda brave crkvene cekina pet manje gazet dvadeset i 5 (.d.).

A na 1800 (Č. št.) na 9 (.z.) miseca decenbra. Ovo godište primi gaštaldiju Petar Sidić, on primi jaspru crkvenu, što se pokupi na stolu Bare Predovana za muntu i metnu je u skrinju crkvenu, kako je upisano u ovoj madrikuli nazad.

Ja Petar Sidić gaštalad svetoga Mihovila, koji bih učinjen na stolu staroga gaštalda Bare Predovana, a to na 9 (.z.) miseca decenbra 1800, (Č. št.) — primih na stolu pinez cekina 8 (.z.), što skupiše za staru muntu, primih za lemozinu o Božiću što skupiše po selu petica 12 (.b. i.) i gazet 10 (.i.) i metnu u skrinju crkvenu. (Str. 161). Uze za vunu cekina 7 (.ž.), za sir uze groša 6 (.e.). Proda proso polučaka 4 (.g.), uze groša 6 (.e.), libre 4 (.g.). To je primio cekina 9 (.z.) i petica 13 (.v. i.). Proda lemozinu da uzme za braštinu šenice polučaka 3 (.v.) i oke (.v.). — Na 17 (.ž. i.) novenbra 1801 (Č. št. a.) dadoh malomu Ivanu Mrdelji žita polučaka 3 (.v.), pogodih ga li(bara) 42 (.k. b.), dade na konat li(bara) 24 (.i. g.)

U ime Isusa. Amen. U Vrsima ja parok don Bože Kuštera koi počeh pisati ovu madrikulu kašnje moga strica po smrti n(j)egovoj a u Vrsin na 19 (.z. i.) luja 1803, a pod sucem Jakova Perinića ... a zatim donese u skrin(j)u sesel(j)ansku a braće svetoga Miovila talira numero[163] 8 (.z.), libre 4 (.g.) gazeta 6 (.e.). A na ovomu kontu, kada metnu u

[162] Prema mletačkom izrazu znači preteklo. I danas se ovaj izraz rabi na zadarskim otocima.

[163] Talijanski numero znači broj.

skrin(j)u jaspre, bijah ja isti don Bože parok i kapitan Blasu Radobuljac i zatvorismo skrin(j)u i metnusmo je u šakristiju[164] crkve svetoga Miovila od istoga sela. Uzesmo svaki svoj kl(j)uč, ja parok jednoga a kapitan drugoga a Jakov trećega.

U Vrsim na 31 (.j. a.) maja 1804. Ja sudac Toma Ruša pokle primih sustvo od Jakova Perinića i primih ga prid crkvon svetoga Miovila i to primih na sramotu[165] oda sve braće i u isto doba kada primih. (Nedovršen upis)

U Vrsim na 30 (.j.) otonbra 1807. Ja Ante Ruša sudac stari i Tome Stojaka kaštalac mladi i Petar Sidića kaštalac mladi pišemo obite od braće skule svetoga Miovila od sela Vrhov koi pridadoše žito ali proso: Marko Papića prida obit prosa polučaka 1 (.a.), Vid Mardel(j)a prida obit prosa polučak 1 (.a.), Bare Predovan prida obit prosa polučak 1 (.a.), Jakov pokoini Perinića prida obit prosa polučak 1 (.a.), Nikola Maraš prida obit pira polučak 1 (.a.), oke 2 (.b.), Toma Stoiak prida obit prosa polučak 1 (.a.), Ante Papića prida obit prosa polučak 1 (.a.), Vid Rončević prida obit prosa polučak 1 (.a.), Ivan Mrdel(j)a prida obit prosa polučak 1 (.a.), Marko Božića prida obit prosa polučak 1 (.a.), Ivan mali Mrdel(j)a prida obit žita polučak 1 (.a.), Ivica Milića prida obit žita polučak 1 (.a.), Jakov Vukića prida obit žita polučak 1 (.a.), Luka Rončevića prida obit žita polučak 1 (.a.), Adam Utković prida obit prosa polučak 1 (.a.), Pave Čaleta prida obit žita polučak 1 (.a.), Nikola Perkovića prida obit prosa polučak 1 (.a.), Zale Maraš prida obit prosa polučak 1 (.a.), Petar Maraš prida obit žita polučak 1 (.a.), Petar Radobuljac prida obit žita polučaka 1 (.a.), Nikola Rančića prida obit žita polučak 1 (.a.), Ante Ruša prida obit žita polučaka 1 (.a.) a za pokoinoga brata Tomu žita polučak 1 (.a.), kapitan prida prosa polučak 1 (.a.), Petar Radića prida obit prosa polučak 1 (.a.), Josip Papića prida obit žita polučak 1 (.a.), Grgo Radobuljac prida obit žita polučak 1 (.a.), — U Vrsima na 30 (.j.) otonbra 1807. koi pridadoše ranu u ime munte braća skule svetoga Miovila a na stolu suca Ante Ruše i odrediše braća žito primati za svu muntu po libara (?) polučak a proso polučak po libara (?), vrmentu[166] polučak po libara (?).

Kapitan prida u ime munte prosa polučak 1 (.a.), Toma Stoiak prida u ime munte prosa polučaka 2 (.b.), Ivan mali Mrdelja prida u ime munte polučak žita 2 (.b.), Ivan Mrdelja prida žita polučak 1 (.a.) u ime munte, Marko Božića prida žita u ime munte polučak 3 (.v.), Vid Rončevića prida žita u ime munte (polučak) 1 (.a.) a oke 4 (.g.), Petar Maraš preda u ime munte (polučak) 1 (.a.), Ivica Milića prida polučaka žita u ime munte 1 (.a.) i vratiše mu gazeta 15 (.d. i.), Luka Rončevića pridade žita u ime munte polučak 1 (.a.), Nikola Maraš prida muntu libre 3 (.v.) i dvi gazete. U Vrsim na 10 (.i.) novenbra 1807. Ja Toma Stoiak svidočim po

[164] Talijanski sacrestia znači riznica (sa strane crkve).
[165] Stari otočki izraz »na sramotu« znači na silu.
[166] Talijanska imenica formentone znači kukuruz.

moji duši, kada sam bija za gaštalda s Nikolom Prkovića, i osta je dužan crkvi cekina 7 (.ž.) i libara 24 (.i. g.).

U Vrsim na 15 (.d. i.) zun(j)a 1808. Ja Vid Rončevića (i) Ante Papića, kada bijasmo učinili (skup) od braće skule svetoga Miovila u kući Petra Sidiča koi sva braća bijahu kontenti[167] za učiniti Vida Rončevića za suca starjega a on da odabere mlade na volju. I odabra dva a to jest Antu Papića i Petra Perinića. I bihu kuntenti sva braća od iste skule gori upisane. A sada pišem što smo primili od staroga suca Ante Rušića i Tome Stojaka i Petra Sidića. Najpri primismo žita kvarata[168] 6 (.e.), polučaka 4 (.g.), šenice usve polučaka 4 (.g.) i oke 4 (.g.), graha polučaka 2 (.b.) i oke 4 (.g.), prosa polučaka 7 (.ž.), zobi polučaka 2 (.b.). Primismo od jaspri usve cekin 1 (.a.), a od don Bože Kuštere paroka od istoga sela luića[169] 4 (.g.) a opeta od istoga don Bože — na 14 (.g. i.) zun(j)a 1808 — ul(j)a usve sića[170] 3 (.v.) po libre 4 (.g.). . . Od rane dadoh posijati Jakovu Milutini šenice polučaka 4 (.g.) i oke 4 (.g.) a Gašparu Ćosoći žita napolak[171] kvarte 2 (.b.). Dadoh Šimi Perkoviću žita kvartu 1 (.a.) u ime goveda i prosa polučak 1 (.a.). Udužih Blasulu Predovanu žita kvartu 1 (.a.). Udužih kapitanu Blasulu žita polučaka 4 (.g.). Uzeh ja isti Vid polučaka 11 (.a. i.) žita. Udužih Ivici Milića polučak 1 (.a.); udužih Mati Perkovića žita polučaka 3 (.v.); udužih Mati Rončevića žita polučak 1 (.a.); udužih Bari Papića graha polučak 1 (.a.); udužih Pavi Škunci graha polučak 1 (.a.); udužih kapitanu graha oka 5 (.d.); udužih kapitanu prosa oke 4 (.g.); udužih Petru Marašu prosa oke 6 (.e.); uduži(h) Luki Rončevića prosa polučak 1 (.a.); u Vida prosa polučaka 2 (.b.). A iskupismo o Božiću žita polučaka 12 (.b. i.). I ovo je suma s onim što sam primija od suca i oke vrmente oke 4 (.g.) i dadoh jih Gašparu Ćosića za ranu, kada je sija žito. I učinismo pogodbu s Gašparon da crkva neima trošiti ništa nego potegnuti svoju polovicu na gumnu.

U Vrsim na 14 (.g. i.) agusta 1815 uprodasmo vune librica osamdeset i po sedamnaest gazeta libricu, a to čini libara dobri(h) šezdesetiosam, soldina osam.I ovo se potroši za potribu crkvenu za ul(j)e i vosak.

U Vrsim na 28 (.i. z.) setenbra 1816. Ja Mijat Božića prokaratur svetoga Miovila prodah žita polučaka 6 (.e.) po libar 10 (.i.), što primih za fit[172] za vola crkovna od Tome Stojaka i potroših od iste jaspre za sviće, tamn(j)an i muro groša 4 (.g.). I prodah zobi polučaka 2 (.b.) od lemozine i uzeh za n(j)u libara 12 (.b. i.) i uzesmo ul(j)e za crkvu. — Kapitanu zaj(a)smo Blasulu žita polučaka 10 (.i.), prosa polučaka 2 (.b.), oka 5 (.d.), vrmente oka 7 (.ž.) i jedanput jaspre libara usve 40

[167] Talijanski pridjev contento znači zadovoljan.

[168] Kvarta stara mjera za zrnatu hranu sadržavala je 8 polučaka.

[169] Luis zlatni francuski novac za Napoleona je vrijedio 20 franaka.

[170] Talijanska riječ secchio, posuda za vodu od 10 l.

[171] Napolak znači crkva daje sjeme a težak obradu, te se pri žetvi dijeli plod — zrnata hrana — na polovicu.

[172] Dolazi od talijanske riječi affitto, znači najam. I još je ova riječ u upotrebi na zadarskim otocima.

(.i.), gazet 2 (.b.), a drugiput libara 12 (.b. i.), a jednom dadosmo mu groša 5 (.d.). U Kovača ostaje na dugu šenice oka 6 (.e.), u Petra Sidića oke 3 (.v.), a u Šime Rončevića oke 3 (.v.), u Nikole Perkovića oke 3 (.v.) i tri libre jaspri, u Josipa Maraša oke 2 (.b.), u Tome Maraša oka 6 (.e.), u Petra Maraša oke 3 (.v.), u Josipa Radobuljca oka 1 (.a.). — U Vrsim na 19 (.z. i.) novenbra 1816. Ja Mijat Božića i Bare Papića i Toma Stojak pridadosmo novim prokaraturom a to jest staromu Ivici Miliću i Petru Sidiću i Mijatu Vukiću cekina 25 (.i. d.) i libara 15 (.d. i.) i dvi gazete i graha polučaka 2 (.b.) i oka 6 (.e.) i polučak vrmente. — U Vrsim na 20 (.i.) decenbra 1816. Ja kapitan Blasu Radobuljac činim pismo z braćom školom svetoga Miovila za ranu, što uzeh od lemozine što prosiše o Božiću, polučaka 13 (.v. i.) i po, podnosi groša 22 (.i. b.) i libara 8 (.z.) i dajem u ime ovoga zemlju u Krivini s ovim patom od Male Gospe; ako i(h) je ne otkupim, da bude na konat od crkve. U Vrsim na 13 (.z. i.) novenbra 1816. Pod sucem novim a to jest određenim od sve braće skule svetoga Miovila Ivica Milić i n(j)gova dva kumpan(j)a[173] mladi, kih odredi k sebi za vladati i tenditi[174] stvariman crkvenim, a to jest Petar Sidić i Mijat Vukića, oba brata skule svetoga Miovila. I oni primiše od starih digana Mijata Božića suca staroga i n(j)egovih pomoćnika Bare Papića i Tome Stojakova cekina usve 25 (.i. d.) i libar 15 (.d. i.) i graha velikoga polučaka 2 (.b.) i oka 6 (.e.), polučak vrmente. Dadoh kapitanu Blasulu libara četrdesetijednu, dadoh Grgi Radobuljcu libara 21 (.i. a.), dadoh Marku Radobuljcu libara 14 (.g. i.), dadoh Petru Maraši libara 21 (.i. a.), dadoh Gašparu Ćosiću libara 14 (.g. i.) — i prida sve potpuno. Dadoh Anti Rušiću libara 14 (.g. i.), dadoh kovaču Predovanu libara 48 (.k. z.), dadoh Mijatu Predovanu libara 24. U Ivice Milića talira 5 (.d.). I ja isti Milić dah na konat talir 4. — Suma 326.

U Vrsim na 15 (.d. i.) zun(j)a 1817. Ja Ivica Milića prodah vunu crkovnu i uzeh za n(j)u groša 11 (.a. i.) man(j)e libru. U ime kovača prida Ante Papića libara 15 (.d. i.) — i prida sve. Dadoh Grgi Papiću libara 13 (.v. i.) Dadoh Gašparu Radobul(j)cu libara 8 (.z.) — plati. Dadoh Marku kapitanu libre 3 (.v.). Dadoh Petru Sidiću talira 4 (.g.) i libara 12 (.b. i.). Dadoh Mijatu Vukića libara 31 (.j. a.), dadoh Josipu Radobul(j)cu libara 12 (.b. i.), dadoh Tomi Stojaku talira 3 (.v.) i libara 9 (.z.) 9 gazete 2 (.b.). — U Vrsim na 29 (.i. z.) novenbra 1817. Ja Petar Sidića dadoh crkvi svetoga Miovila japna kvarata 29 (.i. z.) mrtvoga a kupa[175] stoipedeset, i ja jih platih stotinu — groša 5 (.d.), a to zapada groša 7 (.ž.) i po, a on je dužan crkvi libara longih 37 (.j. ž.). U Vrsim na 1 (.a.) decenbra 1817. Ja Ante Ruša obićem u ime moje munte za dvadesetosam libara lungi(h) i pet gazeta do Velike Gospe šenice polučaka 2 (.b.). Ako li ne plati do Velike Gospe[176] da uđu braća u poces[177] od vinograda.

[173] Talijanska imenica compagno znači drug.
[174] Talijanski glagol attendere znači pomnjiti, paziti.
[175] Talijanska imenica coppo znači vrč, ovdje crijep za krov kuće.
[176] Velika Gospa se slavi na 15. VIII.
[177] Talijanska imenica possesso znači posjed.

U Vrsim na 25 (.i. d.) aprila 1818. Usve je Ante dužan groša 9 (.z.) i gazeta 9 (.z.) a trsje podnosi usve groša 25 (.i. d.) i libra 4 (.g.) — trsje Podstranu. U Vrsim na 1 (.a.) decenbra 1817. Ja Grgo Radobuljac podnigivan[178] se prid svon braćom skule svetoga Miovila, što sam munta kožu na stolu staroga suca Mijata Božića groša 13 (.v. i.) za platiti do deset ovoga miseca, i stoga ja isti činim sveti križ †. U Vrsim 28 (.i. z.) (mjeseca ?, godine 1817). Ja Gašpar Ćosić prokaratur crkve svetoga Miovila i dva gaštalda mlada, a to jest Petar Perinić i Ante Papića određeni od sve braće od skule svetoga Miovila za gledat stvari potribite od crkve sv. Miovila po našoj duši, primismo od stari(h) prokaratura a to jest od staroga Ivice Milća i Petra Sudića i Mijata Vukića jaspri usve cekina 11 (.a. i.) libara 11 (.a. i.) i gazete 2 (.b.) — usve potanko. Ja Gašpar primih od istoga Ivice u ime sira crkovnoga groša usve 5 (.d.) i gazete 4 (.g.). Primih prosa polučaka 22 (.i. b.) i oke 4 (.g.), graha polučaka 3 (.v.) i oke 4 (.g.), a smise[179] polučaka 8 (.z.) razom,[180] vrmente polučaka 2 (.b.) (Cijeli ovaj pasus u originalu je prekrižen). Primih za dvi mišine libara 9 (.z.) i gazet 2 (.b.), primih vrmente polučaka 2 (.b.), primih žita kvarata 5 (.d.), polučaka 2 (.b.) i oke 6 (.e.). Primih ul(j)a kvartuča 2 (.b.). Primih od Gašpara Radobul(j)ca groša 6 (.e.), libara 7 (.ž.) i gazet 7 (.ž.) — dade u vinu. Primih od Grge Predovana u ime duga očeva groša 15 (.d. i.) — u vinu, u ime kože što munta s pokojnim Markom Božića i dvi kože kozje što munta sam — libara 30 (.j.).

U Vrsim na 14 (.g. i.) aprila 1818. Ja Gašpar Ćosića prokaratur crkve s. Miovila od Vrsih dadoh Tomi Marašu barilo[181] vina crkovna i mećem ga groša 9 (.z.), a on mi daje ječermu[181] crl(j)enu koja gusta talira 5 (.d.). I ovo da se imade platiti do Miol(j)e. Ako li ne plati do Miol(j)e da imade platiti duplo[182] crkvi. I ja isti Tomo jesam kuntenat i činin križ mojom rukom †. U Vrsim na 25 (.i. d.) aprila. Ja Gašpar Ćosića dadoh starome Josipu Papiću kada umri pokojni Ante Ruša za učiniti krminu[183] vina kvartuča 15 (.d. i.) podnosi libara 15 (.d. i.) i dao sam jaspri libara 5 (.d.), prosa oka 6 (.e.), podnosi libara 10 (.i.), gazeta 2 (.b.). U Vrsim na 26 (.i. e.) aprila 1818. Dadoh sinu pok. Ante Ruše Juri i Josipu starome Papiću prosa polučaka 2 (.b.), vina vrč 1 (.a.), jaspri libara 7 (.ž), gazeta 2 (.b.), a to podnosi usve groša 3 (.v.), libara 5 (.d.), gazete 2 (.b.)... Dadoh Miliću žita polučaka 2 (.b.) podnosi libara 20 (.i.), dah mu jaspre libara 26 (.i. e.) i gazete 2 (.b.). Dadoh Grgi Čaleti talira križara[184] 2 (.b.), dah Nikoli Marašu usve libara četrdesetišest i gazeta 6 (.e.). Dadoh Grgi Perinića libara 24 (.i. g.), dadoh Vidu Rančiću žita polučaka 1 (.a.), da gušta libara 10 (.i.), dadoh Marku Radobul(j)cu

[178] Dolazi od talijanskog glagola obbligare, znači obavezati se.
[179] To je mješavina žita, graha i sočiva, zato se zove smisa.
[180] Znači ravno a ne uvrh.
[181] Vanjski dio muškog odijela, haljetak.
[182] Talijanski prilog doppio znači dvostruko.
[183] Objed prigodom smrti nekog ukućanina — iza pokopa.
[184] Talir križar u vrijednosti 32 lire — za doba Napoleona.

libara 12 (.b. i.), dadoh Mijatu Božića libra 22 (.i. b.) i gazetu 1 (.a.), dadoh Tomi Stojaku libre 4 (.g.) — plati. Dadoh Gašparu Radobul(j)cu libre 2 (.b.), dadoh Grgi Papiću libara 17 (.ž. i.), dadoh Josipu Predovanu libre 4 (.g.), dadoh Martinu Predovanu polučak prosa gušta libara 13 (.v. i.), dadoh Petru Sidiću libara četrdesetiosam i gazeta 1 (.a.). Jivanu malome Mrdel(j)i prosa oke 4 (.g.) gusta libara 6 (.e.) i gazeta 8 (.z.), Blasulu kovaču žita polučaka 2 (.b.) gušta liba(ra) 20 (.i.), kapitanu dadoh vina vrča 16 (.e. i.), to čini libara 16 (.e. i.) i četiri oke prosa podnosi libara 6 (.e.) i gazeta 8 (.z.). Da(o) sam mu sinu Marku libara 17 (.ž. i.), Da(o) sam Anti Papiću graha oke 6 (.e.), da(o) sam Nikoli Perkoviću graha oke 6 (.e.) — za šenicu. A ja isti Gašpar (graha) oke 13 (.v. i.) po dvanaest gazeta, oka šest maloga (graha) po dvanaest gazeta. Dadoh Mati Perkoviću polučak 1 (.a.) smise, gusta libara (.e.), dadoh Mijatu Perinoviću polučaka 3 (.v.) i podnosi libara 18 (.z. i.). Dadoh Mijatu Vukića polučak smise podnosi libara 6 (.e.), gazeta 6 (.e.) . . . I dadoh malome Ruše prosa oke 3 (.v.) podnosi libara 5 (.d.) i gazetu. Dadoh Josipu Radobul(j)cu prosa oke 4 (.g.) podnosi libara 6 (.e.) i gazeta 8 (.z.) [Na papiriću: »Dadoh Marku Radobul(j)cu vina kvartuča pedesetsedam, opeta kvartuča 3 (.v.) i pet gazeta za sir, opeta kvartuča 2 (.b.). Dadoh Ivici Miliću oke (prosa) 3 .(v.) podnosi libara 6 (.e) i gazetu, dadoh Mijatu Božiću vina kvartuća 22 (.i. b.) podnosi libara 22 (.i. b.), Marku Papiću kvartuča 9 (.z.) podnosi libara 9 (.z.), kapitanu kvartuča 4 (.g.) podnosi libre 4 (.g.) Martinu Predovanu kvartuča 12 (.b. i.) podnosi libara 12 (.b. i.), Tomi Stojaku kvartuča 4 (.g.) podnosi libre 4 (.g.) i po, Grgi Papiću kvartuča 4 (.g.) i podnosi libre 4 (.g.) i po, dadoh Grgi Papiću vina kvartuča 4 (.g.) podnosi libre 4 (.g.), dadoh Bari Paviću vina kvartuča 16 (.e. i.) libara 16 (.e. i.)« . . .] (1. VI 1818) Dadoh kapitanu vina kvartuča 7 (.ž.) libara 7 (.ž.), dadoh Ivanu Rončevića vina kvartuča 5 (.d.) libara 5 (.d.), dadoh Mijatu Božiću vina kvartuča 24 (.i. g.) podnosi libara 24 (.i. g.), dadoh Mati Perkovića kvartuča 2 (.b.) libara 2 (.b.) . . U Vrsim na 26 (.i. e.) zun(j)a 1818. Dadoh dun Juri Stipanovu[185] vune librica 19 (.z. i.) podnosi libara 26 (.i. e.) i gazeta 6 (.e.) osta je dužan libara 17 (.ž. i.) i gazeta 6 (.e.). Dadoh vina Marku Radobil(j)cu kvartuča 12 (.b. i.), Petru Sidića kvartuča 9 (.z.), Mijatu Božića kvartuča 4 (.g.), Jakovu Milu(tini) kvartuča 8 (.z.) . . U Vrsim na 1 (.a.) agusta 1818. Plati mi kapitan Blasu za četiri sića vina što mu dadoh o Božiću groša 4 (.g.) libara 8 (.z.), dadoh vina kovaču kvartuči 7 (.ž.) čini libara 7 (.ž.), dadoh Petru Maraševu vina kvartuča 3 (.v.), dadoh Marku Radobul(j)cu kvart(uča) 3 (.v.), dadoh Tomi Stojaku kvar(tuča) 2 (.b.), dadoh Josipu Vukiću kvart(uča) 17 (.ž. i.), dadoh Jakovu Milutinu vina kvart(uča) 4 (.g.). U Vrsim na 1 (.a.) agusta 1818. Prida mi Bare Papića za obit polučak šenice 1 (.a.) — prida mi (!) . . . U Vrsim na 1 (.a.) decenbra 1818. dadoh Josipu Papića groša 4 (g.) i libara 2 (.b.).

[185] Ovaj glagoljaš je rodom iz Preka (o. Ugljan) i g. 1818. bio župnik Vrsiju kao četvrti Prečanin i parok u Vrsima.

U Vrsim na 14 (.g. i.) aprila 1819. Dadoh Anti Papića šenice polučak 1 (.a.), dadoh kapitanu Radobul(j)cu šenice oka 6 (.e.), dadoh Ivanu Mrdel(j)i starome šenice oke 6 (.e.), dadoh Vidu Mrdel(j)i oke dvi, dadoh Grgi Periniću šenice oka 6 (.e.), dadoh Šimi Košti oke 2 (.b.), dadoh Josipu Čaleti šenice oke 4 (.g.), dadoh Tomi Marašu šenice oke 4 (.g.), dadoh Blasulu Vukiću šenice oke 2 (.b.), dadoh Tomi Stojaku šenice oke 4 (.g.), dadoh Ivici Miliću šenice oke 6 (.e.), dadoh starome Josipu Papića oke 2 (.b.), dadoh Mijatu Vukiću šenice oke 2 (.b.), dadoh Vidu Rončeviću šenice oke 2 (.b.), dadoh Josipu Radobul(j)cu šenice oke 4 (.g.), dadoh Grgi Radobul(j)cu oke 4 (.g.).. U Vrsim na 19 (.z. i.) 1819. Prida mi stari sudac a to jest Gašpar Čosića dade mi prosa usve polučaka 5 (.d.) i oke 5 (.d.). I pridade mi vunu usve librica stoidvadesetidvi i pridade mi skrin(j)u crkovnu u koje su se držale potribe crkovne a u njoj ništa nego praznu. I prida mi kapsu, u kojoj se nose mrtvi. I prida mi jednu kacu[186] od sira i prida mi jednu staru bačvu i prida mi vina sića 7 (.ž.), prida mi rakije kvartuča 9 (.z.) i prida mi jednu bačvu novu od barila 16 (.e. i.) i prida mi jednu pušku veliku što biše i(im)pen(j)ana[187] i jedne jedrene[188] ženske što bihu i(m)pen(j)ane.

Varsi na 30 (noven)bra 1822. Konat stari(h) prokaratura Miata Božića i Vida Rončevića, Bare Papića, Martina Predovana pridajemo novin prokaraturima a to Vidu Rončeviću, Ivanu Mardelji i Grgi Čaleti, kako zapovida pri(svitli) zadarski kraljevski guveran. Prvo pridajemo stari sudci novim kako slidi: jaspre libara osam, šenice polučaka 15, žita kvarte 5, gra(ha) kvarta 1, prosa polučaka 5, bačva stara 1, bačva nova od barila 10, druga stara od barila 16, bačva nova od barila 2, kaca stara od barila 2, obruči giba[189] jedna 1, skrin(j)a jedna od kl(j)ča tri 1, skrin(j)a jedna.

6. TROŠKOVI CRKVE SV. MIHOVILA U VRSIMA OD GODINE 1771. DO 1819.

Na 1771 (Č. ot. n. a.). Kada biše gaštalad s. Mihovila Bare Predovan kupiše dvi bačve lovranske[190] za crkvu, dadoše za nje cekin jedan, kupiše kamenicu za ulje u crkvu, dadoše za nju libar 9 (z.). Kupi Bare i kvartuč i kvarat[191] od lime za prodavati vino crkveno, dadoše za nje libre 4 (.g.). A to pod parokijanom don Šimon Baričen.

Ja parok don Šime Kuštera koji san bijo primijo (ove) jaspre od seljana, ja počeh jih trošiti ovo isto godište, a to godišta 1777 (Č. otžn. ž.). Stroših ovo isto godište za potribe crkvene počamši od miseca mar-

[186] Talijanska imenica cazza tava, drvena posuda.
[187] Talijanski glagol impegnare znači dati u zalog, založiti.
[188] Jedrene, ženska narodna nošnja.
[189] Znači snop drvenih obruča za bačve.
[190] Mjesto Lovrana blizu Rijeke.
[191] Talijanski pridjev quarto znači četvrti dio kvartuča, oko 16 centilitara.

ča. Što san činio oprati robu crkvenu dadoh libar trideset; i za inkolati[192] telesnike[193] što se prostire pod kaleže kad se govori misa, dadoh libar 12 (.b. i.). Što uzeh ulja za kandelu dadoh libar 13 (.v. i.). Za dognati maslinu[194] prid uskrs dadoh libre tri. Kad prominiše suce na s. Fabijana[195] dadoh libre četire i gazet 8 (.z.). Dadoh Jakovu Kevriću u Ninu libar sedan i po što je bio proda vole za braštinu Bari Utkoviću — ne biše mu sve namireno. Dadoh Jakovu Kneževiću za travarinu što biše u njega blago crkveno libara dvadesetidvi. Dadoh Petru Radobuljcu za travarinu za blago crkveno libar trinajest a za sol gazet 18 (.z. i.). Dadoh kapitanu za travarinu libar sedan, a Luki Periniću dadoh za travarinu libar pet a za sol gazet 18 (.z. i.); dadoh za sviće k Božjemu dnevu[195] libar 10 (.i.). Što uzeh konopi za zvona i kandele dadoh libar jedanajest; za dva cicindela[196] za kandele i šuvri[197] i za dvi ampulice[198] dadoh libre četire i gazete četire; za šest dasaka od lariža što uxeh u Zadru za vrata crkvena dadoh libara pedesetidvi, a za dvanajest dasaka mletačkih što uzeh u Ninu u Juštinijana dadoh cekin 1 (.a.). Jopet Keko Fešti što uze i on daske u Juštinijana što gradiše banke, dadoh groša šest i libre 4 (.g.) xa ulje od lana što maza vrata dadoh libara devet i gazete šest. Što uzesmo gozja što je kovač skova brutvele za vrata od crkve i za zvona za glavine i za kandelu veliku dadoh groša sedan. Za kvartu ugljevlja[199] što je kovač kova gozja za crkvu dadoh libar pet i gazet pet. Dadoh što uzesmo olova za šaldivati[200] brutvele za vrata i za šaldati na zvoniku križ i učiniti škatulu, di metnusmo moći u nju, pak metnusmo jih u zvonik pod križ od gozja i dadoh groša dva; što uzesmo caka(l) za križ dadoh groša šest i libara šest. Dadoh Keku Fešti što je gradijo po crkvi banke, vrata, inbukiva zid s mramorinon, načinijo zvonik dadoh mu cekina pet. Kad otiđe kapitan opravljati za braštinu dadoh mu libar devet, a za lecenciju[201] gazet 12 (.b. i.). — To je potrošeno cekina 15, li(bara) 21, ga(zeta) 7.

Ovo godište 1778 (Č. ot. n. z.) potroših počamši od miseca maja. Dadoh Jakovu Kneževiću kada dogna vunu crkve, dadoh mu peticu jednu, a za travarinu za blago crkveno dadoh mu libara dvadesetišest,

[192] Talijanski glagol incollare znači zalijepiti, ovdje utijati sa štirkom.

[193] Latinski corporale, a prijevod naš je tjelesnik. Ovdje je telesnik, a to je starohrvatska ekavica, koja se još rabi na zadar. otocima, npr. zdela, sreda, zvezda, sed itd.

[194] Na maslinsku nedjelju — nedjelja pred uskrs — blagoslivljaju se maslinove grančice.

[195] Božji dan ili brašančevo je pomična svetkovina, četvrtak iza blagdana svete trojice.

[196] Mletački izraz za napravu u metalnoj visećoj svjetiljci, da može gorjeti ulje.

[197] Mletačka riječ za pluto, koje čini da pliva cicindel na ulju.

[198] Talijanska imenica ampolla znači mala staklena posuda za vino i vodu za misu, kostarica.

[199] Proizvodi se iz korijena stabala koje se zapali i pokrije zemljom.

[200] Talijanski glagol saldare znači spajati.

[201] Talijanska imenica licenza znači dozvola.

a Petru Mihinu dadoh i njemu za travarinu libara petnajest, a Mihatu Ćosiću dadoh libara pet i gazete četire, a Luki Periniću dadoh libar šest i gazete 2 (.b.), Anti Marašu gazet 11 (.a. i.). Na 15 (.d. i.) maja kada odagnaše vunu u grad prodati dadoh za brodarinu i ručak libara sedan. Dadoh Aloiđju Adobatu u jime duga crkovnoga što mu biše dužna crkva, što biše uzeo barijak od svile i na njemu upengan[202] s. Mihovia koji gusta cekina pet, i što biše činija doći iz Bnetak palu[203] na oltar s. Trojstava, koja gusta i ona cekina pet i po. Za ovi 10 (.i.) cekina i po što biše Aloiđ potrošio jedno godište uze drva iz gornje Punte, metnu na konat drva cekina pet i po, a ja namirih rešto, dadoh mu cekina pet. Za Božji dan za sviće i za tamnjan i ulje za kandelu dadoh libar 36 (.j. e.) i gazet 24 (.i. g.). Agusta miseca dadoh za ulje za kandelu i za sviće libar trideset i gazet devet. Miseca setenbra dadoh za konopi i male svićice libar pet. Miseca novenbra kad učini braštinu Čaleta dadoh Josipu Periniću mlađemu gaštaldu kad otiđe u grad da će opraviti za svu braštinu dadoh mu libar tridesetipet i dvi gazete, a za lecenciju gazet 12 (.b. i.), a za dva para pulastara[204] što dadosmo knezu libara pet i po, zašto (h)tiše par tuka. Dadoh Baštijanu što načini banak u crkvi libre 12 (.b. i.) i gazet pet; a za čavli dadoh gazet dvadesetipet. Dadoh za koluri[205] što je pitura veliko propeće libar osamnaest i po; za načiniti dvima kandelam jabučice što se bihu razbile i osvitla jih dadoh libar osan. Kapuralu[206] iz Nina što je pituriva u crkvi i po zidu i oko križa velikoga dadosmo mu groša šest. Što mi je meštar skrpa paramente i što je krpa rube i kote,[207] inkoliva kamiži i prali robu crkvenu dadoh libar tridesetipet i dvi gazete; a za Božić za sviće dadoh libar trinajest. To je cekina 21, li(bara) 4, ga(zet) 6.

A ovo godište 1779 (Č. ot. n. z.) potroših-stroših za korizmu za ulje libar petnajest; za dognati maslinu dadoh libre četire i dvi gazete. Miseca maja dadoh Petru Mihinu za travarinu za ovce crkvene libar šesnajest i gazet sedan, a Mihatu Ćosiću dadoh za travarinu libara četire i gazet 9 (.z.), Mati Marašu i njemu za travarinu gazet šest. Miseca zunja za Božji dan za vosaki ulje i tamnjan dadoh libara tridesetičetire. Dadoh za sir što uzeše soli gazete dvadesetičetire. Miseca agusta dadoh za sviće libar dvadesetidvi, a za Miholju za sviće, ulje i tamnjan i muro dadoh libar dvadesetišest. Dadoh kad umri Stanko Ćosić što uzeše pokrov[208] i ulja i riž i svićice libar 24 (.i. g.), a ženi mu dadoh što je uzela jašmak[209] libar šest i gazete 4 (.g.). I ove jaspre učiniše me dati kapitan Stipan Radobuljac i ostali seljani, a za ovi pinezi uzeše in tri ovce i metnuše ih u

[202] Dolazi od talijanskog glagola pingere, znači slikati kistom.
[203] Znači naslikana slika na platnu.
[204] Talijanska imenica pulcino ili polastro znači pile.
[205] Talijanska imenica colore znači boja (s lanenim uljem).
[206] Talijanska imenica caporale znači starješina nad 10 vojnika.
[207] Talijanska imenica cotta znači svećenička košuljica.
[208] Znači pokrivalo platneno za mrtvaca.
[209] Ženska starinska nošnja.

crkvene ovce. Gržunom[210] što su se pokrstili libara šest i gazete 4 (.g.). Za Svisvete[211] za tri vrča ulja libar trinaest i gazeta 8 (.z.). Srdaru Bartulačiću što je činijo učiniti notu[212] od Šime Jakšića za selo dadoh mu peticu jednu. Dadoh Jakovu Mihinu kad otiđe opravljati za braštinu dadoh mu libre četire, za lecenciju gazet 12 (.b. i.), a za par pulastara što dadoše knezu dadoh libre tri. Dadoh za sviće za obe skule cekina tri. Dadoh Aloiđu Adobatu za kravu što je ubi Ante Sidić za braštinu groša deset, za tri vrča ulja za Božić dadoh libar trinaest i dvi gazete. Dadoh Marku Božinu kad otiđe u grad uzeti potribu za braštinu za ručak libre dvi; a kad ubiše vola dadoh in za rakiju gazet 12 (.b. i.); za tri kvartuča ulja što uzeše gastaldi dadoh gazet tridesetitri, što uzeše tri oke frmente dadoh gazet dvadesetičetire, što uzeše tri librice (soli?) dadoh gazet sedamnaest. Dadoh Jivanici Valinića kad joj umri muž što je uzela riži i papra i pokrov libar dvadesetipet i gazet 8 (č. z.) i polučak prosa. A ove pineze i proso što joj dadoše što biše ostavijo Mate vola skuli s. Mihovila — imenon Kolonja. Poslah Iliju Arvatiniću što biše posla riži za braštinu kad učini je Ružne Perković. — To je cekina 10, lib(ara) 18, gazet 3.

A ovo godište 1780 (Č. ot. o.) potroših najprvo od miseca jenara do korizme stroših za sviće i za ulja i za tamnjan libar 16 (.e. i.), a na prvu nedilju korizme za sviće libar davadeset i za vrč ulja dadoh libre 4 (.g.) i gazet šest. Opet na po korizme za pet kvartuča ulja dadoh libar četrnaest i za male svićice. Opet uzeh za uskrs ulja kvartuča tri, dadoh libara šest, a što dognaše masline libre 4; za troje[213] i grumeni i za sta(v)nicu[214] i za ostali tamnjan i muro dadoh libar deset. Po Uskrsu miseca aprila za svićice i ulje dadoh libara dvanajest 12 (.b. i.) i gazet šest. Što uzeh ulja za križe[215] dadoh libar 12 (.b. i.). Za Duhove dadoh za sviće, tamnjan i muro dadoh libar deset. Kada umri Buntaš, moliše me da in zajmen jaspri crkvenih za učinit sprovod, dadoh petica 10 (.i.) i po, libar tridesetitri, gazet šest. I za ovi pinezi uzeše mu dvi ovce i dadoše ih Zali Marašu i s jan(j)ci, da ih drži na po. Za Božji dan uzeh u Ninu vrč ulja dadoh libar pet i gazete 4 (.g.), a posli Vidove[216] uzeh tri boce ulja dadoh libar sedamnaest i gazete šest. Kada odvezoše gaštaldi vunu crkvenu Kašića Kuli da je on proda dadoh knezu u Nin za licenciju gazet 12 (.b. i.) a za daciju[217] gazet 12 (.b. i.) a gaštaldon za kruh uzeh 2 (.b) oke brašna šenična dadoh gazet 27 (.i. ž.), a što uzeše vina dadoh libre četire i gazete 4 (.g.), a što uzeše ribe dadoh za ribu libre četire a za vrč vina što uzeše sobon dadoh gazet 8

[210] Gržuni vjerojatno znači Grci, pravoslavni.
[211] Blagdan Svisveti dolazi na 1. XI.
[212] Talijanska imenica nota znači popis, službeno pismo.
[213] To je svijeća sa tri ogranka, koja se prije 1956. rabila na Veliku subotu.
[214] To je velika uskrsna svijeća.
[215] To je Spasovo, 40 dana poslije uskrsa.
[216] Na 28. VI spominje se Vid, odatle Vidovdan.
[217] Talijanska riječ dazio znači carina.

(.z.) a to osan. Miseca luja dadoh za dvi boce ulja libar 17 (.ž. i.), za cicindele što uzeh za kandele dadoh gazet tridesetišest. Za Miholju uzeh u Ninu bocu ulja dadoh libre (.i.) i gazet 4 (.g.); što uzeh sviće i tamnjan dadoh libar dvanaest i dvi gazete. A ovo isto godište kad učini braštinu Ružne Perković na 9 (.z.) miseca jenara a po Trikralji[218] dadoh za Bari Predovanu cekina tri i libar 16 (.e. i.). Isti Bare Predovan munta kožu od svoga vola što proda za braštinu groša pet i dvi libre, a za ovi pet groša dade Bare crkvi četire ovce s jan(j)cima o Jurjevu[219] i dadoše ove ovce Zali Marašu da ih drži s ostalim ovcami crkvenima. Po Vidovi dadoh za travarinu Petru Mihinu i Mihatu Ćosiću i Luki Parkoviću za ovce crkvene što bihu u njizi 4 (.g.) — libar dvadesetidevet. Po Svisvetih uzeh dvi boce ulja dadoh libar dvanajest i dvi gazete. Kada učini braštinu Zale Utković dadoh mu za vole što uzeše za braštinu cekina tri i libar tridesetidvi, a uzeše za istu braštinu kravu u Radovinu, dadoh za istu kravu filipa[220] pet, to su cekina dva i po; a za riži što uzeše za istu braštinu i cibib[221] i papar i ulja dadoh groša pet i gazet 12 (.b. i.); a za licenciju knezu gazet 12 (.b. i.), a što mu dadoše par pulastara dadoh za pulastre gazet 22 (.i. b.). Kada otiđoše dignuti hranu za selo od principa dadoh porukon i Stipanu kapitanu libara 12 (.b. i.). Ovo godište uzeše lonac veliki u Jižana[222] što će in služiti za variti meso dadoh za nj libar šest i gazete 4 (.g.). — To je cekina 16, li(bara) 39, ga(zeta) 4 (.g.).

A ovo godište 1781 (Č. ot. o. a.) potroših za korizmu za sviće i ulje i tamnjan groša pet i libar pet. K uskrsu što dognaše maslinu dadoh libre 4 (.g.), a za sviće za trojice i za doliti sta(v)nicu i za grumeni i za sta(v)nicu i muro i male svićice dadoh libara dvadesetišest. Što san činio oprati robu crkvenu, inkolati telesnike dadoh libar 24 (.i. g.). A kada dođe biskup na vižitu[223] što uzesmo sviće i bunbak,[224] što će mu služiti kada bude krizmati dicu, dadoh groša pet, a za dvi boce ulja dadoh libara dvadesetipet i gazet 6 (.e.). Kada otiđe Milić prositi vunu za crkvu dadoh mu za paripa[225] libre tri, a njemu libre 2 (.b.), a što uze u bu[illegible] bocu vina dadoh mu gazet 8 (.z.). Dadoh Šimi Sokoloviću kad otiđe dognati vunu crkvenu iz Vinjerca od Jakova Kneževića gazeta 24 (.i. g.). Dadoh Petru Mihinu za travarinu libar trinajest, dadoh Mihatu Ćosiću za travarinu libara pet i gazet 4 (.g.). Za Božji dan za vosak i

[218] Tri kralja ili Bogojavljenje se slavi na 6. I.
[219] Slavi se na 23. IV.
[220] Filip mletački novac vrijedio je 24 libre.
[221] Cibib je ciba, dotično suhvice (suho grožđe).
[222] Veloižani su poznati kao lončari-lopižari (lopiž dolazi od latinske riječi lapideus-kamenit). Prvi spomen o lončarstvu na otoku Ižu (kod Zadra) je g. 1530. Spominje se neki Orević »licear«-lončar (Atti di famiglia Corponese, I, list 53. Drž. arhiv u Zadru.
[223] Talijanska imenica visita znači pohod, koji biskup obavlja svake pete godine po katoličkim selima.
[224] Talijanska imenica bombace-bambagia znači pamuk.
[225] Znači konj.

tamnjan i muro dadoh libara trinajest. Što uzesmo dva sića ulja za kandelu dadoh groša osan i libre 4 (.g.), za dva cicindela za kandele dadoh gazeta 14 (.g. i.), za dvi ampulice gazet 24 (.i. g.), a za sviće od skule dadoh groša petnajest. Dadoh kapitanu kad otiđe učiniti šupliku[226] za gaje libar 12 (.b. i.) i gazet 8 (.z.); Anti Sidiću kad otiđe uzeti za braštinu riže i papra i cibib dadoh mu libar trideset, a za licenciju gazet 12 (.b. i.) a za par pulastara što dadoše knezu dadoh gazeta dvadesetipet. — To je cekina 11, li(bara) 25, ga(zeta) 3.

A ovo godište 1782 (Č. ot. o. b.) potroših što uzesmo sviće za korizmu libar šesnajest, za maslinu k uskrsu libre 4 (.g.), za troje i drugi vosak i tamnjan dadoh libara 10 (.i.), a za dvi boce ulja dadoh libara dvadesetidvi i gazet 8 (.z.). Kad učini braštinu Bare Predovan dadoh mu za vola njegova »Erga« dade on cekina tri i libara šesnaest, a što uze riži i papar i cibib dadoh mu libar dvadesetipet i gazete 2 (.b.), a za lecenciju gazet 12 (b. i.), a što dadoše knezu par pulastara dadoh mu libre 3 (.v.). Za načiniti dva ferala[227] za rožine dadoh libar dv(anaj)est; za Božji dan što uzesmo sviće i tamnjana dadoh libar petnaest, za bocu ulja dadoh libar 11 (.a. i.) i gazete 4 (.g.). Dah Matiji Maraševoj za travarinu libar 7 (.ž.) i gazete 5 (.d.), a Mihatu Ćosiću dadoh libar sedan a Petru Mihinu dadoh libar 10 (.i.) i gazet 8 (.z.), a Kovaču libre 4 (.g.), a što dognaše vunu crkvenu iz Vinjerca dadoh libre 3 (.v.), a što uzesmo sviće k Miholjoj dadoh libar osamnaest i gazete 4 (.g.), a za dvi boce ulja dadoh libar 22 (.l. b.) i gazet 8 (.z.), a za tamnjan gazet 16 (.e. i.), a za Božić što uzesmo sviće, tamnjan i ulje dadoh usve libar dvadesetisedan. A ovo isto godište kada umri Toma Maraš na stanu kod sv. Lovrina a to na 26 (.i. e.) jenara po Tri kralji dođoše moliti toliki seljani i kapitan Stipan da zajmen jaspri crkvenih da mu neimaju čin učiniti sprovod i da mu damo koji polučak prosa crkvenoga. A ja poslah u Nin hćer mu Martu Tonu Grašonu, da joj dade potribe za sprovod ocu i dade joj pokrov i kapu i riža, papra, svićice, vina. I za ove stvari što dade i posla Gršan ja mu poslah u Nin libar tridesetipet, a žena pok. Tome i sinovi dadoše crkvi jednu kravu u jime otih pinez što mu biše crkva zajmila i dala prosa polučaka 2 (.b.), a braća su paka kravu ubili za braštinu. — To je cekina 8, li(bara) 34, gaze(t) 3.

A ovo godište 1783 (Č. ot. o. v.) potroših od prvi miseca febrara. Kada učini braštinu Jerko Radobuljac što uzeše za braštinu riži i papar, cibib, sol i ulje dadoh libar dvadesetidevet, za lecenciju gazet 12 (.b. i.), a što dadosmo knezu par pulastara dadoh gazet 25 (.i. d.). A za korizmu što uzesmo sviće dadoh libar dvadesetisedan, a za dvi boce ulja dadoh libara dvadesetidvi i gazete 4 (.g.). Što dognaše za uskrs maslinu dadoh libre 4 (.g.), a za tri sviće libre 6 (.e.), a za pet grumena za sta(v)nicu i tamnjan za sta(v)nicu i ostali tamnjan i muro i male svićice dadoh libara šest. Što činih načiniti inbrik[228] gdi stoji voda blagoslovljena kada

[226] Talijanska imenica supplica znači molba.
[227] Talijanske imenice ferale-fanale znače svijećnjak (od lima).
[228] Turska riječ ibrik znači metalna mala posuda.

se kršćaju dica dadoh libre 2 (.b.). K Božjemu dnevu za sviće i ulje i tamnjan dadoh groša tri i libre 3 (.v.). Opet miseca luja dadoh što uzesmo sviće za crkvu libara dvadesetičetire. Dadoh Zali Marašu za travarinu libre 4 (.g.), gazete 2 (.b.), a Nikoli Marašu dadoh za travarinu libar osan, a Mihatu Čosiću dadoh libar šest i gazet 9 (.z.), a Petru Radobuljcu dadoh i njemu za travarinu za ovce crkvene libar deset i gazet 9 (.z.). A što dognaše vunu crkvenu iz Vinjerca dadoh libre 4 (.g.), a što uzeše za Božić bocu ulja dadoh libar deset i gazet 8 (.z.), a što uzeše sviće i tamnjana i mura dadoh libara deset. — To je cekina 4, li(bara) 20.

A ovo godište 1784 (Č. ot. o. g.) potroših što uzesmo sviće za korizmu libara 16 (.e. i.), a za ulje libara devet i gazet 6 (.e.); za uskrs za maslinu libre 4 (.g.), a za druge sviće i tamnjan libar 8 (.z.), za konopi za zvona libar sedan i gazet 7 (.z. ž). Što uzeše vola za braštinu dadoh mu za vola filipa 7 (.ž.), a što uze riži i papra i cibiba i ulja dadoh libara trideset, a za lecenciju gazet 12 (.b. i.), a za par pilastara što dadoše knezu dadoh libre tri. Za travarinu Nikoli Marašu za ovce crkvene dadoh libara 10 (.i.), a kapitanu Radobuljcu dadoh libar 8 (.z.), a Petru Mihin(u) dadoh libara šesnaest, a kovaču Kneževiću za blago Gospino što on držaše dadoh mu za travarinu libara 8 (.z.) i gazet 4 (.g.). A što uzesmo za Božić sviće i tamnjan dadoh libar osan. — To je cekina 8, li(bara) 10, ga(zete) 3.

A ovo godište 1785 (Č. ot. o. d.) potroših od miseca jenara, prvo, što činih učiniti četire libra nova a to što je dužan držati svaki parokijan u svojoj parokiji, a to prvi libar di se pišu krsti ditinski, drugi libar di se pišu kad umre koje čeljade, treći di se pišu koji se vinčivaju, četvrti libar di se piše župa,[229] muško i žensko, malo i veliko. Dadoh za nje libara dvanaest. Za korizmu za sviće i što uzeh ulja dadoh libar 12 (.b. i.). K uskrsu što dognaše maslinu dadoh libre 4 (.g.); za tri sviće trojice libar šest, naliti sta(v)nice dadoh libara osan, za grumena pet za sta(v)nicu libre 3 (.v.), za tamnjan i muro libre 2 (.b.); za Božji dan za sviće i tamnjan i ulje dadoh libara tridesetitri. Dadoh kapitanu za travarinu libar 9 (.z.) i gazet 4 (.g.), a Nikoli Marašu libar 12 (.b. i.), a Petru Mihinu dadoh libar dvanaest i gazet 6 (.e.), a Kovaču Gašparu Kneževiću dadoh libre četire. A što uzeše sviće za Miholju i ulja dadoh libar petnaest i gazet 8 (.z.). A za Svesvete što uzeše bocu ulja dadoh libar pet i gazet 6 (.e.). Što učiniše u Ninu Šetenciju[230] kada podiliše ovce crkvene Zalon i Anton Marašen dadoh petice četire, to je libar 12 (.b. i.) i gazet 8 (.z.). Kada učini braštinu Mihat Čosić dadoh što uzeše riži i papar i ulje libar trideset, a za lecenciju gazet 12 (.b. i.), a za par pulastara što dadoše knezu dadoh libre 3 (.v.); što uzeše za Božić sviće

[229] Župa je stari izraz, koji se i danas čuje na zadarskim otocima, znači osoba. Npr. koliko ima župe u vašem selu?

[230] Talijanska imenica sentenza znači odluka, presuda.

i ulja i tamnjana dadoh libar osamnaest. A Podgorčaninon[231] dadoh, izmamiše libar dvadesetipet, da će dovesti grede za brasku kuću što biše blizu lokve a to za kaparu[232] dadoh jin, a pak slagaše i ne dovezoše ništa. — To je ce(kina) 4, li(bara) 40.

A ovo godište 1786 (Č. ot. o. e.) potroših od prvi jenara do korizme za sviće i ulje libar 10 (.i.), što uzeh vinovi plovija za crkvu dadoh za nj cekina tri, a što činih skrojiti vinovi paramet od kambelota dadoh za nj cekina četire i libre 2 (.b.) a za korizmu što uzesmo sviće za crkvu dadoh libar 12 (.b. i.), a za bocu ulja što uzeše dadoh libar šest i gazet 4 (.g.). K uskrsu za maslinu libre 4 (.g.), a za sviće troje libar 6 (.e.), a što uzeše za Božji dan sviće i za tamnjan i muro dadoh libre dvadesetičetire i gazet šest. Dadoh za travarinu Petru Mihinu za ovce crkvene libar sedamnaest, a Nikoli Marašu libar 12 (.b. i.), a kapitanu libar osan. A miseca agusta što uzeše sviće za crkvu i ulja dadoh libar devetnaest. Kad učini braštinu kapitan Stipan Radobuljac što uzeše vola u Poljici[233] za jistu braštinu dadoh cekina tri i libre 3 i gazete 2 (.b.) a to peticu jednu. A što uzeše za istu braštinu kravu u Jure Sture dadoh za istu kravu groša sedan i libar pet, a što uzeše riža i papra i cibib i ulja dadoh libar trideset, a za lecenciju gazet 12 (.b. i.), a što dadoše par pulastara knezu dadoh libre 3 (.v.), a za male svićice dadoh libre 3 (.v.). — To je ceki(na) 14, li(bara) 44, ga(zet) 6.

A od godišta 1787 (Č. ot. o. ž.) godišta ovoga stroših za sviće od skule groša četire i libar pet, a za uskrs što uzesmo sta(v)nicu novu petica 12 (.b. i.), to je libar tridesetiosan i gazete 4 (.g.); za tamnjan i male sviće dadoh libre dvi. Na prvi miseca zunja što dadoh privezati dva misala crkvena i Šćavet[234] dadoh filipa dva, a za načiniti jedan kalež što prolivaše vino, što ga načini zlatar Jurović i pozlati ga, dadoh mu dva filipa; za učiniti četire telesnika što se prostiru pod kaleži, dadoh za postav i za mrižice groša četire i libara šest i gazet pet, a što ih inkolaše u Zadru (u) sv. Marcele[235] dadoh libara trinaest. Za načiniti kadinjak dadoh libar pet. Što uzeh pašaman[236] od srebra za velo[237] što se dupera[238] kad se prikazuje sakramenat dadoh libar dvadesetiosan;

[231] Podgorci su stanovnici ispod Velebita, koji se bave preprodajom drvenine; iz Karlobaga, Svetog Jure, Bariódrage. Itd.

[232] Talijanska imenica caparra znači pogodbu učvrstiti pridavkom novca.

[233] Obližnje selo Vrsima-Poljica.

[234] To je knjiga, u kojoj se nalaze epistole i evanđelja koja se rabe u crkvi preko crkvene godine. Ovdje je riječ o Kneževićevu Epistularu izdanu u Mlecima g. 1773. Šćavet je hrvatski evanđelistar.

[235] Stara Gospina slika prozvana svetog navještenja bila je prvotno u crkvi sv. Petra Starog. Ninske benediktinke se u XVI stoljeću zbog straha pred Turcima preseliše u ovu crkvu i dobila je novo ime ss. Marcele (Bianchi, I, sp. dj. 494). I danas se opažaju ostaci pročelja crkve ss. Marcele u renesansnom stilu kod crkve ss. Petra.

[236] Talijanska imenica passamono znači pasac, trak.

[237] Talijanska imenica velo znači koprena, ovdje znači dugačka a uska koprena za blagoslov s Presvetim.

[238] Talijanski glagol adoperare znači služiti se čim, upotrebiti.

što uzeše dva velika lonca za braštinu za variti meso dadoh libara dvadeset. Dadoh Petru Mihinu za travarinu za ovce crkvene libar 24 (.i. g.), a Nikoli Marašu libar 12 (.b. i.), a što dognaše vunu crkvenu iz Vinjerca od Jakova Kneževića dadoh libre 6 (.e.); a Gašparu Kneževiću kovaču za travarinu za ovce Gospe od Zečeva dadoh libar deset. Kad učini braštinu na 16 (.e. i.) decenbra uzeše kravu u Poljici dadoh za nju cekina tri, a vola uzeše u Perkovića što biše u njih na fitu crkveni, što uzeše riži, papar i ulje i cibib dadoh petica, to je libar 32 (j. b.) a za licenciju dadoh gazet 12 (.b. i.), a za par pulastara što dadoše knezu dadoh libre tri. — To je ce(kina) 11, ga(zeta) 21.

Ovo godište 1788 (Č.ot.o.z.) potroših na 2 (.b.) miseca febrara, dadoh što uzeše sviće za crkvu libar 25 (.i.d.), a za uskrs za sviće troje dadoh libar 6 (.e.), a za maslinu što dognaše dadoh libre 4 (.g.), za naliti sta(v)nicu i za pet grumeni tamnjana za istu sta(v)nicu, a što se uze drugoga i mura i male svićice dadoh za sve libar dvadesetišest. A za dvoje ampulice dadoh gazet tridesetišest. A na 20 miseca maja što uzeše sviće dadoh libra četrnaest. Što odagnaše gaštaldi u Zadar vunu crkvenu prodati dadoh za konje libar 7 (.ž.), a što dognaše iz Vinjerca vunu crkvenu dadoh libre tri. A što uzeh hiljadu kupa za crkvu dadoh za nje groša jedanaest i libar pet, a za četrdeset svića za skulu što uzeše dadoh groša sedamnaest i libara pet. Za oprati košulje crkvene i rubove i što ih je okrpala i inkolala u Ninu žena Keka Pijace dao san groša četire i libar sedan. Što uzeh bile kurdelice[239] za naglavnike dadoh gazet 25 (.i.d.), što uzesmo ulja za kandele dva sića dadoh groša sedan, za načiniti pridoltarnjak s. Trojstva dadoh za četire daske lovranske libar 9 (.z.) i gazet 6 (.e.), za čavle libre 4 (.g.), a što je načinijo ovi pridoltarnjak iz Grba meštar Anđelino dadoh mu groša pet i libara pet i dvi librice sira crkvenoga — da je potrošio za kolu.[240] Kad učini braštinu Bože Perinić dadoh za vola što uzeše u Vinjercu u Moka dadoh mu za meso groša jedanaest, a kožu vratiše. Što uzeše riža li(brica) 25 (.i.d.) i za vrč ulja i za 4 (.g.) unče[241] papra, za dva librice cibiba i sol dadoh libar tridesetidvi, za lecenciju gazet 12 (.bi.), a za par pulastara što dadoše knezu dadoh libre 3 (.v.). A što dovezoše japna za crkvu ovu i za Zečevo, Josip moj neput[242] u njegovu brodu a to iz klačine principove[243] koja biše u Vraninan. I ovi japan iskrcaše polak u Zečevo, a rešto dovedoše ovde na mulo[244] pod selo i dadoh mu petica četrnaest i spizu: 14 (.g.i.) petica nose groša 4 (.g.) i libara 4 (.g.) i gazet 8 (.z.); a ono japno što biše doli kod mula nekti ga dovesti amo selo. Obećaše, pak slagaše. Napokon usilovah Zalu Utkovića

[239] Talijanska imenica cordella znači pantljika, podveza.
[240] Talijanska imenica colla znači ljepilo, tutkalo.
[241] Mletačka mjera za težinu librica dijelila se na 12 unča, 96 drama, 288 skrupula, 6912 zrna pšenice.
[242] Talijanska imenica nipote znači nećak, bratov sin.
[243] Principova klačina znači da je ta vapnenica bila pod upravom države. Princip-principe talijanski znači knez, ovdje znači dužd mletački.
[244] Talijanska imenica molo znači gat, lukobran.

da ga doveze i dadoh mu libara 10 (.i.) i spizu. I on ga doveze i iskrca ga u moj dvor u jamu. Paka je ovi japan služija za crkvu, kada je Grgica Držalić prikriva crkvu. A za šest palama što donese Malmaši kapitan — iz Grba — iz Bnetaka, a to je što metnuh na oltar; dadoh za palme groša tri lib(a)ra osan i gazete 4 (.g.), a to je 12 (.b.i.) petica; a kapitanu Stipanu Radobuljcu za travarinu dadoh libar 10 (.i.), a Nikoli Marašu dadoh libar šesnaet i gazete 4 (.g.). — To je ce(kina) 17, li(bara) 41, ga(zeta) 3.

A ovo godište 1789 (Č.ot.o.z.). Od miseca febrara do uskrsa dadoh za ulje i sviće groša četire, a k uskrsu za 3 (.v.) sviće za troice dadoh libre šest a za maslinu libre 4 (.g.), a k Božjemu dnevu za sviće male i velike dadoh libar 10 (.i.) i gazete 4 (.g.). Za travarinu Nikoli Marašu dadoh libar 24 (.i.g.), a Grgi Mihinu dadoh i njemu za travarinu za ovce crkvene libar petnaest, a Kuzmanu Perkoviću gazet 10 (.i.); a za dva ferala što metnu na nje rožine na bande[245] dadoh libar sedan, a za šaldati inbrik čin se kršćaju dica dadoh libre 4 (.g.). Kada učini braštinu Grgo Radobuljac miseca otobra što uzeše vola za braštinu u Ilije Benića sluge Canića kolonela[246] dadoh cekina tri i groša tri i libre 2 (.b.), a što uzeše kravu u Šime Barića iz Sutomiš(ći)ce[247] dadoh cekina dva i gazet tridesetidvi, što uzeše riža libric 25 (.i.d.) i šest unača papra i tri librice cibiba i vrč ulja i dvi oke soli dadoh tridesetidvi libre, za lecenciju gazet 12 (.b.i.), a za par pulastara dadoh tri libre i po. Što uzeše bocu ulja k Svisvetin dadoh libar pet a za tamnjan libre 2 (.b.) a za male svićice libre 2 (.b.). K Božicu što uze tamnjana i mura i male svićice dadoh libara pet i gazete 4 (.g.). — To je ceki(na) 9, li(bara) 9, ga(zeta) 7.

A ovo godište 1790 (Č.ot.p.) ja nisan primijo od seljana ni od gaštalda jaspri crkvenih ni seljanskih, već što san bijo prije primijo, to trošin. Ova tri godišta kako ću ovde upisati to. Ovo godište 1790 (Č.ot.p.) i ovo godište 1791 (Č.ot.p.a.) i ovo godište 1792 (Č.ot.p.b.). Dakle, ovo godište 1790 (Č.ot.p.) stroših počamši od miseca jenara do uskrsa za sviće talira dva, a što uzeh ulja za kandelu dadoh libar trinaest, a k uskrsu što dognaše maslinu dadoh libre 4 (.g.), a za tamnjan i muro libre 2 (.b.), a od uskrsa do Božjega dana za sviće i ulje dadoh groša tri i libara 6 (.e.). Dadoh Nikoli Marašu za travarinu libar petnaest i gazete dvi, a Grgi Mihinu dadoh libar četrnaest i tri gazete. Kada prikriva crkvu Grgica Držalić iz Nina dadoh mu groša šest, a Nikoli Marinu što je gradio ziđe prid crkvom dadoh libara osan, a za spize ne uzeh ništa; a staroj Luciji Tokićki što pomaga nositi vodu i što je čistila oko crkve i nosila šporkicu dadoh joj libar 24 (.i.g.). A kada se prekide konop od velike kandela i padoše na zemlju i razbiše se, što san ji(h) činijo načiniti dadoh libara 12 (.b.i.); a što uzeh konopi za sve kandele dadoh libar jedanaest, za osan cincidelov i za dvoje ampulice dadoh libar 12 (.b.i.). Što uzeh postava za učiniti novu kotu i za mrižice i za faturu dadoh

[245] Talijanska imenica banda znači strana.

[246] Talijanska imenica colonello znači pukovnik, vojni starješina.

[247] Sutumišćica je selo na otoku Ugljanu. Dolazi od Sancta Eufemija-Fuma.

groša četire i libara pet. Uzeh opet ovoga postava lakta[248] 2 (.b.) za učiniti profikaturići[249] za kaleži dadoh libar 11 (.a.i.) a za konac dadoh gazet 6 (.e.). Uzeh u sestre pok. biskupa Belglava a žene Šimeta Jakšića kandelira od drveta tri posrebnjena dadoh za nje petice četire, a to je libar 12 (.b.i.) i gazet 8 (.z.). Opet uzeh od iste žene Jakšića četire kandelira od tuča, dadoh za nje petica 25 (.i.d.), to je groša 8 (.z.) i libar šest i gazete 4 (.g.) — toliko ih štima latunir[250] da valjaju. Dakle, su sada dva u Zečevu, a dva ovde u crkvi našoj nalaze se. Ovo godište 1791 (Č.ot.p.a.) miseca luja uzeh bocu ulja za kandele dadoh libar 8 (.z.) i gazet 8 (.z.). Miseca agusta dadoh što uzeh za crkvu: sviće libara četrdesetiosan. Što mi je meštar krpa paramente i facoli od kaleža dadoh za faturu libara jedanaest, a za svilu dadoh libre tri. Na 14 (g.i.) miseca setenbra uzeh na brodu iškome, što su bili došli po mast Aloiđu Adobatu, ulja kvartuča četrnaest i po, a to za crkvu, dadoh groša tri i libara pet i gazet 6 (.e.). Za pengati pridoltarnjak s. Trojstva što uzeh ulja od lana i koluri dadoh libar tridesetipet i gazete 4 (.g.), a pitura ga je don Šime Tobaki arcipret iz Nina, i ne uzme ništa za faturu. Što uzeh postava za krpati košulje crkvene i učiniti profikaturi dadoh libar 17 (.ž.i.). Što uzeh cincidele i šuvri za kandele dadoh libre tri. Kada don Bože (Kuštera) reče mladu misu uzesmo kandeloti u crkvu, dadoh za kandeloti i tamnjan groša šest i gazet pet. — To je cekina 12, li(bara) 13, ga(zeta) 6.

Ovo godište 1791 (Č.ot.p.a.) ne primih ništa, a potroših od miseca jenara. Dadoh kapitanu Stipanu Radobuljcu petica 6 (.e.) da će dati štimaduron[251] ninskin što mu otimaše drva u gornjoj Punti, što su bili posikli Vlašićanci; a to biše Zale Štulić i Grgo Lipotica. A prije ove štime pita ja kapitan da mu dan pinez, da će otići u Nin učiniti penu da ne siče niko u gornjoj Punti. I dadoh mu libar pet; opet dadoh mu libre 3 (.v.) da će učiniti mandat[252] da neima niko goniti doma, kad su sikli i krcali na brod parunu Sa(m)bunjaku. A meštar što je načinio stakle i mezolunu na zid od crkve va donju stranu kod oltarov dadoh mu libara dvadesetičetire. — To je ceki(na) 1 (.a.) i li(bar) 3 i ga(zet) 2. A ovo godište 1791 (Č.ot.p.a.) potroših, uzeh-uzeh miseca maja dva sića ulja za crkvu dadoh groša sedan i libar 8 (.z.); što san uzeo postava za načiniti rukave za dvi košulje crkvene i mrižice i konac dadoh libar sedamnaest, a za faturu što ih načini koludrica u mostiru s. Marcele u Zadru dadoh libre 4 (.g.); a za uskrs za maslinu što dognaše dadoh libre 4 (.g.), a za sviće troje libara šest. Za travarinu za ovce crkvene dadoh Grgi Mihinu libar četrnaest. Što mi meštar iskroji parament crni i saši dadoh mu libara četrnaest i spizu. Što uzeh korduna[253] biloga za pasove za crkvu lakata 16 (.e.i.) dadoh libara devet i po. Pri vižiti činih oprati robu crk-

[248] Lakat je stara mjera za dužinu, 0,66 met.
[249] Latinska riječ purificatorium, talij. purificatojo znači rubčić.
[250] Prema talijanskoj riječi lattajo znači limar.
[251] Talijanska imenica stimatore znači procjenjivač.
[252] Talijanska riječ mandato znači sudski poziv, zapovijed.
[253] Talijanska imenica cordone znači konopac, trak.

venu dadoh libara šest i po, a što činih oprati i amidati[254] te inkolati konpurali u svete Marcele u Zadru dadoh libar šest. A vižitu učini biskup miseca otobra prid s. Šimun,[255] što se onda uze za vižitu voska i tamnjana, stroši Bare Predovan od jasprih crkvenih što biše u njega. A što se pozlati velika pišida zašto ne biše u njojzi veće zlata, a kalež što se je načinila čaša, jer puštaše vino, i ona se pozlati. Za ovu pozlatu plati Bare Predovan od pinez crkvenih što bihu u njega, kako biše on gaštalad. — To je ceki(na) 3, li(ra) 13.

A ovo godište 1792 (Č.ot.p.b.) ne primih ništa, a potroših za korizmu za sviće libar 12 (.b.i.), za uskrs za troje libre 6 (.e.), a za grumeni za sta(v)nicu i za ostali tamnjan dadoh libre 2 (.b.) i gazete 4 (.g.); a što dognaše maslinu dadoh libre tri i gazete tri, a što je načinijo latunir dva ferala i metnu na nje rožine dadoh mu libar 10 (.i.). A kapitan Stipan pita mi da mu dan talir 1 (.a.) da će pojti u Zadar opravljati za seljanske stvari i ko(n)šultati[256] se što će učiniti kontra[257] Mafrinu, da in uzimlje tolike zemlje. I dadoh mu ga. A u isto doba posla iz Zadra čovika s knjigon kapitana, a to Coto brat Ljubičić da iđe u Zadar. I otiđoše prez koristi. I dadoh onomu koji donese knjigu libre 4 (.g.) po urdinu kapitana Stipana Radobuljca. I jopet što in je Coto posla knjigu drugu da iđu u grad, dadoh čoviku gazet 10 (.i.). Kada kupiše tancu[258] (!) po selu a to Marko Božin, dadoh onda petica osamnaest, jer tako oni tiše, da in daden od crkvenih pineza, ako ih imade. A mirač, koga bihu dovezli iz Bnetaka da in miri zemlje, stao ovde u selu četire pet dana, a u mene noćiva, ako nije i više. I seljani mu činjahu spizu, a ja mu davah rešto. A njemu svaki dan iđaše po cekin. Tako se biše pogodijo u Bneci prija nego ga digoše. Kada otiđe u Zadar posla s knjigon čovika da ga plate. Istomu čoviku koji donese knjigu dadoh mu libar šest. A što učiniše mandat u Ninu, da ne gone osičene (praške?) ni drva iz gornje Punte, uze kančelir libara osan i gazeta pet. I dade zapovid knez da jimaju plati(ti) svaka kuća po toliko, koliko bude na koga štimano.[259] — To je cekina 2, li(bar) 38, ga(zet) 8.

A ovo godište 1793 (Č.ot.p.v.) kada knez Cigonja zatvori Ivana Mrdelju gaštalda s. Miovila i da će ga poslati janeralu u Zadar, zašto je on potrošijo tolike pineze crkvene i otišajo uzimati robu za crkvu prez da nije on bijo pitan i svitovan, da ne će da se ima ništa uzimati u crkvu niedna stvar, ako se ne ima pitati on i njegov kančelir. I čini da mu se donese madrikula crkvena. A biše roba u crkvu uzeta: lunbre(l)a[260] nova i košulja modra za krstinicu, sviće. A ovo biše skuža kneževa i kanče-

[254] Talijanski glagol amidare znači štirkati.
[255] Svetkuje se u zadarskoj nadbiskupiji na 8. X.
[256] Talijanski glagol consultarsi znači svjetovati se.
[257] Talijanski prijedlog contra znači proti.
[258] To je mletački izraz-tansa — koji se i danas čuje po zadarskim otocima a znači namet po osobama ili obiteljima u selu.
[259] Talijanski glagol stimare znači procijeniti.
[260] Talijanska imenica ombrella znači sjenilo, kišobran.

lirova za izisti jaspre o(li) gaštaldu o crkvi. A ja govorah Jivanu da ne gre na mandat, da ćemo otići jeneralu u Zadar, jer da će ga on zatvoriti. I kad zatvori ga i metnu ga u sakvešt.[261] I ja pođoh u Nin Moliti staroga Mirkovića Zanandru da molimo kneza da Ivana pušti, zašto biše Mirković prijatelj knežev. Mirković posla po kneza i molismo ga da pušti Ivana. A on da ne će nego da će ga alati vezana u Zadar. A ja mu rekoh, da ću i ja otići jeneralu za ovu stvar viditi. A onda Mirković i kančelir počeše govoriti: Dajte knezu štokoder, da ga ne šalje u grad, zašto će dangubiti toliko dana i patiti, a knezu jenera(l) oće svaka virovati, zašto su urdini iz Bnetaka, da se neima jaspra crkvena trošiti samo za male stvari. A ja upitah: Što mu se može dati knezu, a oni rekoše: 4 (.g.) cekina. A ja da ne dan te jaspre, a pak tira-mola,[262] dva cekina. A kančelir, ako će dati i vratiti i podpisati madrikulu, da oće libar 12 (.b.i.) i gazet 8 (.z.), a to za 4 (.g.) petice. I dadosmo knezu dva cekina a kančeliru 4 (.g.) petice. A što je donio Kuzman Perković sviće za crkvu, tijo je da mu dan gazeta 15 (.d.i.). I dadoh mu ih. — To je ceki(na) 2, li(bar) 14, ga(zet) 3.

A godišta 1794 (Č.ot.p.g.). Ovo godište potroših, a to miseca jenara, kad otiđe Ivan Mrdelja i Marko Papić dognati živinu iz Vira od Bašića dadoh jin petice 2 (.b.). A od ovoga miseca jenara do uskrsa dadoh što uzimasmo sviće talira 2 (.b.), što dognaše za uskrs maslinu dadoh petice 2 (.b.), a za tamnjan libre tri i dvi gazete, a za Božji dan što uzesmo sviće dadoh petica 7 (.ž.), a za tamnjan i muro peticu 1 (.a.) i gazet 5 (.d.). Uzesmo ulja sića dva, dadoh za isto ulje cekina 3 (.v.). Što uzesmo sviće za skulu i za sedan kandelotov dadoh cekina tri. Kad učini braštinu Jivan Mrdelja, uzesmo vola u kapitana Stipana Radobuljca, dadoh mu za njega cekina pet, a Jivan isti Mrdelja dade on svoju kravu za istu bratovštinu, dadoh mu za kravu talira pet i tri petice. A što uzeše za braštinu riža i papar i cibib i sol i luk i ulja dadoh talira dva, a kad ubiše goveda, tiše rakiju, dadoh za vrč rakije gazeta tridesetidvi. A za Božić što uzeše tamnjana i mura dadoh libre 3 (.v.), a što uzeh bunbaka za u karstinicu dadoh libar pet, a što uzeh šuvre za kandele dadoh gazet 14 (.g.i.), a Ivici Miliću i Stipanu Periniću dadoh libre 4 (.g.) — ja in vratih u ime munte što bihu dali a to više nego ih tukaše.[263] A na 28 (.i.z.) miseca jenara dadoh Kuzmanu Perkoviću prokaraturu sel(j)anskomu cekina osan, da će odniti miraču u Zadar što in je mirio gaje. — To je ceki(na) 24, li(bar) 44, ga(zete) 2.

A ovo godište 1795 (Č.ot.p.d.). Od miseca jenara do uskrsa dadoh što uzimah sviće za crkvu libar 25 (.i.d.), za troje dadoh libar 8 (.z.), za nadoliti sta(v)nicu dadoh libara 7 (.ž.), za grumeni pet i za tamnjan i muro dadoh libar pet. Što dognaše maslinu dadoh petice 2 (.b.). Što uzeh u Ninu ulja za kandelu dadoh libar 12 (.b.i.) i gazet 5 (.d.), a za Božji dan

[261] Talijanska imenica sequestro znači zapljena, tamnica.
[262] Talijanski izraz tira-mola znači potegni-pusti.
[263] Talijanski glagol toccare znači ticare, ovdje spadati.

što uzesmo sviće velike i male i tamnjan i ulje dadosmo tri talira i petice pet i gazeta 26 (.i.e.). Opet uzesmo bocu ulja dadoh libar 14 (.g.i.) i gazete 4 (.g.). Uzesmo fijašak[264] za držati u njemu ulje crkveno dadoh za nj gazet 14 (.g.i.). Agusta miseca uzeh bocu ulja dadoh libar 13 (.v.i.) i gazete 2 (.b.). Za Miholju što uzesmo sviće i tamnjan i ulja dadoh petica 15 (.d.i.). Što učiniše proklamu[265] da neimaju sići u gornju Puntu dadoh petica 2 (.b.), a za Božić što uzesmo sviće i tamnjan i ulje dadoh petica deset. — To je ceki(na) 5, li(bar) 2, ga(zeta) 2.

A ovo godište 1796 (Č.ot.p.e.). Od prvi miseca jenara do miseca aprila za svu korizmu dadoh za sviće što uzeh za crkvu — dadoh libar dvadeset, a što uzeh ulja za kandelu dadoh groša četire i libar sedan i gazet 7 (.ž.), a za uskrs i Duhove trošijo je Pave Ćaleta od jasprih crkvenih što biše u njega, kako je ovde u madrikuli nazad upisano. A ja miseca luja uzeh vrč ulja u Ninu za kandele dadoh libar šest i gazet 6 (.e.). Dadoh Marku Papiću za travarinu libar šesnaest i gazete 6 (.e.). A miseca agusta dadoh za sviće libar 25 (.i.d.), a za ulje dadoh libar 11 (.a.i.) i gazet 5 (.d.), a što uzeh ulja od Miholje do 15 (.d.i.) decenbra dadoh libara 21 (.i.a.), a za 4 (.g.) sviće dadoh libar 7 (.ž.) i tri gazete. A što činih oprati robu crkvenu dadoh libar šest, a što meštar inbuka na zidu poviše oltara velikoga od bure i u sakristiji i što pribi krilo od oltara s. Trojstva dadoh mu libar osan. Što bihu razbili kalež noseći iz Zečeva dadoh za načiniti i pozlatiti ga cekina 2 (.b.) i libar šest. Za Božić za ulje i tamnjan libar 12 (.b.i.) i gazet osan. — To je ce(kina) 5, li(bara) 44, ga(zeta) 5. A 1796 (Č.ot.p.e.). Potrošak Pave Čalete, što potroši za crkvu od jasprih što bihu u njega, što je bijo primio za sir i vunu crkvenu. Stroši za uskrs za novu sta(v)nicu i za pet grumena tamnjana i za troje i za ulje, usve libara sedandeset i 8 (.z.); za maslinu libre 6 (.e.), za sviće za prvi maja i za tamnjan libar dvadesetiosan, za bocu ulja libar 9 (.z.), za Božji dan stroši za sviće libar 17 (.ž.i.) i po, za vrč ulja libar 5 (.d.), gazet 6 (.e.).

A ovo godište 1797 (Č.ot.p.ž.) na 10 (.i.) miseca jenara dadoh Pavi Ćaleti, kad učini braštinu, uze u Ninu za braštinu šenice polučaka 2 (.b.), dadoh mu petica 11 (.a.i.), a to je libar 35 (.j.d.) i gazete 2 (.b.), a što uze riže i papar i cibib i slaninu i vrč ulja i sol dadoh mu talira 2 (.b.), a za lecenciju kančeliru gazet 12 (.b.i.). A dadoh Grgi Rončeviću za vola što uzeše u njega za braštinu — Pave — dadoh mu cekina pet, a drugoga vola uze Pave u Ljubču, dade za nj Pave talira sedan, zašto bihu u njega jaspre crkvene od prosa, a ja mu dadoh talir 1 (.a.), to dade cekina 4 (.g.). Od ovoga jenara do uskrsa dadoh za ulje što uzesmo za crkvu cekina 2 (.b.) i petice 3 (.v.), a što uzesmo sviće za svu korizmu dadoh talir 1 (.a.). A kad Toma Stojak i Mate Rušu otiđoše radi masline dadoh in petice 2 (.b.), a dadoh Nikoli Parkoviću — budući on gaštalad — kad otiđe za Uskrs uzeti tamnjan i grumeni i troje i za ostale sviće petica 12

[264] Talijanska imenica fiasco znači staklena posuda.
[265] Talijanska imenica proclama znači proglas, objava.

(.b.i.), a za Božji dan što uzeše sviće i tamnjan dadoh petica 8 (.z.); a na 19 (.z.i.) miseca luja dadoh za konopi što uzesmo za zvona petice 4 (.g.); a dadoh Marku Papiću za travarinu za ovce crkvene libar 16 (.e.i.) i gazet 5 (.d.). Za prvi miseca agusta što uzesmo sviće i tamnjana dadoh petica devet, što uzesmo sviće za skulu — nove — na prvi setenbra dadoh ja jedan talir, a Marko Papić dade on talira sedan što bihu u njega, što biše proda brave crkvene. Za Miholju što uzesmo kandeloti i druge sviće i tamnjan dadoh petica 18 (.z.i.). A ovo isto godište na 26 (.i.e.) miseca novenbra, drugi dan po s. Kati, dadoh Nikoli Perkoviću kad otiđe uzeti za braštinu riže i papar i cibib i sol i vrč ulja dadoh talira 2 (.b.) i petice 2 (.b.) i gazete 4 (.g.); što uzeše par pulastara za dati Cankinu dadoh libar 6 (.e.) a kančelir ne uze ništa. A što iska vole i dangubio na Ravnican[266] dadoh mu što uze vole i što je trošio za druge stvari — ja neznan, dadoh mu usve cekina deset i libara petnaest i gazete 4 (.g.) brez onoga, što uze riže i pulastri, što dadoše Cankinu. — To je usve cek(ina) 25, li(bara) 32, ga(zeta) 6.

A ovo godište 1798 (Č.ot.p.z.) dadoh kad otiđoše prid uskrs za maslinu dognati libre 4 (.g.) i gazet jednu, a za troje i sviće male dadoh libar 7 (.ž.) i gazet 6 (.e.), a za tamnjan dadoh libre 3 (.v.), gazete 2 (.b.). A na 10 (.i.) miseca maja dadoh zlataru iz Zadra, što je osvitla ona dva križa srebrna i što je načinijo na nje jedanajest cvitova od srebra i čavle za propeće groša šest i libar 8 (.z.). A istoga miseca maja dadoh dvama fratron iz Talije,[267] koji prosiše karitad[268] po Dalmaciji, što in Franceži razvališe mostir,[269] dadoh libar dvadeset i gazete 4 (.g.), a ovu karitad dade se po zapovidi biskupovoj, da jimaju in skule dati od crkava lemozinu. Za božji dan dadoh za sviće i tamnjan libar 28 (.i.z.) i gazet 8 (.z.), a na prvi miseca zunja kada poslasmo staro veliko zvono u Bneci po parunu Marinoviću iz Silbe da nan načini on oli da uzme drugo novo, a ovo sve priporukon i po ruke Šimeta Posedarskoga, dadoh cekina dvadeset i posla san ih Šimetu Posedarskomu u Zadar po don Boži (Kuštera), momu sinovcu; a na 8 (.z.) agusta dadoh Jovanu Vukiću iz Tribnja libar tridesetičetire, što doveze sedan greda i dvadesetidva kozuca za crkvu s. Mihovila u Jasenovu, a rešto mu dade arcižakan Jurinivić hrane od dohodak iste crkve s Mihovila, a to prosa polučaka 6 (.e.), graha polučaka 1 (.a.). A na 23 (.i.v.) agusta uzesmo ulja sića dva u jednoga čovika iz Kali,[270] što ga biše donio ovde dadoh mu petica trideset. Kada dovezoše iz grada novo zvono potroših dokle dođe u selo libar 10 (.i.) a parunu poslasmo brava crkvenoga. Na ultim[271] agusta što uzesmo sviće za crkvu dadoh petica 10 (.i.), a na 10 (.i.) setenbra kad krstismo zvono uzeh svića

[266] Ravnice su lokalitet, onaj nekad prazan prostor s južne strane Zadra.
[267] Pravino iz »Italije«.
[268] Mletački caritade, talij. carità znači milosrđe, ovdje milostinja.
[269] Talijanska imenica monastero znači samostan.
[270] Mjesto na o. Ugljanu.
[271] Talijanska riječ ultimo znači zadnji.

6 (.e.) dadoh libara 16 (.e.i.) i gazete 4 (.g.), za tri šežnja[272] konopa, što je visija zvon dadoh libre 3 (.v.) i gazete 8 (.z.). Za tri lakta i po postava za pokrivati zvono dadoh libar sedan i po, za tamnjan i muro gazet 21 (.i.a.), za bunbak gazet 5 (.d.), a što pripravismo biskupu i kanonikon obid dadoh za 2 (.b.) boce vina libra 6 (.e.) i gazete 4 (.g.), za kruh libre 3 (.v.), za cukar[273] libre 4 (.g.), za cibib i pinjoli[274] i papar libre 3 (.v.), a za maslo i ulje — ništa i za druge stvari. A ovo isto godište 1798 (Č.ot. p.z.) kad učini braštinu kapitan Blaž Radobuljac na 2 (.b.) miseca decenbra dadoh što uzeše u Ninu riže i papar i cibib u arcipreta Fešte petica 18 (.z.i.) i gazete 4 (.g.), a što uzeše vola u Jurasa ispod Žerave[275] dadoh cekina šest i tri petice, a kapitan dade petice 13 (.v.i.), što biše u njega crkvenih. Pogodi kapitan za braštinu kravu u Grge Mihina i ja mu dadoh za istu kravu cekina tri i petic pet, a pak sin Grgin ukrade kravu obnoć i odvede je k Zadru. I ne daše za braštinu kravu. Vrati Grgo od onih jasprih, što je bio uzeo za kravu, talira pet, a još osta u njega libara 39 (.j.z.). Uze kapitan vola u Bože Rončevića za bratovštinu, kad ne biše krave, pogodi ga kapitan cekina pet i petic 12 (.b.i.) i gazet 13 (.v.i.). Dadoh Marku Papiću za blago crkveno za travarinu petice 4 (.g.), to je libar 12 (.b.i.) i gazet 8 (.z.). — To je ce(kina) 42, li(bara) 38, ga(zeta) 8.

A ovo godište 1799 (Č.ot.p.z.) od miseca jenara do uskrsa dadoh za sviće libar 22 (.i.a.), gazet 4 (.g.), a za troje libre 6 (.e.) i gazet 4 (.g.), a za maslinu što dognaše iz Petrčan dadoh libre 6 (.e.). Što uzeh tri puta od gozja za pokrivati š njima oltari dadoh libar 6 (.e.) i gazet osan; za tri konpurala što su jih amidali u svete Marcele dadoh gazet 22 (.i.b.), a za Božji dan što uzesmo sviće dadoh libara 25 (.i.d.), a za tamnjan i muro dadoh gazet 22 (.i.b.). Što uzeh ulja dadoh libar 8 (.z.), gazet 9 (.z.). Na Petrovu[276] kada je biskup bijo na vižiti dadoh za sviće kandeloti libar 35 (.j.d.), a za tamnjan i bunbak i za vrč ulja dadoh libar 10 (.i.), a što su oprali robu crkvenu dadoh libar 6 (.e.), a za 9 (.z.) sežan(j) konopa za zvona dadoh libar 14 (.g.i.) — a ovi konopi uzeh miseca luja na 21 (.i.a.). Dadoh Marku Papiću za travarinu za ovce crkvene libar 12 (.b.i.) i gazete 4 (.g.), a na 4 (.g.) agusta dadoh za vrč ulja libar 7 (.ž.) i gazete 4 (.g.). Što donese ulja Ivan Mrdelja iz grada na 25 (.i.d.) agusta o svetoj Marceli, a to drugi put, dadoh libara tridesetijednu i gazete 4 (.g.); a za Miholju što uzesmo sviće i tamnjana dadoh libara 30 (.j.) i gazete 6 (.e.). A na prvi miseca decenbra kad učini braštinu Jivan Mrdelja, što uze riže i papar i cibib i slaninu dadoh petica 17 (.ž.i.) i gazet dvi, to je usve groša 5 (.d.) i libar 7 (.ž.) i gazet 8 (.z.); a što uze Ivan dva vola u Grašona u Ninu za braštinu dade cekina 12 (.b.i.). Platismo što skupiše na braštini za munte, a što uze ulje i Cankinu pulastre plati Ivan, jer bihu

[272] Stara mjera za dužinu veličine jednog ljudskog koraka, oko 170 cm.
[273] Talijanska imenica zucchero znači slador.
[274] Talijanska imenica pignolo znači plod bora-bobice.
[275] Zaselak sela Poljica (kod Zadra) 5 km daleko.
[276] Petrov dan se slavi na 29. VI.

jaspre u rukah, što je prodava hranu od crkve, a za Božić što uzesmo ulja za kandele dadoh libar 15 (.d.i.). — To je ce(kina) 6, li(bara) 12, ga(zeta) 3.

A ovo godište 1800 (Č.št.) biše za gaštalda Bare Predovan, a ja na 12 (.b.i.) miseca jenara poslah uzeti ulja u grad po kapitanu i Mihatu Predovanu kvartuča 8 (.z.) dadoh petica 8 (.z.) i gazet 16 (.e.i.), to je libara dvadesetiosan i gazet 8 (.z.); a na osan febrara prid uskrs kad otiđoše radi masline Toma Stojak i Toma Rušo dadoh libar pet, a za sviće troje dadoh libar 7 (.ž.), a za ostale sviće male i velike dadoh libar 15 (.d.i.), a za tamnjan gazet dvanaest. Ovo potroših ja što meni bihu predani pinezi. Uze Bare za Božji dan ulja boce dvi dade petice 8 (.z.) i gazet 16 (.e.i.); što uze sviće dade za nje libar 32 (.j.b.), za unču tamnjana gazet 7 (.ž.). Ovo potroši na 4 (.g.) miseca maja. Dade Bare fratru bilomu[277] iz Paga što načini drvo u križ srebrni i što ga šalda i metnu brukve srebrne dade mu talira dva, a ovo mu dade na 17 (.ž.i.) luja. A ovi križ biše ištetio Marko Gobović noseći ga na Križe. Što uze 2 (.b.) kandelota dade za nje libar 39 (.j.z.), a uze ih na 29 (.i.z.) agusta. Dade Marku Papiću za travarinu za ovce crkvene libar 16 (.e.i.) i po. Opet što uze Bare sviće za crkvu, dok učini braštinu na 7 (.ž.) novenbra dade za sviće libar 38 (.j.z.) i dvi gazete, zajmi Marku Papiću talira 2 (.b.), izvadi jih iz skrinje crkvene. A ovi potrošak ozgor upisan sve izvadi iz skrinje — jaspre što biše metnuo on Ivan. Što san bijo primio od Marka Papića cekina pet manje gazete 24 (.i.g.); od ovih pinez zajmih kapitanu petica 18 (.z.i.), a Gašparu Predovanu što odija u Pag viditi, je li Bepo Bakić vrga veštidu[278] na dug u Jasenovu, dadoh mu talir 1 (.a.), a ostalo potroših za potribu crkvenu; a što uzesmo pet stotina kupa za crkvu u Jasenovu dadoh groša 4 (.g.) i libar 1 (.a.), gazet 2 (.b.). To su cekina 3, petic 9 i po. Potroših za Božić (od ovih pinez) za ulje i tamnjan petice 4 (.g.) cesarove, to je libar 15 (.v.i.) i gazete 6 (.e.). Dadoh za bocu ulja libar 13 (.v.i.) i gazet 6 (.e.) a to na 24 (.i.g.) febrara. Dadoh za uskrs za maslinu petice 2 (.b.), za troje libar 8 (.z.), za muro i tamnjan libre 4 (.g.). Na 29 (.i.z.) maja dadoh za 12 (.b.i.) svić petica 12 (.b.i.) a to za Božji dan. Dadoh za bocu ulja libre 14 (.g.i.), gazete 4 (.g.), za tamnjan libre 4 (.g.), a što otiđe po sviće i ulje dadoše mu gazet 12 (.b.i.); dadoh za ulje po Božiću libar 15 (.d.i.), a za uskrs uze ulja i dade petica 10 (.i.). Na 6 (.e.) miseca zunja učinih oprati robu crkvenu a to rube, košulje, kote, mahrane, dadoh libar 8 (.z.), za peču sapuna dadoh gazet 12 (.b.i.). Na 12 (.b.i.) luja dadosmo za 7 (.ž.) kvartuči ulja libar 23 (.i.v.) i gazete 4 (.g.). I ovo ulje donese i(z) školja[279] fratar, a za male svićice gazet 14 (.g.i.). Na 18 (.z.i.) agusta dade za bocu ulja libar 14 (.g.i.) i gazete 4 (.g.). Na 25 (.i.d.) agusta kada uzeše za crkvu s. Mihovila u Jasenovu pet stotin kupa, a to kapitan Blasuja Radobuljac po naredbi arhižakna Josipa

[277] Bijeli fratri to su dominikanci.
[278] Veštida mletački izraz: stvarna jamčevina na dani novac.
[279] Talijanska imenica scoglio znači otok, ovdje o. Ugljan.

Juninića iz Novoga i po naredbi ostalih prokaraturov i parokujana don Šime Kuštera dadoh za ovi petsto kupa groša četire i gazeta 12 (.b.i.). Na 16 (.e.i.) setenbra donese don Bože (Kuštera) iz Zadra ulja kvartuča 6 (.e.) dadoh libara 24 (.i.g.), a što uzesmo sviće za Miholju dadoh libara četrdeset i gazete 6 (.e.) i za tamnjan i muro. Na 18 (.z.i.) otobra dadoh Marku Papiću za travarinu libara 12 (.b.i.) i gazet pet. Uze iz skrinje što dade za vole talira 7 (.ž.) križara, a kad otiđe u grad[281] da će uzeti riže i ostale stvari potribne za braštinu, uze iz skrinje talira 3 (.v.) i libara 9 (.z.), to je cekina pet i gazet 42. Na 20 novenbra dadoh za ulje za crkvu libara deset i gazet 6 (.e.), a litos kada poslaše u Pag kapitan i Marko Božin i parok Gašpara Predovana unuka Barina, da gleda je li Bepo Bakić učinijo veštidu na naš dug u Jasenovu, što je bio prija veštidio Karara, zašto je tija da mu ga platimo što smo u njemu sikli i sla ga je štimivati od štimadurov ninskih. Dadosmo mu talir iz skrinje. Kad dođe iz Paga, reče da je dajo Mirkoviću petic 6 (.e.), što je gleda karte i da mu reče, da on nezna, da otiđe u Zadar k tokturu[282] (!) Dešandriću, da su u njega karte. A Gašpar uze dvi petice za put tamo i amo. Primami Petar (Sidić) usve cekina 9 (.z.), petic 12 (.b.i.), gazeta 24 (.i.g.), metnu ih u skrinju crkvenu. Izvadi jih iz skrinje i potroši za crkvu i selo cekina 9 (.z.) i petic 10 (.i.), libar 6 (.e.). — Dade za vola što uze za braštinu cekina 6 (.e.) i tri groša i libar 8 (.z.). Uze dvi krave, dade za nje cekina 2 (.b.) i libre 4 (.g.) i gazet 8 (.z.), a iz skrinje crkvene dadoše cekina 3 (.v.) i libar 19 (.z.i.) i gazete 2 (.b.), to je dato za krave cekina 5 (.d.) i po. Mlinaru što je mlio šenicu li(bre) 4 (.g.), Cankinu za lecenciju i par pulastara libar 5 (.d.) i gazete 2 (.b.). To je strošio on cekina 9 (.z.) i libre 4 (.g.); a on razduži libar 35 (.j.d.) i osta dužan. I ovi dug zapisa se na libar drugi. A što uze riži, papar, cibib i ulje, slaninu, sol, luk dade mu se iz skrinje crkvene, kako je gori upisan(o). U ime ovih trideset libara dade na konat libara 14 (.g.i.), gazet 8 (.z.).

Godišta 1801 (Č.št.a.) dadoh ja Jakov Perinić od pinez što metnusmo u skrinju, dadoh libar dvadeset što uzesmo dvi gredice za učiniti skale.[283] Ovo dadosmo Podgorčanom na 15 (.d.i.) miseca decenbra. 1801 (Č.št.a.) dadoh Grašonu u Ninu za dva murala[284] za učiniti skaline na skale libara 6 (.e.) i po, za čavle libar pet, a za dva kvartuča ulja i po, što uzesmo za Božić dadosmo libar 10 (.i.), gazet 6 (.e.), a za tamnjan uzesmo iz karšele[285] libre 4 (.g.). Vali, što načini skale i uplanja sve jedan dan, a to na 21 (.i.a.) miseca decenbra, uze za žrnatu libar 7 (.ž.) i gazete 2 (.b.), a tijaše libre 8 (.z.). Učinih mu spizu ja parok don Šime Kuštera, dadoše

[280] U otočkom i kotarskom govoru fratar znači redovnik, samostanac, ovdje trećoredac, glagoljaš.

[281] Obični izraz na zadar.. otocima i Ravnim kotarima »grad« označuje jedino grad Zadar.

[282] Pogrešno mjesto doktoru-pravniku.

[283] Talijanska imenica scala znači drvena ili kamena stuba.

[284] Mural je i danas riječ za malu, tanku gredicu.

[285] Talijanska imenica scarsella znači žep. kesa od kože, za skupljanje milostinje. Još se danas čuje ova riječ na otocima.

mi crkveno janje, mnogo mršavo. I ja mu spravih mare(n)du,[286] ručak, večeru i anci[287] u jutro rakiju i kolačićev, sve njemu i kapitanu Blasulu Radobuljcu, koji š njime iđaše, i dadoh za bocu vina libre 4 (.g.) jasprih crkvenih, a ostalo troših ja parok: kruh, zelje, maslo i anci još i vino. To je strošeno usve za skale libar 37 — tridesetisedan — i gazeta 7 (.ž.) brez spize.

Na 17 (.ž.i.) jenara 1802 (Č.št.b.) dadoh za ulje libara 10 (.i.) i ga(zet) 4. Opet na 25 (.i.d.) jenara dadoh za ulje libar deset i gazete 4 (.g.). Na 31 (.j.a.) jenara dadoh za sviće što uzesmo za crkvu male i velike libara 27 (.i.ž.) i gazete 9 (.z.), a što je uzejo vosak stari vrga je libara 15 (.d.i.), a to je usve dato za vosak libar 42, a na 10 (.i.) marča dadoh za ulje što uzeh za crkvu u Burina libara deset i gazete 4 (.g.), a Čoso (?) ne donese ulja za crkvu. Na 28 (.i.z.) marča dadoh libar 12 (.b.i.) (za vosak), a za male svićice dadoh gazet 24 (.i.g.), za uskrs za maslinu dadoh libar šest, a za uskrs za ulje i troje i tamnjan i grumene i za ostale sviće dadoh petica 12 (.b.i.), to su groša 4 (.g.) i libre 2 (.b.). Dođe kapitan Blasuja Radobuljac i sudac sel(j)anski, a to Nikola Perković, prokaratur sel(j)anski, a to Marko Papić, da oće da in daden cekin jedan, da će otići opravljati za selo za mnoge stvari i za hranu, (koju) dade kralj župi i seljanon. I ja parok don Šime Kuštera dado(h) in iz skrinje crkvene cekin jedan, a to u ruke Marku Papiću, a to na 29 (.z.i.) marča 1802 (Č.št.b.). Na prvi dan maja dadoh za 12 (.b.i.) svića libara 24 (.i.g.), za vrč ulja libara 10 (.i.), Vidu Mardelji gaštaldu mlađemu što donese sviće za brodarinu gazet 6 (.e.). To je dosa(d) strošeno cekina 5 i libar 40, ga(zet) 4. Na 15 (.d.i.) miseca luja dojde u grad Mate Papić gaštalad mlađi za uzeti sviće i ulje za crkvu za Božji dan, dakle, i ja parok don Šime Kuštera nalazeći se u Zadru u kući Piera Adobata uzeh sviće i ulje za crkvu od moje kese, a gaštaldi ne doniše pinez crkveni(h). Dakle, dadoh za sviće libar 24 (.i.g.) i gazeta 8 (.z.), za tamnjan 16 (.e.i.), za bocu ulja libar dvadeset, a Mati istomu Papiću za brodarinu dadoh gazet 12 (.b.i.). Na 20 istoga miseca luja uzeh konopi za zvona crkvena i donese ih u selo kapitan Blasuja Radobuljac, dadoh za iste konope libar 10 (.i.) i gazet 6 (.e.). Za misec setenbar za mladu nedilju[288] uzeh voska za crkvu, dadoh za sviće i tamnjan libara 23 (.i.v.) i za vrč ulja libar 10 (.i.) i gazet 6 (.e.). I ovi vosak i ulje odnese u Vrhe Joso, koji sa mnom biše. Jopet uzeh bocu ulja za crkvu prid Miholju i odnese u selo isti Joso, koji stoji sa mnom. Za sviće što uze Jakov Perinić za braću od skule potroši on, što bih(u) u njega pinezi crkveni i za tamnjan, kako je ovde upisano u buletinu od cerira.[289] A za ovu bocu ulja što uzeh za Miholju dadoh libara dvadeset. Dadoh prid uskrs Jakovu Periniću gaštaldu od crkve libara 18 (.z.i.) da donese svića za crkvu 9 (.z.), a što nališe sta(v)nicu dadoh voska staroga iz crkve a on donese troje i grumene — ja neznam što potroši.

[286] Talijanski izraz koji znači zajutrak.
[287] Talijanski anzi znači dapače.
[288] Mlada nedjelja je svaka prva nedjelja u mjesecu.
[289] Dolazi od talijanske riječi cera znači vosak, ovdje znači voštar.

Na 28. (.i.z.) aprila 1803 (Č.št.v.) uzeh u Ninu vrč ulja, dadoh libara deset i donese ga Vid Mrdelja, a Jakov dade za ulje za crkvu libar (?), gazet (?). Za maslinu za uskrs libara (?). Zajmi Marku Božinu talira 3 (.v.), a ja Košti Perkoviću petice 4 (.g.). — 1803 Konat najprvo koi mi (novom župniku don Boži Kuštera) prida (sudac Jakov Prinić) u što je i što je potrošia po urdinu njegovu. Prvi put koi mi dojde i prikaza da je uze konop za zvona crkve svetoga Mihovila od sela istoga i da je potrošia za (n)je libara 18 (.z.i.), gazeta 5 (.d.), a za vrč ulja libara 8 (.z.), gazete 4 (.g.). U Vrsim na 22 (.i.b.) decenbra 1803 diga je iz škrinje za vosak i ulje talir 1 (.a.), a libara (?).

Na 14 (.g.i.) zunja 1808 Sada pišem trošak što potroših za selo i crkvu. Najprvo dadoh za dvi bačve za crkvu filipa 8 (.z.). Dadoh za selo što dadoh Juštinijanu što im je činija karte fijorina[290] 3 (.v.). Opet dadoh za selo kapitanu i srzentu[291] i prokaraturu što su išli činiti prokuru u ime travarine za selo filipa 4 (.g.), za crkvu prid Božić potroših fiorina 5 (.d.), a od Božića do petnaest zunja fiorina 11 (.a.i.) i libara 6 (.e.).

U Vrsim na 28 (.i.z.) marča 1812. Ja Bare Papića potroših za crkvu svetoga Mihovila za sviće troje libara 18 (.z.i.), za četire unče tamnjana libre 4 (.g.), za vrč ulja libara (?) i gazete 6 (.e.). I ovo udužih u Zadru u Piera Pertuci u konat vune . .

U Vrsim na 8 (.a.) agusta 1815. Kad ja Bare Papića bijah u Zadru i namiri mi se jedno zvono od tuča i dadoh za nj libre četire dobre. I dadosmo Josipu staromu iz Rave[292] za pet kvartuča i po ulja vune crne librica 24 (.i.g.). U Vrsim na 24 (.i.g.) 1815. Potrošismo za ulje kvartuča 5 (.d.) libara 10 (.i.) i za jedan fijašak za crkvu libara 2 (.b.), soldina 10 (.i.). U Zadru na 26 (.i.e.) agusta stroši za vosak za crkvu talira 5 (.d.).

U Vrsim na 5 (.d.) maja 1816. Dadosmo Dominiku Šforcini od Lošinja Maloga za faturu od crkve usve cekina veliki(h) 10 (.i.) i jednoga brava i janje i sira librica 10 (.i.). I uzesmo u istoga meštra Meniga dasaka 30 (.j.), svaka daska cvancike[293] 2 (.b.), i to zapada groša n(umero)[294] 7 i libre 4 (.g.). U Vrsim na 12 (.b.i.) aprila 1816. strošismo za vosak i tamnjan libara dobri(h) pedesetisedam, soldina[295] 10 (.i.). U Vrsim na 30 (.j.) otonbra 1816. Potroših za crkvu za ulje libara 12 (.b.i.), a za šaltura[296] što je okrpa robu crkvonu i načinija oni parament novi potrošismo cekina 6 (.e.) i po i gazeta 20 (.i.) i jedno janje, a za daske što potrošismo za crkvu dasaka 18 (.z.i.), zapadaju cekina 4 (.g.) i po i libara 8 (.z.), za kartu

[290] Austrijski novac do oko 1880. god. zvao se forinta, talij. fiorino. Iza 1890. jedinica austrijskog srebrnog novca bila je kruna (do 1898).

[291] Talijanska riječ sergente znači stražmeštar. Ovdje seoska čast iza glavara.

[292] Rava je otok između Iža i Dugog otoka.

[293] Cvancika je mali srebrni austrijski novac u vrijednosti 33 novčića, a 3 cvancike sačinjavale su 1 forint.

[294] Talijanski numero znači broj.

[295] 40 soldina bilo je u jednoj mletačkoj libri.

[296] Talijanska imenica sarto, sartore znači krojač.

čavala gazeta četrdesetipet, za 8 spudi[297] japna, svaki spud po pet groša, čini groša četrdeset. Za (h)iljaduitrideset kupa čini cekina 10 (.i.) i libara 12 (.b.i.), za maslinu za crkvu libara 18 (.z.i.), za velo za crkvu groša 14 (.g.i.). U Vrsim na 17 (.ž.i.) novenbra 1816. Na stolu staroga suca Mijata Božića što potrošismo nas tri ku(m)panja za učiniti braštinu: Bare Papić i Toma Stojak i š njimen zajedno. Najpri(je) potrošismo za četrdeset librica riža po petnaest gazeta — groša 6 (.e.) —, za dvanaest librica soli libara 3 (.v.), gazet 6 (.e.), za papar libre 3 (.v.), za cibib libre 4 (.g.), za lard[298] gazeta 28 (.i.z.), za vrč ulja libra 12 (.b.i.). Za sviće za skulu za braću talira 7 (.ž.) i po, a za dva vola što uzesmo u Nikole Perkovića dadosmo za nje cekina veliki(h) 11 (.a.i.). U Vrsim na 18 (.z.i.) novenbra 1816. I oni (gaštaldi) najprvo počeše od iste jaspre (trošiti) za crkvu. Potroših na 15 (.d.i.) aprila — potroših za triangule[299] libara 6 (.e.), za ulje libara 10 (.i.) i soldina 10 (.i.), za tamnjan (talir) (?) 1 (.a.) i soldina 15 (.d.i.), za grumeni i stinj libara 6 (.e.), za maslinu libara 6 (.e.), a na 24 (.i.g.) febrara 1816 potroših za vosak i ulje i tamnjan libara šezdesetiosam i soldina 10 (.i.), a na 7 (.ž.) za izorati crkovnu zemlju za proso i sve spize potroših groša 12 (.b.i.) i libara 7 (.ž.) i četiri gazete. Stroših za ulje libara 30 (.j.), stroših za dva cvita za oltar i konop libara 30 (.j.). Potroših za kapsu za nositi mrtve libara osamdesetipet i soldina 1 (.a.), a na tri luja potroših za ulje i sviće i tamnjan libara pedesetjednu. Potroših za selo za pravdu[300] libara četrdesetiosam.

U Vrsim na 15 (.d.i.) febrara 1818. Ja Gašpar Čosić potroših za crkvu za po(l) lahta postava libre 2 (.b.), za dva cici(n)dela za kandele libre 2 (.b.), za sedam lumina[301] za kandele gazete 12 (.b.i.). U Vrsim na 17 (.ž.i.) febrara 1818. Za okrpati i oprati tri ruba crkovna potroših libre 3 (.v.) lunge, a za vrč ulja libara 9 (.z.) i gazete 6 (.e.). U Vrsim na 12 (.b.i.) maja 1818. Potroših za ulja vrč libara 9 (.z.) i gazete 2 (.b.), a ja potroših za crkvu o uskrsu za tri sviće troje i četiri za oltar libara 25 (.i.d.) i gazeta 8 (.z.), a za četiri kvartuča ulja libara 19 (.z.i.) i gazete 2 (.b.), a za po(l) librice tamnjana libre 3 (.v.) i po, a za grumeni za stajnicu gazete 3 (.v.) i gazetu 1 (.a.) stinja, za maslinu libara 6 (.e.). U Vrsim na 12 (.b.i.) potroših za vrč ulja libara 9 (.z.) i gazete 2 (.b.). U Vrsim na 1 (.a.) zunja 1818 potroših za ulje za crkvu libara 12 (.b.i.). Potroših za oprati robu crkovnu libara 9 (.z.). U Vrsim na 6 (.e.) (zunja) potroših za crkvu za vosak i ulje i tamnjan libara usve 29 (.i.z.), gazete 4 (.g.). U Vrsim na 1 (.a.) decenbra 1818. Potroših za crkvu za ulje i sviće i tamnjan libara 37 (.j.ž.) i gazeta 6 (.e.), opeta za ulje libara 13 (.v.i.) i gazete 2 (.b.), opeta potroših o Duovim za vosak i ulje i tamnjan groša 8 (.z.) i libara 6 (.e.) i gazete 3 (.v.).

[297] Mjera za tekućinu sadržine oko 120 lit.
[298] Talijanska imenica lardo znači slanina dotično svinjeće salo.
[299] Talijanska imenica triangolo znači trokut, ovdje troja-tri svijeće.
[300] Pravda ovdje znači parnica.
[301] Talijanska imenica lumino znači svjećica, žižak.

U Vrsim na 5 (.d.) aprila 1819. Dadoh za oprati robu crkovnu za sapun libre 2 (.b.), bilačici žita polučak 1 (.a.), za maslinu za cvitnicu libara 6 (.e.) ... I mi prokaraturi ozgor upisani počesmo trošiti za crkvu, što smo primili na 1 (.a.) luja 1819. Najprvo za vosak filipa 7 (.ž.) i karantana 5 (.d.), a na 13. (.v.i.) zunja za konopi za zvona fiorina 2 (.b.), a za dva kvartuča ulja karantana četrdesetiosam.

7. CRKVENE OVCE, KOZE, KRAVE TE VUNA I SIR

Godišta 1794 (Č.ot.p.g.). Kad otiđe Ivan Mrdelja i Marko Papić dognati živinu iz Vira[302] od Bašića dadoh jin petice 2 (.b.). — U Vrsin na 11 (.a.i.) maja 1794 (Č.ot.p.g.) Ja Ivan Mrdelja gaštalad s. Mihovila i Blasuja sinovac kapitana Stipana Radobuljca i ja isti parok Šime Kuštera dadosmo ove ovce, što dognaše iz Vira od Bašića istomu Marku Papiću sinu pok(ojnoga) Grge, da ih drži na po za sedan godišta i da daje na svaku muznicu — koju bude musti — sira crkvi po jednu libricu, da neima vaditi maslo, za strig čobanu jarinu,[303] i drugo sve na po, i vunu na po, travarinu na po, a ovi sir da daje po libricu za dva godišta crkvi, a posli(je) kada prođu dva godišta da ima davati sir na nedilje. Dakle, danas dadosmo istome Marku ovaca crkvenih muznica šesnaest, a on metnu svojih osan, i ove ovce bijahu sve (sa) svojima jan(j)cima, a to ih je 24 (.i.g.) ovce. Dadosmo šilježi[304] muških i ženskih usve četrdesetidvoje, a on podmetnu svojih dvadesetijedno. A bravih baška crkvenih 10 (.i.).

U Vrsih na 10 (.i.) godišta 1795 (Č.ot.p.d.) Ja Marko Papić prodadoh bravi crkvenih baška, što bihu u mene, 8 (.z.), a skupnih 6 (.e.), prodado(h) ih svakoga po 8 (.z.) petic.

U Vrsih 1797 (.Č.ot.p.ž.) na 24 (.i.g.) maja. Ja Nikola Perković dadoh mesa jarca crkvenoga, što krepa[305] librica po gazet 9 (.z.). Uze Mihat Barak (librica) 5 (.d.), uze Mate Perković libric 5 (.d.) ipo, uze Toma Stojak libric 6 (.e.) i unče 3 (.v.), uzeh ja isti Nikola libric 5 (.d.) ipo. 1797 (.Č.ot.p.ž.) miseca marča ja Marko Papić dadoh Nikoli Perkoviću gaštaldu kože, što krepivahu mi živina mala i velika, dadoh mu usve koža 12 (.b.i.), opet mu dadoh kože 3 (.v.). Dadoh Vitasu čerek[306] mesa libre 3 (.v.) ipo, Anti Čaleti čerek 1 (.a.) li(bre) 3 (.v.) ipo. 1797 na 9 febrara ja Marko Papić dadoh Zali Marašu dvišca crkvenoga, pogodih ga libar 20, kad mu umri žena.

U Vrsih na 12 (.b.i.) miseca otobra 1798 (.Č.ot.p.z.). Podili kapitan Blasuja Radobuljac gaštalad sv. Mihovila i Nikola Rančić gaštalad mlađi — koze, što bihu na po crkvene u Nikole Perkovića. I ostaviše ove koze u Nikole Perkovića, da ih drži na po i čuva do godišta šest i da ima

[302] Vir otok kod Privlake nedaleko od Nina.
[303] Jarina je vuna prvi put ostrižena na mladoj ovci.
[304] Šilježe znači mlado janje od jedne godine.
[305] Talijanski glagol crepare znači puknuti, ovdje uginuti.
[306] Turska riječ čerek znači jedna četvrtina.

davati na svaku kozu muznicu, koju bude musti po libricu jednu sira na nedilje, kako daju i drugi čobani crkvi. I biše usve koza 17 (.ž.i.), koje će biti za naprid. Osta u komunu[307] ovca jedna i janje jedno i brav jedan. A sada jopet metnusmo zajedno. Jaradi muških i ženskih 11 (.a.i.). Osta sada baška[308] živine crkvene brez komuna koza 11 (.a.i.), jaraca 5 (.d.). Ovo se blago proda a to ovih 11 (.a.i.) (koza), a ovih jaraca 5 Blasuja kapitan proda koza i potroši pinezi za učiniti braštinu isti kapitan. — 1798 (.Č.ot.p.z.) na 17 (.ž.i.) aprila. Ja Blasuja Radobuljac kapitan i gaštalad sv. Mihovila dadoh mesa od ovce što krepa u Marka Papića — crkvena — Jeli ženi pok. kovača Kneževića librice 3 (.v.) i unču, a to je gazet 21 (.i.a.). Uzeh i ja kapitan toliko mesa, zapada gazet 21 (.i.a.). Na 5 (.d.) maja dadoh ja kapitan mesa od ovce što krepa u Marka Papića Mihatu Baraku librica 5 (.d.), zapada gazet 30 (.j.), a Šegota osta dužan za meso gazet 14 (.g.i.). Na 11 (.a.i.) maja dadoh Nikoli Papiću mesa od ovce krepane, što zapada gazeta 34 (.j.g.). Uzeh i ja isti Blasuja čerek, zapada gazet 34 (.j.g.). Dadoh Kati Stojakovoj mesa, zapada gazet 38 (.j.z.). Na 17 (.ž.i.) maja dadoh mesa od ovce krepane Anti Papiću, što zapada gazet 21 (.i.a.). Na 19 (.z.i.) maja dadoh Zali Marašu mese (!) od dvizice čerek 1 (.a.), zapada gazet 15 (.d.i.). Uze Jova Rončevića čerek, zapada gazet 15 (.d.i.). Uze Mate Papić meso od ovce što krepa u Marka Papića čereka 2 (.z.), zapada gazet 40 (.k.). Uze Adam Utković meso od koze što krepa u Nikole Perkovića, zapada gazet 21. — 1798 (.Č.ot.p.z.) na 12 (.b.i.) novenbra. Ja kapitan Blasuja Radobuljac dadoh meso od ovce crkvene što krepa u Marka Papića, dadoh Juri Sturi, dadoh gazet 15 (.d.i.), dadoh Šegoti gazet 15 (.d.i.), Josip Papić uze čerek, gazet 24 (.g.i.). Na 1798 (.Č.ot.p.z.) a miseca decenbra. Ja kapitan Blasuja Radobuljac dadoh Juri Sturi od ovce crkvene što krepa u Marka Papića od ovce crkvene, pogodih je libre 2 (.b.) i dadoh drugu mišinu od dvišca Petru Radobuljcu, pogodih je libre 2 (.b.) ipo. 1799 (.Č.ot.p.z.) na 10 (.i.) (decenbra?). Ja Marko Papić prodah bravi crkveni 6 (.e.) i dadoh jaspre u skrinju.

U Vrsih na 16 (.e.i.) miseca decenbra 1800. Ja parok don Šime Kuštera i Petar Sidić gaštalad stariji s. Mihovila, a mlađi gaštalad Ivica Milić a drugi gaštalad Ante Papić i Bare Predovan, koji biše gaštalad stari prvo Petra Sidića na godinu dana i kapitan Blasuja Radobuljac, dadosmo ovce crkvene Marku Papiću sinu pok. Grge da ih drži i pase za pet godina, jer ih je i prija drža godišta šest. I dadosmo mu ovaca šezdeset i šest, a on podmetnu tridesetitri. A šiljezi je usve skupnih crkvon i š njime šezdesetipet, a bravih je skupnih crkvon dvadesetišest. Sir da ima davati na nedilje kako je dava i prija i da neima vaditi iz sira crkvenoga masla. Vunu na po, travarinu na po, za strig jarinu čobanu. Na glavnicu živine ne osta ništa, a to nijedne ovce; starke razdužiše po selu i dadoše na dug, koje upisa Petar Sidić gaštalad. — U Vrsih

[307] Talijanski in comune znači u zajednici, zajedno.
[308] Baška, prilog, znači napose.

na 24 (.i.g.) decenbra 1800 (Č.št.). Ja Petar Sidić gaštalad crkve sv. Mihovila razdužih po selu ovce i dadoh ih na dug seljanon, da jih imaju platiti do lita. A ove ovce starke koje nisu u Marka Papića čobana, koji držaše ovce crkvene. Dadoh ovcu jednu Blasulu kapitanu Radobuljcu pogodih je š njime libar petnajest; jednu dadoh Jivici Miliću, pogodih je libar četrnajest; dadoh ovcu Anti Papiću, pogodih je libara dvanajest; dadoh Josipu Papiću ovce dvi, pogodih je š njime libar dvadesetidvi; dadoh ovcu Šimi Dukiću deto Baraku, pogodih je libar jedanajest; dadoh ovcu Mati Perkoviću, pogodih je libar jedanajest; uzeh i ja Petar Sidić jednu ovcu, metnuh je libar dvanajest; uze ovcu jednu Šime Perković sin pok. Borka, pogodi je libar jedanajest; dadoh ovcu jednu Mati Papiću pok. Grge, pogodih je libar trinajest i po. Dade Šime Perković u ime ovce ozgor upisane ov(a)sa po(lučak) 1 (.a.), a Josip Papić dade žita polučak 1 (.a.) u ime ovaca ozgor upisanih, a žito zapada liba(ra) 11 (.a.i.)

1801 (Č.št.a.) . . Vali (majstoru, što učini skale drvene) učini mu spizu (parok) i dadoše mu crkveno janje, mnogo mršavo. — Na 25 (.i.d.) miseca luja 1801 (Č.št.a.) donese Marko Papić jaspri što proda brave crkvene, koji bravi biše š njime skupni, proda bravi 18 (.z.i.), a to svakoga proda po 29 (.i.z.) libar. Donese pinez i prida u skrinju crkvenu cekina pet, manje gazet 24 (.i.g.). A dva brava od ovih crkvenih ozgora pisanih uzeše seljani, kada voziše japan za crkvu iz stare klačine iz Vranin — dva brava. — 1801 Josip (Papić) plati jednu ovcu, a osta još dužan jednu. — U Vrsih na 30 (.j.) aprila 1801 (Č.št.a.). Ja Petar Sidić gaštalad dadoh Jakovu Mihinu kože 4 (.g.) od šilježi što krepaše u Marka Papića crkveni, pogodih kože libar 5 (.d.), a Mandi Buntašici dadoh 2 (.b.), pogodih libre 4 (.g.).

U Vrsim na 15 (.d.i.) jenara 1815. Ja Mijat Božića prokaratur crkve sv. Miovila i dva mlada, a to jest Bare Papića i Tome Stojak, kupismo jednoga junca od godišta 3 (.v.) u Josipa Rančića i dadosmo mu za njega groša 8 (.z.) i libre 4 (.g.). — U Vrsim na 15 (.d.i.) 1815. Uzesmo u Zale Maraša kravu od godišta 3 (.v.) — ime joj »Pauna« — i dadosmo za nju groša 18 (.z.i.) i gazete 4 (.g.). Ista krava osta u Zale na glavnicu,[309] i ako bude napridka, da ima dati crkvi ulja kvartuč 1 (.a.). — Krepa u Ante Rončevića ovca — glavnica —, dadoh od nje Gašparu Ćosiću mesa librica 6 (.e.) ipo po gazeta 10 (.i.) librica na dug, Adamu Utkoviću librica 7 (.ž.) libara zapada 7 (.ž.). — Krepa u Nikole Maraša dvizac i prida polak crkvi, i prodah Petru Periniću librice 3 (.v.). — U Vrsim na 4 (.g.) zunja 1815. Krepa ovca u Petra Maraša i prida polovicu i dadoh je Rančićki — nije valjalo za ništa. — Na 2. (.i.a.) setenbra 1815. Ja Mijat Božića prokaratur crkve sv. Miovila, kada prikrismo crkvu i načinismo svu i za učiniti meštrom kanatu[310] uzeh u Jerke Rončevića ovcu staru koja nije

[309] Na glavnicu znači: to je svojina crkve, što se ne dijeli nego ostaje za napredak.

[310] Kanata je vjerojatno mletački izraz koji znači svečan ručak na svršetku neke gradnje kuće. Ova je riječ još u upotrebi na zadarskim otocima.

više bila za napridak i janje u Nikole Maraša. — U Vrsim 9. (.z.) decenbra. U Ante Rončevića krepa šilježe jedno, a u Bare Papića krepaše troje, što drži Jerka Rončevića. — U Vrsim 14 (.g.i.) agusta. Uprodasmo vune librica osamdesetipo po sedamnaest gazeta libricu, a to čini libara dobri šezdesetiosam, soldina osam. 1816 na 5 (.d.) maja u Vrsim. Dadosmo Dominiku Sforcini od Lošinja Maloga za faturu od crkve cekina veliki 10 (.i.) i jednoga brava i janje i sira librica 10 (.i.). — U Vrsim na 12 (.b.i.) aprila 1816. kuntrasmo[311] blago u Nikole Maraša, imada ovaca usve četrdesetijedno, šilježi ženski 1 (.a.), janjaca od ove godine usve — muški, ženski — 17 (.ž.i.), sira librica (?), vune usve librica — bile i crne — 31 (.j.a.), a bravi baška crkveni 2 (.b.), a tri u komunu. Ostade u Nikole vuna za platiti na lito, po što bude. — U Vrsim na 1. (.a.) novenbra 1816. Ja Bare Papića podilih blago sv. Miovila, što biše u mene, (sa) sucim od skule (sv. Mihovila) i pridadoh mu usve muški i ženski osamdesetijedno s ono deset ovaca i tri brava, što mi ostavi stric da imadem dati crkvi. A tri brava ostavih ja Bare za uzeti sviće na oltar gornji prid sv. Troistvo. A ovo blago pridadoše Ivanu Mrdelji. — U Vrsim na 30 (.j.) otonbra 1816. Potrošismo za šaltura, što je okrpa robu crkvenu i načinija oni parament novi, potrošismo cekina 6 (.e.) ipo i gazeta 20 (.i.) i jedno janje. — U Vrsim na 15 (.d.i.) luja 1816. Pridilismo vunu s Antom Rončevića od blaga svetoga Miovila i zapa vune librice 3 (.v.) i unče 8 (.z.). Ostaje ovaca za napridak 5 (.d.), brav 1 (.a.), sira librice 4 (.g.).

U Vrsim na 15 (.d.i.) zunja 1817. Ja Ivica Milića prodah vunu crkovnu i uzeh za nju groša 11 (.a.i.) manje libru. U ime kovača prida Ante Papića libara 15 (.d.i.), u ime kovača prida Petar Sidića libara 9 (.z.) i prida sve. — Primih za dvi mišine libara 9 (.z.) i gazet 2 (.b.). U Mijata Vukića mišine 2 (.b.) libara 4 (.g.), u Sture za meso li(bre) 2 (.b.). Ostaju u Gašpara Radobuljca za čerek mesa libara 6 (.e.), ostaje u kovača za čerek mesa libara 5 (.d.). Ostaje u Tome Maraša za čerek mesa usve libara 6 (.e.), ostaje opeta za meso od janjeta libara 24 (.i.g.). U Vrsim na 15 (.d.i.) zunja 1817. Ja Ivica Sidića sudac star(i)ji i Petar Sidića i Mijat Vukića dadosmo ovce Nikoli i Tomi Marašu crkve svetoga Miovila i usve imade ovaca za napridak šesdesetitri, a janjaca na strigu imade muški i ženski četrdesetisedmero. Usve je zapalo crkvu vune natanku librica sedamdesetišest. I pogodismo se za sir, da ga imade davati crkvi od cila mlika i da ima pridati sira crkvi librica četrdesetisedam.

U Vrsim na 30 (.j.) zunja 1818. NOTA: Koi uze meso od krave, što krepa u Mijata Vukića što biše crkovna. Uze kapitan Blasu čerek i piza[312] librica 14 (.g.i.), uze Petar Sidić čerek, piza librica 14 (.g.i.), uze Jakov Milutina čerek, piza librica 14 (.g.i.), uze Bože Perković čerek, piza librica 14 (.g.i.). — U Vrsim na 25 (.i.d.) aprila 1818. Ivica Milića proda jednu ovcu Miši Maršiću i pogodi na petica 5 (.d.) na konat Milića, a jednu

[311] Talijanski glagol scontrare znači sresti, ponovno prebrojiti.
[312] Talijanski glagol pesare znači težiti, biti težak.

(ovcu) izidu, kad sijaše žito za crkvu. — 1818. na 12 (.b.i.) maja. Ja sam primija jednoga šiljca od Nikole Maraša i prodah ga libara 23 (.i.v.). — Na 21 (.i.a.) zunja 1818. dadoh don Juri Stipanovu vune librica 19 (.z.i.) podnosi libara 26 (.i.e.) i gazeta 6 (.e.). — Na 1 (.a.) agusta 1818 dadoh Jakovu Milutini čerek mesa od ovce gazeta 33 (.j.v.), dadoh Josipu Radobuljcu za čerek mesa od ovce libar 2 (.b.), gazete 7 (.ž.). Krepa druga ovca u Maraša i uzeh za nju libara 9 (.z.). Ostaje Maraš dužan mišinu i tri sira, što ne preda. Zakla sam za volare za crkvu dvi ovce starke i jednu za mirača. — Na 16 (.e.i.) novenbra 1818. zaklasmo jedno janje kad smo vršili (žito). — U Vrsim na 10 (.i.) zunja 1818. postrig(li) smo blago crkve svetoga Miovila i zapa crkvu vune librica pedesetiosam. Opeta kašnje od lemozine vune biše isprošeno librica usve šezdesetipet. — U Vrsim na 4 (.g.) decenbra 1818. preda mi polak šiljeta i kožu i nije ga tija niko uzeti, a ja dadoh za nj prosa oke 3 (.v.). Opet kašnje Nikola (preda) dvišca munjena[313] i prida mi polovicu; on uze čerek, piza tri librice i pri njemu osta koža.

U Vrsim na 19 (.z.i.) (zunja?) 1819. I pridade mi (stari sudac) vunu usve librica stoidvadesetidvi.

Varsi na 13. otobra 1822. Dan isti podili(še) blago carkveno prokaraturi carkveni ko(j)e bi u Maraša, i opet dadosmo Tomi istome (Marašu) za napridak ovaca 40, ovna carkovna samo praza[314] dva, ovca jedna stara. Nikola Maraš ovaca 40 za napridak, bravi sami carkovni 12, šiljaci muški 5. Volova usve dva i po, zemlje dana oranja 6. — U Blasula Predovana vo jedan od oranja, u Vida Rančića krave tri, u Mate Vukića vola po(l), u Blasula Radobuljca zemlje kanapa[315] četiri pod hranom.[316]

*

Kronika Vrsiju, što se nalazi ovdje u prijepisu Glagoljske madrikule svetoga Mihovila, vrlo je slična glagoljskim madrikukulama u Kalima (o. Ugljan) i Pašmanu, jer i one donose zapisane događaje sela, župske crkve i bratovštine.

Glagoljska madrikula Gospe Rozarija u Kalima donosi: g. 1678. prigodom kopanja vinograda popila braća 11 sića vina, potrošili 10 librica boba i 7 kvartuča ulja; prigodom čišćenja pristaništa popili 2 barila i 10 kvartuča vina; g. 1682. crkva dala za parnicu 60 libra, soldina 6; g. 1680. potrošeno za potrebe sela, crkve i »skule« 94 libre; g. 1702. odlučiše braća, tko ne dođe na čišćenje voda (lokava), kazniti će se jednu libru; g. 1722. potrošeno za crkvenu zastavu lib. 10, to platiše »ki ju zauliše na križevu«; g. 1725. kad dođe »kolunel na žiciciuju (vojnu vježbu)« potrošiše za janjca i ribu 13 libra i 3 kvartuča ulja. Itd.

[313] Munjen znači lud. Uobičajena riječ na zadar. otocima.
[314] Ovan za rasplod.
[315] Vjerojatno kampa, koji iznosi oko jedne trećine hektara.
[316] Tj. zasijana hranom: žitom-pšenicom-kukuruzom.

Glagoljska madrikula s. Tila u Pašmanu iznosi: g. 1724. kao zalog (zaklada) za dug bratovština je primila opraru, zubaču, pušku, ječermu, motiku, šubaru, sablju; g. 1753. »zajasmo Peri Tomasoviću robu za pokop sina don Tomu«; »ki bi poša sići drva ili koci u gaju brez dopuštenja braće plaća taksu 25 dukata (à 17 libra) u kamaru (drž. blagajna) principovu«; g. 1789. puk će davati remeti godimice 6 kvarata žita, a on puku na uskrs jedno barilo vina. Itd.

Selo, bratovštine i crkva bila je jedna zajednica. Budući da su u bratovštinama bili svi gospodari kuća u selu, bratimi su se brigali za selo, za crkvu i za bratovštinu. Crkva je uglavnom financirala troškove za potrebe sela, a selo je pak sa svoje strane uzdržavalo crkvu.

THE GLAGOLIAN MATRICULA OF SAINT MIHOVIL AT VRSI (NIN)

Summary

In the introduction the author contributes a history of Vrsi, and enumerates the ancient churches situated in the area of the village, further statistical data from the year 1740 up to the present as well as a description of a glagolian codex of matricula of St. Mihovil (1790—1822). This is actually a transcription of an ancient model which does not exist any more. Its authors are the glagolian vicars of Vrsi: Šime and Božo Kuštera of Preko (Island of Ugljan). The author writes about the language of the matricula: stokavian, ikavian, with chakavian characteristics. This matricula is a most important source of information regarding the small details of peasant life at the transition from the 18th to the 19th centuries in the Nin environs. The glagolian text has been transcribed into Latin script. The subject matter has been divided into 7 separate titles, accompanied by remarks. Contents: A list of rectors from 1732 to 1790, regulations of the brotherhood in 20 rules; the building of two stone altars, purchase of church goods and objects; a list of members, 1790, and others, totalling about 60 of them, and they had come from Privlaka, Nin and even Italy; a list of debtors to the church of St. Mihovil at Vrsi for the years 1737—1770; revenues of the brotherhood and parish church; expenditure of the church and brotherhood from 1777 to 1819; finally breeding of sheep, goats and cattle, sales of sheep and goats, sales of perished sheep and goats — called »krepalina«, sales of wool and cheese; a story about shepherds and the manner in which the shepherds became co-owners of sheep and goats: The shepherd adds to two church sheep one of his own and they become common property, i. e. one-half belong to the church, and the other half to the shepherd.

At the end of the article the author describes how the brotherhoods at Kali (island of Preko) and on Pašman were giving money in the 17th and 18th centuries for the needs of the church and villages, as at Vrsi.